

Kansan Henki

Spirit of the People

KANSALLISMIELISTEN SUOMALAISTEN JUHLAJULKKAISUJA

4
4
22
Joul

LÄ etsi nimiä, älä sanoja, älä monimielisiä käsitteitä: etsi välittömyyttä lapsen sekoittumattomissa mieli-johteissa, ennen kuin se vielä on herännyt sinun särkyneeseen ajatusmaailmaasi; etsi sitä omassatunnossasi, katumuksessa, uskovaishenkeissä; etsi sitä luotujen kappalten yhteydessä ja tarkoituksessa; etsi sitä elämän sanoissa, jotka ovat vuotaneet suoraan ikuisista lähteistä; yhdistä nämä kaikki toisiinsa, älä kiellä itseäsi, mutta kiellä julkeutesi ja kutsu itseäsi uskoksi, mutta jos tämä sana peloittaa sinua, kutsu itseäsi tutkimuksen tulokseksi!

Tee tämä varmuudella, ja sinä olet löytänyt sen totuuden, jota olet etsinyt. Sillä epäileminen on synnynnäinen oikeutesi, mutta etsiminen kuuluu sinulle yhtä synnynnäisesti.

Olin kuulevinani tukahdutetun huokauksen: mikä on totuus?

Topelius

“Lehtisiä Mietekirjastani”

Duluthin Suomalainen

DULUTH, MINN.

Sairaala

DULUTH, MINN.

E. I. Lindgren,

Yliääkäri ja kirurgi. Neljäntoista
vuoden kokemus kirurgina.

Arthur Forselius,

Liikkeenhoitaja.

ERITYISALA: SISÄLLISET LEIKKAUKSET, joita toimitetaan nukutettuna eli nukuttamatta niin halutessa.

TÄYDELLISIN X-R A Y Sähköosasto, tarkastusta, valokuvausta ja hoitoa varten.

OMA LÄÄKEVALMISTUSOSASTO. Lääkkeitä lähetetään myös tilauksen mukaan, eri tauteihin, kaikkialle Amerikassa.

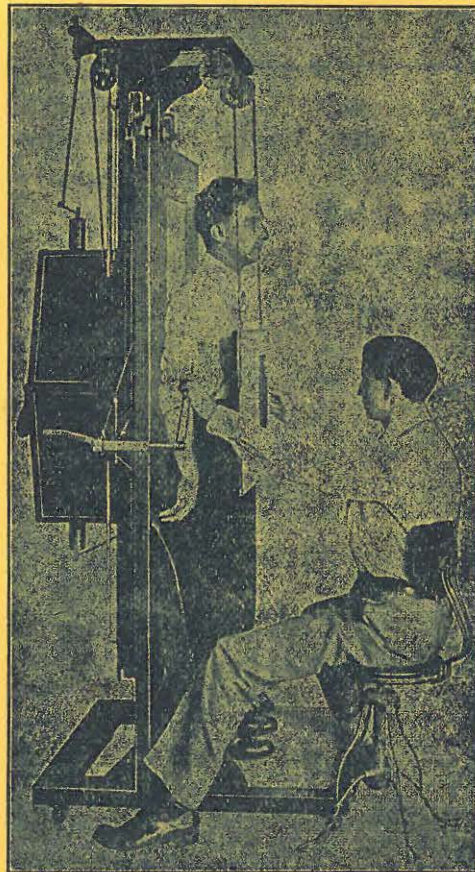
Ajanmukaisin
Suomalainen
Sairaala

Sairaalan osoite:
1427 E. First St.
Duluth, Minn.

PUHELIMET:

Melrose 6771

Grand 1025

Kemiallinen
Laboratori

Konttorin
osoite:
12 E. Superior
St., Duluth,
Minn.

PUHELIMET:

Melrose 6436

Grand 2001 A

Kansan Henki

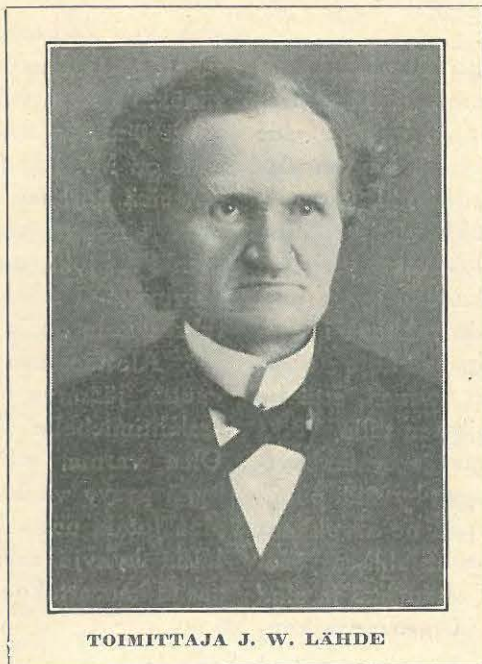
Spirit of the People

KANSALLISMIELISTEN SUOMALAISTEN JUHLAJULKAISUJA

No. 1.

DULUTH, MINN., JOULUKUULLA, 1916. — DECEMBER, 1916.

Vol. 1.

TOIMITTAJA J. W. LÄHDE

SITÄ mukaa kuin siirtolaisuutemme kasvoi viime vuosisadan lopulla, sitä mukaa alkoivat henkisetkin harrastukset elpymään. Yksi kotimainen perintö, joka heidän mukanaan tähän maahan siirtyi, oli painetun sanan harrastus ja sen viljeleminen. Vaikkakin vanhasta kotimaasta oli tilattu joitakin viikkolehtiä, jotka koettivat puolestaan tyydyttää silloisten suomalaisten sanomalehtitarvetta, kävi se kuitenkin ennen pitkää niin hankalaksi, että väkiesellään syntyi ajatus saada oma sanomalehti, joka palvelisi ja täyttäisi sitä sanomalehtitarvetta, jota hiljollensa paisunut siirtolaisuus alkoi kaipaamaan.

Kuparisaari, jonne siirtolaisuus siihen aikaan oli pääasiallisesti kohdistunut, oli luonnollisesti se paikka, jossa ensimmäinen suomalainen sanomalehti tulisi näkemään päivänvalon. Siirtolaisten joukossa oli sinne siirtynyt myöskin eräs uutera ylioppilas J. A. Muikku, joka yhdessä muutamien muitten hyvää harrastavien suomalaisten kanssa perusti ensimmäisen suomenkielisen sanomalehden, "Sven Tuuva" nimeltä, joka, vaikkakaan ei sillä ollut suurempaa merkitystä siirtokansamme oloihin, oli kuitenkin historiansa puolesta siksi muistettava tapaus, että silloin aina, kun puhutaan meidän vanhimmista sanoma-

lehdistämme, täytyy mainita ylioppilas Muikun nimi ja "Sven Tuuva"

Jälestäpäin on meillä syntynyt ja kuollut niin monta sanomalehteä, että niitä lienee vaikea ainakaan tämän kirjottajan alkaa muistelemaan eikä se ole tarkoituksaan, mutta puhuesssa johtavista toimittajistamme, ei voida sivuuttaa näitten ensimmäisten tärkeitten asioitten muistelemista.

Manan majoille ovat muuttaneet useat vanhat sanomalehtimiehemme kuten Matti Fred, Alex Leinonen, A. Nylund ja Fred Karinen. Nykyisin elossa olevista vanhimmista lehtimiehistämme julkaisimme jo "Juhannuksessa" toimittaja A. Riipan kuvan. Tällä kertaa meillä on kunnia julaista vanhan veteraanin, toimittaja J. W. Lähteen kuvan sekä muutamia hajanaisia elämäkerrallisia tietoja, mikäli niitä olemme tietoomme saaneet.

Toimittaja J. W. Lähde on syntynyt Kärkölässä elokuun 2 p. 1856. Käynyt Helsingin suomalaisen lyseon läpi, jonka jälkeen huonon terveytensä takia muutti Saksaan. Pari vuotta siellä oltuansa muutti hän Ruotsiin, jossa eräässä yksityisessä koulussa opetti latinaa ja saksankieltä noin parin vuoden ajan. Parhaassa nuoruutensa ijässä saapui hän tähän maahan, jossa antautui pian sanomalehtialalle, pe-

rustaen yhdessä pastori Hoikan kanssa "Valvoja" nimisen uskonnollisen lehden, jossa hän oli toimittajana. Paitsi useita suomenkielisiä lehtiä, joita hän on perustanut Idän, Lännen ja keskivaltioihin, on hän ollut perustamassa Suomen ruotsalaisten vieläkin elossa olevaa "Finska Amerikanaren" nimistä lehteä, joka näki päivänvalon Worcesterissa, Massan valtiossa.

Mr. Lähde on ollut sanomalehtialalla lähelle 30 vuotta. Uusi Kotimaan toimitukseen, jossa virassa hän vieläkin on, on hän kuulunut 20 vuotta. Jos kukaan tuntee siirtokansamme oloja ja kansan elämää tarkallensa, on se varmasti Mr. Lähde. Ja tuolla kokemuksellansa hän onkin, vallankin viime aikoina voinut vaikuttaa vakavampaan lukevaan yleisöön niin, että Uusi Kotimaa on tullut kaikille hyvin rakkaaksi viestin tuojaksi, jopa niinkin rakkaaksi, että löytyy paljon vanhoja maanviljelyspaikkoja tässä maassa, joille U. K. on tullut niin kauvan, että he eivät ilman sitä voisi mitenkään toimeen tulla.

Paitsi että hän on etevä kielimies ja kynän käyttäjä, on Luoja varustanut Mr. Lähteen hyvällä puhekyvyllä. Tuhansissa voidaan mainita ne arvokkaat raittiuspuheet, laulu-, soitto- ja kansanjuhliissa pidetyt juhlapuheet, joita hän on ollut pitämässä ja aina silloin saanut mielet innostumaan ja osaksensa kan-

san puolesta mitä lämpimimmän osanoton. Juuri tuo hänen lennokas mielikuvituksensa onkin ollut vaikuttamassa siihen, että hän on sanomalehtimiehenä niin onnistunut. Lukuisat ovat ne pienet novellit ja kertomukset, joita hän on kirjoitellut eri lehtiin ja juhla-julkaisuihin, eikä niitten lukemisessa koskaan ole lukija kerinnyt väsymään. Viime vuosina, kun kansaamme alettiin repimään ja turmelemaan sosialistisella villityksellä, on hän lausunut siinäkin asiassa vakautuneen mielipiteensä, ja on hän mielestäni sen hyvin tehnytkin. Opille ja edistykselle on Mr. Lähde aina antanut täyden tunnustuksen eikä koskaan säästännyt kynäänsä, kun on puhe ollut ainoasta oppikoulustamme Suomi-Opistosta. Henkilö, joka on itse saanut oppia nuoruutensa päivinä, voi sillekin antaa aina paremman tunnustuksen kuin oppia saamaton.

Alottaessaan nyt seitsemättäkymmentä ikävuotta, jääme toivottamaan tälle uutteralle sanomalehtimiehelle mitä parasta elonsa iltapuhdetta. Olen varma, että niinkauvan kuin Mr. Lähteen kynä pysyy vapisemattomana, niinkauvan on siellä aina jotain uutta kansalle tarjottavana. Luoja sellaisia kykyjä meille tästä nykyisestä polvestakin useita kasvattakoon!

A. W. H.

NUORISOLLE

HEITÄ mielestäsi halpas,
Sielultasi oo sä valpas,
Äänet kuiskaa vuosisatain:
Hukkuu kaikki maassa matain.

Ohjausta jos et keksi,
Niinpä sankartöitä etsi,
Näkee kyllä omatunto
Tvöitä miss' on tehnyt kunto.

Ällös kultakuorta huoli,
Pettävää on ulkokuori.
Etsi työstä mieltä miehen,
Oikeahan osut tiehen.

Teko, tuomar' lahjomaton,
Punnitsija puoltamaton —
Siinä miehen kunto nähdään,
Henki siinä puhkee tähkään.

Armas T—nen.

Kansan Henki

The Spirit of the People

National Periodical of the Finns in America

Issued Quarterly by
THE FINNISH DAILY PUBLISHING CO.
31 East Michigan Street,
Duluth, Minnesota

Terms of Subscription:

One Year	\$1.00
Six months60

Advertising Rates:

Page	\$20.00
Half Page	10.00
Quarter Page	6.00
Cover Page	30.00

SUOMALAISEN SIIRTOKANSAN KANSALLISESTA TEHTÄVÄSTÄ AMERIKASSA.

VERRATTAIN paljon meidän siirtokansamme kesken kuulee puhuttavan ja näkee kirjoitettavan kansalliesistä työstä, kansallisista velvoittavista. Mutta vielä enemmän tästä asiasta sietäisi puhua ja kannattaisi kirjoittaa, sillä paljon on tässä suhteessa välinpitämättömyyttä, ja velttoutta, jopa väärinymmärrystäkin.

Kun tämän kirjoituksen tarkoituksena on tuoda esiin muutamia puolia siirtokansamme kansallisesta tehtävästä, niin lienee tarpeellista ensiksi määrittellä, mitä kansallisella työllä ymmärretään. Ja voimme sanoa, että kansallista työtä on kaikki toiminta, joka lopullisesti koituu koko kansallisuuden hyväksi, vaikkapa sen esineenä olisikin vain kansallisuuden osa tai joku siihen kuuluva yksilö. Näin ollen jokainen suomalainen, jonka työ tarkoittaa koko Suomen kansan parasta, sen kasvamista ja kehitystä, toimii kansallisten tehtävien palveluksessa.

Nyt herää kysymys, voiko Amerikassa asuva, varsinkaan täällä kansalaisoikeudet saanut suomalainen tehdä tällaista työtä. Onhan Suomen maakamaraan viljeleminen häneltä jäänyt siellä oleville suomalaisille. Eihän hän voi suoranaisesti vaikuttaa Suomen yhteiskunnallisten eikä valtiollisten olojen kehitykseen. Onhan hänelle tämä maa siinä suhteessa astunut Suomen sijaan. Siitä huolimatta väitämme, että hän laiminlyömättä niitä velvollisuuksia, jotka hänelle kuuluvat Amerikan kansalaisena, voi tehdä työtä, joka koituu koko Suomen kansan hyväksi.

Miten tämä tapahtuu?

Ensiksikin hän voi työskennellä Suomen kansan hyväksi toimimalla siihen suuntaan, että suomalainen kansallisuus säilyy Amerikassa, sillä jokaisen jäsenen menettäminen merkitsee Suomen kansalle kansallista tappiota. Ja kansallisuutemme säilyttäminen taas merkitsee sitä, että me säilyttämme kieleemme ja siihen liittyvän muun kansallisen

sivistysperintömme ja siirrämme sen kasvavalle polvelle, että me pidämme huolta jälkeläistemme säilymisestä sellaisina, että heillä on mahdollisuus valita, haluavatko he elää tässä maassa, vai tahtovatko he palata siihen maahan, josta heidän vanhempansa tai esivanhempansa ovat tulleet.

Joku kenties voi hymähtää ajatukselle, että Amerikassa syntyneet suomalaiset omasta aloitteestaan muuttaisivat Suomeen asumaan. Sillä nykyään lienevät sellaiset tapaukset poikkeustapauksia. Mutta tulevaisuudessa voivat olot olla kokonaan toisenlaiset. Suomalaiset samoin kuin muutkin siirtolaiset ovat, verrattain harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, tulleet tähän maahan etsimään itselleen parempaa aineellista toimeentuloa, kuin mitä heidän syntymämaansa on heille voinut tarjota, ja paremmat aineelliset olot ne pääasiallisesti heitä täällä pidättävät. Aineelliset olot taas tekee täällä paremmaksi kuin Euroopan maissa se että täällä maan laajuuteen ja suuriin luonnonrikkauksiin verraten on ollut vähän asukkaita. Luonnonrikkauksia on voitu mielin määrin haaskatakin. Mutta kun otamme huomioon viimeaikaisen tavattoman siirtolaistulvan, me käsitämme, ettei se aika, jolloin tämä maa on yhtä tiheään asuttu kuin Euroopan väkirikkaimmat maat, ole mikään äärettömän kaukainen. Ja silloin voi siirtolaisuus täältä suuntautua sinne, missä on enempi asumatonta maata ja käyttämättömiä luonnonantimia, missä yritteliäisyydelle on laajempia liikkuma-aloja, siis myös Suomeen. Valtiollinen sorto, joka myöskin on tähän maahan jonkun verran suomalaisia ajanut, voi — niin pimeältä kuin olot nykyään näyttävätkin — tulevaisuudessa lakata ja Suomelle siinäkin suhteessa valoisimmat päivät koittaa.

Mitä taas suomenkielen taidon täällä säilyttämiseen tulee, niin se ei olisi mikään vaikea tehtävä, jos vain vanhemmat ymmärtäisivät sen tärkeyden ja lastensa kasvatuksessa tässä suhteessa tekisivät tehtävänsä. Siihen ei sen enempää tarvittaisi, kuin että he pitäisivät suomenkielen kotikielenään, jota puhuttaisiin aina muulloin paitsi silloin, kun on vieraana sellaisia henkilöitä, jotka eivät sitä ymmärrä. Ei vanhempien tarvitsisi ollenkaan surra sitä, etteivät heidän lapsensa englanninkieltä oppisi. Kyllä valtion koulut ja ympäristö siitä huolen pitävät.

On kyllä totta, että kun lapset käyvät englanninkielistä koulua, niin heillä on taipumus puheesaan käyttää englanninkieltä. Mutta turhaa höpötystä vanhempien puolelta on selittää, että heidän lastensa suomenkielen taitamattomuus johtuu siitä, etteivät he kaikista ponnistuksistaan huolimatta ole

saaneet lapsiaan suomea puhumaan. Tuollainen väite osottautuu kokonaan perättömäksi, kun ottaa huomioon sen seikan, että lapset kaikkeen toimeentuloonsa nähden ovat niin riippuvaisia vanhemmistaan, että heidän täytyy alituisen pyytää vanhemmiltaan jotakin. Jos nyt äiti ja isä eivät ottaisi kuuleviin korviinsakaan, mitä lapsi englanninkielellä pyytää, niin varmaan irtaantuisi suomea, ja kun siihen kerran totuttaisiin, niin se menisi ikäänkuin itsestään. Suomenkieltä puhumaan lapset näin ollen oppisivat, jos vain vanhemmilla olisi hiukkasen hyvää tahtoa.

Suomenkielen kirjalliseen käyttöön ohjaaminen vaatii jo vanhemmilla enemmän vaivaa. Eikä siihen kaikilla vanhemmilla ole tarpeeksi kykyä eikä kyliksi aikaa. Senvuoksi, ynnä että kasvava polvi voisi syvemmin suomalaiseen sivistykseen perehtyä ja saada kansallista herätystä, on tarpeellista ylläpitää omia suomenkielisiä kouluja. Jokainen siirtokansamme jäsen, joka sunnuntaijoukkojamme, kesäkoulujamme ja Suomi-Opistoa kannattaa — samoin kuin myös kirkollista toimintaa, joka on niiden takana — tekee kansallista työtä.

Sitten on meillä suuri sivistysmahti kansallismielinen sanomalehdistömme. Sitä työtä, minkä se on tehnyt siirtokansamme kehittämisessä, suomenkielen taidon ja kansallishengen ylläpitämisessä, ei voida kyllin suureksi arvostella. Se yhdessä luterilaisen kirkon kanssa on ollut päätekeijöitä henkiossa työssämme. Työskentely tällaisten lehtien hyväksi, on siis kansallista työtä.

Ja entäs sitten edistysseuramme. Niiden merkitys ei suinkaan ole vähäinen. Valtava on se vaikutus, mikä raittiusseuroillamme on ollut siirtokansamme siveellisen tason kohottajana. Kalevan Ritarit ja Naiset tahtovat majoissansa heimoushengen tulta vaalia, ja lauluseurat koettavat sävelten voimalla yhteistunnetta mieliin luoda, kansallista veltoutta ja uneliaisuutta kauas karkoittaa. Tällaisissa seuroissa toiminta on näin ollen myös kansallista työtä.

Kaikki edellä mainittu on suomalaisten sisäistä kasvatus työtä, toimintaa siirtokansamme säilyttämiseksi ja kehittämiseksi. Mutta tämä suomalaisten sivistyslaitostemme ja välineidemme kannattaminen, omissa edistysseuroissamme työskenteleminen ei suinkaan merkitse sitä, että meidän pitäisi sulkeutua kuoreemme, pysytellä niin paljon kuin mahdollista erillämme kanssakäymisestä muiden Amerikan kansalaisten kanssa. Päinvastoin me teemme kansallisuudellemme suuria palveluksia julkiseen elämään osaaottamalla, ulospäin kansallisuuttamme edustamalla, jos vain toimimme sillä tavalla, että se on

kunniaksi kansallisuudellemme. Meillä on oikeus valvoa etujamme, aineellisiakin etujamme. Jos me emme itse sitä tee, ei meidän tarvitse odottaa, että muut sen tekisivät meidän puolestamme. Kansallisuudellemme olisi eduksi, mitä enemmän sen jäsenistä olisi vaikutusvaltaisissa asemissa, jos vain nämä muistaisivat, ketä he ovat. — Suomen kansan arvoon saattaminen toisten kansallisuuksien silmissä pitäisi meillä aina olla päämääränä. Maine on yksityiselle ihmiselle kallis. Hänen menestyksensä riippuu siitä. Meidän menestyksemme täällä kansallisuuksien kilpailussa on suuresti riippuva siitä, minkälaisessa maineessa suomalainen kansallisuus on. Mutta kansan maine merkitsee kansainvälisissä suhteissakin jotakin. Jos me voisimme suomalaisen kansallisuuden kunniaa kohottaa, jos me voisimme osaltamme vaikuttaa siihen, että sivistyneen maailman jakamaton myötätunto olisi Suomen kansan puolella, niin varmaan siitä olisi Suomelle jotain etua sen oikeustaistelussa.

Suomen kansan maineen kohottamiseksi me voimme työskennellä — ja sehän on meidän velvollisuutemme — emme ainoastaan siten, että me rehellisesti ja kunniallisesti täytämme tehtävämme sillä toimialalla, jolla kukin täällä työskentelemme, vaan myös siten, että koetamme täällä tehdä tunnetuksi kaikkea sitä hyvää, mitä Suomen kansa on sivistyksen alalla saanut aikaan.

Suomalainen musiikki on sen arvoista, että sen amerikkalaiselle yleisölle tunnetuksi tekemistä kannattaisi siirtokansamme enemmänkin harrastaa, kuin tähän asti on tehty. Musiikin harrastusta on kyllä ainakin vanhimmilla suomalaisten asumapaikoilla ollut aika paljonkin. Mutta yhteistoimintaa musiikin harrastajain välillä on puuttunut. Ja siitä on johdunut, että työ on ollut niin heikkoa, ettei se ole voinut suurestikaan ylöspäin suuntautua. Kun äskettäin kumminkin on syntynyt sellainen seura, nimittäin Sibelius-seura, jonka tarkoituksena on olla yhdysseurana Amerikan suomalaisten musiikin harrastajain välillä, kustantaa ja levittää suomalaisia sävellyksiä ja johtaa suurempia musikaalisia yrityksiä, niin olisi toivottavaa, ettei mikään pikkumainen nurkkakuntaishenki ehkäisisi tähän seuraan yhtymästä ja sen toimintaa kannattamasta. Ainoastaan laajempina järjestönä toimien me voimme jotakin huomattavaa, ulospäin näkyvää aikaansaada.

Suomalaisten kuvaamotaiteiden tunnetuksi tekemistä täällä meidän myöskin tulisi harrastaa. Onhan meillä sillä alalla omintakeistakin, esim. Aksel Gallen-Kallelan maalaukset.

Suomalainen kirjallisuus ei Amerikassakaan oppineiden piirissä ole tuntematon. Kirjallisuutem-

me peruskirjalla Kalevalalla on täälläkin ihailijoita, ja sen vaikutus tämän maan kirjallisuuteen on ollut huomattava. Mainittakoon vain sen vaikutus Longfellow'n Hiawathan syntyyn. Kalevala ja monia muita kirjallisuutemme huomatuimpia teoksia on jo käännetty englanninkielelle, joten niiden suhteen ei muuta tarvittaisi, kuin että ne, joilla on englanninkielisiä tuttavuuksia, kehoittaisivat ja auttaisivat näitä niihin tutustumaan. Mutta vielä on suomalaisen kirjallisuuden, suorastaan merkkiteoksia englanninkielelle kääntämättä. Niiden kääntäminen olisi kansallista työtä, sillä niiden tunnetuksi tekeminen olisi omiaan kohottamaan suomalaisen kirjallisuuden ja sen kautta Suomen kansan arvoa. Näihin asti ei meillä ole paljontaan ollut sellaista väkeä, joka olisi tällaiseen käännoistyöhön pystynyt, enempää kuin takäläisiin englanninkielisiin lehtiin kirjoittamallakaan tekemään Suomen oloja täällä tunnetuksi. Sillä asiat ovat olleet niin hullusti, että ne suomalaiset,

jotka ovat täällä saaneet koulusivistystä siinä määrin, että täydellisesti hallitsevat englanninkielen, useissa tapauksissa osaavat suomea perin puutteellisesti ja omaavat hyvin vaillinaiset tiedot Suomen oloista. Kehityksensä Suomessa saaneilta taas puuttuu englanninkielen taito. Toivokaamme, että tulevaisuudessa tämä epäkohta tulee autetuksi.

Suomalaisen taiteen ja kirjallisuuden tunnetuksi tekemisestä ei ainoastaan koidu kunniaa Suomen kansalle, vaan siitä on myös hyötyä niille, joille näitä tunnetuksi tehdään. He pääsevät nauttimaan siitä kauniista ja jalosta, mitä Suomen kansa on luonut, sekä saavat siitä vaikutteita omassa taiteellisissa ja kirjallisissa harrastuksissaan. Ja siten Suomen kansa tulee olemaan, ei minään hyödyttömänä haarana, vaan hedelmällisenä oksana ihmiskunnan sivistyksen puussa.

J. A. KARKKAINEN.

JOULUKELLOT

J. W. LAHDE

PIAN taas soivat joulukellot, jotka muistuttavat meille, että taaskin on keskitalven juhla meille saapunut, rauhan ja ilon sekä kristikunnan suurin juhla.

Ensimmäinen joulun tehvehdys, joka kaikui Bethlehemin kedoilla 1916 vuotta sitte, uusiutuu jälleen ja se sisältää kunniaa Jumalalle, maailmalle rauhaa ja ihmisille hyvää tahtoa.

Sellaisena aikana, kuin meillä nyt on, tuntuu tuo tervehdys omituiselta, mutta samalla erittäin tarpeelliselta, sillä ei milloinkaan historian kuluessa ole rauha ollut niin tarpeellinen kuin nyt.

Tosin Kristuksen syntymän aikana sairasti silloinen maailma ja oli pelastuksen ja rauhan tarpeessa. Uskonpuhdistuksen aikana myös oltiin levottomia, ja mullistuksia oli olemassa, mutta ne koskivat pienempiä aloja eikä niin suurta kuin nyt. Historian käännekohdissa on rauhan ja pelastuksen tarve ollut aina tuntuvampi, ja silloin tuo vanha joulutervehdys on tuntunut suloisemmalta kuin rauhallisina aikoina.

Kohta kaksi tuhatta vuotta on tuo suloinen joulutervehdys aina joulukellojen soidessa meille muistutettu, ja jouluna miljoonat ihmiset ovat tempeleissään kuulleet tämän Rauhan Ruhtinaan tulosta, mutta siltikin meidän ajallamme maailman sivistyskansat seisovat toisiansa vastassa sotaisissa rintamissa; ja nyt jo kolmatta joulua yhtämittaa Europan suurvaltojen ja lukuisien pienien valtojen sotilaat

viettävät juoksuhaudoissa. Tämä todistaa miten huonosti tuon ensimmäisen joulun tervehdys on otettu vastaan.

Joulukellojen ääni värähtelee pian taaskin talvi-ilmassa ja niiden soitto tuo uudestaan saman edellä mainitun joulutervehdyksen. Mitä vaikuttaa se maailmassa, mitä meidän pienen suomalaisen kansan keskellä Amerikassa?

Katsellessamme oman kansamme oloja täällä, täytyy meidän surumieliin lausua: "ei ole tuo ensimmäinen joulutoivomus läheskään täyttynyt Amerikan suomalaistenkaan keskuudessa."

"Kelle Jumalalle?" kysyy osa kansastamme. "Jumalaa ei ole olemassakaan, ei tulevaista elämää. Kun ihminen kuolee, niin siinä kaikki."

Niin pitkälle on osa sen kansan lapsista vaipunut uskottomuudessa, jonka esi-isät vuodattivat verensä kolmikymmen vuotisen sodan taisteluissa, voidakseen jättää tuleville polville puhtaan uskonnon. Ja nämä samat ihmiset, jotka nyt niin ilka-moiden, vastoin omantuntonsa ääntä, halveksien puhuvat uskonnosta ja ijäisyyskysymyksistä, ovat kuitenkin Suomiäidin sylissä ollessaan saaneet vakavan ja todellisen opetuksen kodissaan. Heidän lähtiesään tähän maahan heidän uskonnolliset vanhempansa antoivat heille ikäänkuin henkiseksi evääkseen sellaisia lauseita kuin: "Lapseni, muista mitä nuorena opit, äläkä laske lapsuuden kylvöä rikkaruohojen valtaan. Muista, että Herran pelko on, ei ainoas-

taan viisauden alku, vaan myös sen täyttämys kaikille niille, jotka nöyrästä sydäimestä Herralta apua pyytävät.”

Mutta täällä heille opetetaan vain nurinkurista yhteiskunnasta, että uskonto on vain pappien valheita. Sellainen keveä oppi on saanut osan heimmomme lapsia villityksi siihen määrään, että he muinaisen Egyptin kuninkaan tavoin kysyvät: ”Kuka on se Herra, jonka ääntä minun pitäisi kuuleman?”

Ja kun kerran ihminen rohkenee niin pitkälle mennä Jumalan pilkkaamisessa, niin mitä sitte voidaan puhua Jumalan kunnioittamisesta?

Ei myöskään ole hyvää tahtoa meidän omaan kansamme keskuudessa, sillä erimielisyys ja suvaitsemattomuus on kansamme perisynti.

Joulukellot taaskin pian soivat ja joulutervehdys antaa meille uutta toivoa, uutta virkistystä.

Ehkäpä jo tulevan vuoden jouluna vallitsee suloinen rauha maailmassa ja kansojen sota-aseet on laskettu alas. Vuoden kuluessa voi suuria tapahtua. Vuoden vieressä meidänkin kansamme henkiset voimat enempi kehittyvät, sen hairahtuneet lapset huomaa erehdyksensä ja kansalliset voimamme ovat enempi yhdistyneet kuin nyt.

Todellakin on tarpeellinen että meidän pieni kansamme tässä maassa yksimielisesti yhdistyy hoi-

tamaan kansallispuutansa, kansansa olemassa pysymistä ja suomalaisuuden säilymistä meidän kansamme keskuudessa.

Kansamme on täällä pieninä sirpaleina kuin ne särkyneen sammon palaset, joita vanha Väinämöinen kokoili. Tuo runollinen kuvaus Kalevalasamme tarkoittaa juuri meidän kansamme tulevaisuutta.

Kokoamalla kansamme hajallaan olevat joukot yhteiseen henkiseen yhteyteen, saamme täkäläisissäkin oloissamme suuria aikaan, saamme Amerikan suomalaiset todellisesti suomalaismieliseksi kansaksi, jonka keskuudessa vallitsee suomenkieli ja suomalainen mieli sekä yhteinen kansallistunne, joka uhkuu rakkautta, kunnioitusta uskonnolle, kuuliaisuutta Amerikan laille. Silloin me olemme, ei ainoastaan nimeltä Amerikan suomalaisia, vaan olemme oikeita tosisuomalaisia, jotka rehellisinä ja kunnan kansalaisina rakastamme tätä maata, hellimme synnyinmaatamme, tuota pohjolaa, jonne särkyneestä sammosta jäi kansa, jossa ovat kansamme juuret.

Olkoon joulukellojen ilmoittama tervehdys meille nyt pian lähestyvänä jouluna sellainen, että se täyttää sydämemme oikealla jouluntunnelmalla, joka sisältää: kunnioitusta Jumalalle, rauhaa mailmalle ja rakkautta ja sovinnollista mieltä ihmisille!

MIKAEL AGRICOLA JA USKONPUHDISTUS SUOMESSA

M. A. TIURA.

BÖHMILÄISEN Hussin polttoroviollaan lausuma ennustus oli toteutunut. Se joutsenenlaulu, jonka Lutherus oli virittänyt Saksan maalla, ei ollut enää katolilaisten mahtimiesten tukahutettavissa. Yhä voimakkaampina kaikui hänen opetuksensa, väitteensä ja todistelunsa. Äsken keksitty kirjapainotai-

to levitti hänen opetuksiaan sinnekin, minne hänen persoonallinen vaikutuksensa ei ylettynyt, ja P. Raamatun kansankielellä julkaiseminen antoi voittamattoman asean katolisen kirkon väärinkäytöksiä vastaan. Kuinka tuo Lutheruksen puhdistama oppi tuotiin Suomeen ja mikä osa Mikael Agricolalla oli sen toteuttamisessa siellä, siitä tahtovat seuraavat rivit antaa lyhyen kuvauksen.

Kustaa Vaasa oli tanskalaisten sortovaltaa vastaan taistellessaan saanut huomata, että katolisella kirkolla ja sen mahtavalla papistolla oli liian suuri valta Ruotsissa. Se oli osottaunut myös tanskalaisen hartaaaksi liittolaiseksi ja siksi Kustaa Vaasan kiivain halu — saatuaan tanskalaiset ajetuksi maasta — oli saada katolisen papiston valta murretuksi. Saksasta Ruotsiin siirtynyt puhdistetun Jumalan sanan julistus sai siis siitäkkin syystä Kustaa Vaasassa hartaan kannattajan, että se soi hänelle hakematta aiheen, jonka varjossa voi mielin määrin masentaa kuningasvallan tiellä olevan mahtavan kirkkoyli-
mystön ja rikkaalta kirkolta saada varoja köyhään ja velkaantuneeseen valtiarahastoon. Kun Westeroosin valtiopäivät lisäksi antoivat hänelle tässä suhteessa laajan valtuuden, oli siitä seurauksena katolisen kirkon ja pappisvallan täydellinen murtuminen.

Suomessa käytiin tuota taistelua yhtä kiivaasti kuin Ruotsissakin. Papistolle ja kirkolle kuuluva omaisuus otettiin — joko suoranaisesti tahki ylenmää-

rin verottamalla — valtion ja kuninkaan aarrait-toihin. Kuusiston linna, katolisten piispojen päätyyssija Suomessa, revittiin maan tasalle. Luostarit lopetettiin ja niitten omaisuus, samoin kuin niille aikojen kuluessa kerääntyneet maatilat, palautettiin valtiolle. Annettiinpa aatelistollekin valta olla osallisena tässä kirkon rikkauksien tasaamisessa. Seurauksena oli Suomessakin kirkon köyhtyminen ja papiston mahtiaseman loppu. Samalla joutuivat kuitenkin koulut ja armeliaisuuslaitokset rappiolle, sillä olihan katolinen kirkko kuitenkin, puutteistaan huolimatta, ollut kaiken hengellisen samoin kuin henkisenkin elämän ylläpitäjänä Suomessa. Tällainen oli uskonpuhdistuksen alkuvaikutus siihen aikaan kun Mikael Agricolan tehtäväksi tuli laskea perustus uudelle kirkolle ja puhdistetulle opille synnyinmaassamme.

Mikael Olavinpoika Agricola syntyi Pernajan pitäjässä Uudellamaalla 1508—1512 välillä. Aidinkieli luullaan hänellä olleen ruotsi, mutta oppi hän jo pienenä suomenkielen. Kävi koulua Viipurissa herättäen opettajansa, Johannes Erasmuksenpojan, huomion lahjakkuudellaan siihen määrään, että tämä otti hänet mukaansa Turkuun siirtyessään sinne piispa Skytten sihteeriksi. Agricola pääsi saman piispan kirjuriksi joutuen siten vastaisen suosijansa tuttavuuteen. Pari vuotta myöhemmin vihittiin hän papiksi ja tuli Skytten sihteeriksi entisen opettajansa kuoltua. Mutta tärkeämpi näitä tapahtumia oli se, että hän Turkuun tultuaan tutustui ensimmäiseen suomalaiseen puhtaan evankeliumin julistajaan Pietari Särkilahteen. Hänen saarnoistaan ja opetuksistaan tuli Agricola vakuutetuksi uuden opin oikeudesta ja pian hän itsekin julisti innolla evankeliumia sekä Turussa että maaseuduilla, missä hän kulki piispa Skytten kanssa tarkastusmatkoilla.

Lutheruksen oppilaaksi joutui Agricola v. 1536 matkustaessaan Skytten kustannuksella Saksaan jatkaakseen opintojaan Wittenbergin yliopistossa, missä tuo suuri uskonpuhdistaja oli opettajana. Kolme vuotta myöhemmin palasi Agricola maisterin arvolla ja Lutheruksen suosituskirjeellä varustettuna Suomeen ja nimitettiin Turun koulun rehtoriksi. Siinä toimessa hän oli 1539—1548 suorittaen suuriarvoisen työn uutta pappispolvea kasvattamalla.

Lutherus laski uskonpuhdistuksensa perustuksen kansan opetukselle ja kasvatukselle ja siinä tehtävässä oli tietysti kansan omakielinen kirjallisuus — etupäässä Raamattu — tärkein tekijä. Agricola omisti saman käsityskannan ja hänen rakkaimmaksi tehtäväkseen tuli uskonnollisten kirjojen kääntäminen ja laatiminen suomeksi. Kun suomenkieltä ei kuitenkaan ennen oltu kirjakielenä käytetty, täytyi

hän sen siinäkin suhteessa olla uranaukasijana. Ensimmäinen julkaisemansa kirja oli Aapinen joka ilmestyi 1542. Katkismus seurasi 1543. "Rucouskiria Bibliasta" ilmestyi seuraavana vuonna. Uuden Testamentin käännös oli Agricolalla valmis ja Aapinen painosta ilmestymässä, mutta odottaessaan Kustaa Vaasan vastausta painatusavun pyyntöön, lykkäytyi sen julkaiseminen vuoteen 1548, jolloin hän sen painatti lopultakin omalla kustannuksellaan.

1549 ilmestyivät "Käsi kiria Casteesta ia muista Christikunnan Menoista" ja "Messu eli Herran Eeh-tolinen". Vaikka näissä kirjoissa onkin paljon toisilta lainattua, on Agricola kuitenkin ne itsenäisesti järjestänyt ja tehnyt laajoja lisäyksiä laskien niillä perustuksen evankeeliselle jumalanpalvelukselle Suomessa. Samana vuonna (1549) ilmestyi vielä Kristuksen kärsimisen historia. Vielä aloitti hän Vanhan Testamentin kääntämisen rajottuen kuitenkin vaan sen tärkeimpiin osiin. Koko Raamattu, kuten tunnettu, ilmestyi suomeksi vasta sata vuotta myöhemmin.

"Rucouskiria Bibliasta" on Agricolan itsenäisin teos ja siinä ilmenee eheimpänä hänen käsityskantansa kristinuskon totuuksista ja ohjaukset sen opettamiseen ja omistamiseen. Kaikkialle elämään ulottuu Agricolan kristillisyyden Rukouksen avulla on Jumalan voima saatava ihmisten jokapäiväiseksi leiväksi. Kaikenlaisia käytännöllisiä — maallisen elämänalalle kuuluviakin neuvoja ja historiallisia tietoja, samoin kuin nuhteita ja rohkaisuja saapi hän kirjojensa esipuheisiin ja reunahuomautuksiin sovitetuksi. Papisto ei ollut enää, katolilaisuuden tapaan, eristetty luokka, ja siksi, ainakin osaksi, laatiikin hän rukouskirjansa niin, että sitä voivat hyväksyä kaikki kristinuskon totuuksia etsivät, eikä hän siinä erityisesti papeille annettujen nuhteitten katsonut heidän arvoaan seurakuntalaisen silmissä alentavan.

Agricola ei suinkaan saanut kokea että hänen toimintaansa olisi läheskään ymmärretty tahi että toimittamansa suomalaiset kirjat olisivat saaneet heti innostuneen lukijakunnan. Päin vastoin täytyi hänen valittaa sitä kylmyyttä ja välinpitämättömyyttä, jota hän ja kirjansa osakseen saivat. Kuitenkin jo hänen seuraajansa piispanistuimella sanoo erityisesti Agricolan rukouskirjasta, että se "kului kaiken kansan käsissä".

Edellämainittujen Kustaa Vaasan toimenpiteitten kautta köyhtynyt kirkko ei voinut enää, kuten katolisena aikana, tarjota papistolle samaa loistavaa ulkonaista asemaa ja siitä syystä tapahtuikin siinä uskonpuhdistuksen alkuaikoina tuntuva muutos. Vanhojen ylempien säätyjen jäseniä ei antautunut

enää pappisuralle, josta syystä sen n. s. sivistystaso aleni ja sijaan pyrki kaikenlaisia aineksia, jotka eivät suinkaan aina olleet sille kunniaksi. Mutta mitä enemmän puhdistettu evankeliumi ehti henkellä voimallaan vetää papiksi aikovia kirkon palvelukseen, sitä enemmän alkaa myös todellisia pappeja kasvaa, joita ei enää sido kirkkoon sen ulkonainen asema, vaan halu palvella Kristusta Hänen seurakunnassaan, olkoonpa sen ulkonainen asema kuinka vaatimaton tahansa. Siten kirkon köyhtyminen ja sen osittainen rappeutuminenkin uskonpuhdistuksen alkuaikoina koituu lopultakin sen hyödyksi ja siunaukseksi.

Turun koulun rehtorina ollessaan ei tietysti Agricola kerinnyt koko papistoa uudistaa, vaan täytyy hänen koettaa vaikuttaa, mikäli hänen vaikutuksensa riitti, jo kirkon palveluksessa oleviin pappeihin uudistavasti. Muutoksia toimeenpannessaan jumalanpalveluksessa oli Agricola erittäin maltillinen. Vaikka jumalanpalveluksen kieli muutettiin latinasta suomeksi, säilytettiin kuitenkin kaikellaisia katolisen kirkon tapoja. Ja siitä syystä ei papistossa enempi kuin kansassakaan ollut havaittavissa sanottavampaa uuden opin vastaista. Suurena apuna oli myöskin se seikka, että katolinen usko ja kirkko ei

ollut ehtinyt Suomen kansaa kuin "vähän pinnalta raapasta".

Agricolaa koskeviin elämäkerrallisiin tietoihin vielä muutamia huomautuksia. Suomen kirkon puhdistukseen ja uudistukseen otti Agricola, voitane sanoa, määrävästi osaa jo silloin, kun hän oli hyväntahtoisen ja taipuvan piispa Skytten sihteerinä, vaikka hänen varsinainen omintakeinen uudistustyönsä alkoi vasta v:sta 1539 ja jatkui sitten hänen kuolemaansa saakka. Piispaksi nimitettiin Agricola vasta 1554, vaikka hän jo Skytten kuolemasta 1550 oli sitä virkaa hoitanut. Agricola kuoli huhtikuun 9 p. 1557 ollessaan kotimatalla rauhanneuvotteluista Moskovasta ja haudattiin hän koulukaupunkiinsa Viipuriin.

Vasta vuosikymmen sitten pystytti Suomen kansa tälle uskonpuhdistuksensa suurmiehelle muistopatsaan. Vähäisen kansamme sivistyshistoriassa on Agricolalla nimi, jonka rinnalle vain harvat voivat asettaa. Enemmän kuitenkin suuren uskonpuhdistuksen hengessä puhuen voidaan Agricolasta sanoa, että Jumala näki hyväksi lahjottaa Suomen kansallekin miehen ohjaamaan sitä osalliseksi Hänen puhdistetusta evankeliumistaan.

Berkeley, Cal., lokakuussa 1916.

MITÄ ON VAPAAUS

HILMA LUOMA

ONKO merkitykseltään mitään voimakkaampaa tunnetta kuin se, mitä tulkitaan kolmitavuisella sanalla vapaus?

Ihmishengen voimakkaampia viettejä on vapauden halu. Kun loukataan ihmisen vapautta, loukataan silloin hänen olemuksensa arinta kohtaa. Mitä on elämä, jolta

on riistetty persoonallinen vapaus? Löytyykö toimintakykyä, ellei ole vapauden mahdollisuutta. Kaikki ponnistelut ja taistelut, tuhoisimmat tuskat ja kärsimyksetkin on kestäetty vapauden puolesta.

Yksilöllinen, persoonakohtainen elämämme on alituista työskentelyä vapauden voitolle elämässämme. Ensimmäiset ottelut vapauden puolesta taistellaan kehdon kapalovöitä vastaan ja viimeinen suoritetaan Tuonelan portinpielessä. Taistelut, tulisimmatkaan, eivät aina edellytä voittoa eivätkä kaikki voitot elämän tilikirjoissa ole merkitty vapauden

tulokontolle siksi, että on niin paljon taistelua ja siitä johtuvaa tuskaa, joka vapauden nimen varjossa kylmillä kahleillaan vain kytkee ja vastasiin taisteluihin kykenemättömäksi kietoo.

Nuori ihmissielu, taimesta teräänsä kehittyneenä, tähtäilee elämänsä taivaan kaukorantaa nuoren katseensa kirkkaalla terällä, otsa puhtaana, tunne tulena, povi voimaa uhkuvana ja vapauden hehku herkässä sielussaan voimakkaasti värehtivänä. Mutta kun ei tullut tutkineeksi eikä ennemmin kokeiden ohjeita omanneeksi, ei uskonut elämästä mitään pahaa, ei luullut löytyvän väärennettyä vapautta petoksen pehmeän peitteen alla, oma mieli kun oli puhdas, aivan kuin taivaalla vapaudessaan ilmavirtojen tuudittelema lumihiihtale. Mutta mitä lähemmäksi maata lumihiihtale ehti, sitä voimakkaammin maan vetovoima sitä tahdottomasti heitelti, kunnes painui pahimpaan likalätäkköön. Eikä likalätäkkö tullut yhtään kirkkaammaksi lumihiihtaleen puhtaudesta, sinne se sulii, hävisi, tahraantui ja turmeltui.

Tuolla avartuu eteesi ääriään etsivä ulappa, vapauden verraton symboli. Sen lainet leikkien

vapauttaan uhmaavat, kohoovat, kuohuvat ja katoavat. Ihailien seisoo sen rantaäyräällä ihminen, vapauden hellittämätöin tavoittelija. Hyväillen, mairitellen seuraa hän katseillaan aaltojen vapauden voittokulkua. Rauhoittuen ja kaihoten kuuntelee hän veden liikunnan synnyttämää loisketta ja kohinaa. — Se on luonnon kehtolaulua levottomalle, haparoivalle lapselleen — ihmiselle.

Ihmiselämän vapaus ei ole määrätöntä, ohjasetonta riemukulkua, ei viettien alhaisesti värittämää, tarkoituksetonta elämää, ei lumihuutaleen tahdotonta leijailemista eikä aaltojen määrätöntä kulkua, vaan työskentelyä jumalallisten lakien alaisena, puhtaiden pyrkimysten tietoisesti suunnattua tarkoituserää kohti. Se on kaikinpuolista vapautumista luonteen alhaisista voimista, jotka sitä kaikin tavoin koettavat vetää maan likälätäköihin, joista ei koskaan, alkuperäisen tarkoituksen mukaiseen puhtautteen voida kohota. Tahrat voidaan kyllä pestä jälleen ylös noustua ja sieluun syöpyneet haavat parantaa tavallaan, mutta jällelle jää arvet ja ne eivät olemustamme kaunista.

Ihmissieluun on kätkeyty suunnattomat voimat sekä paljon jumalaisia mahdollisuuksia. On halu-

ja, on pyyteitä ja kaipuuta, jotka rajattomaan valtaan päästyään syöksyvät vuorivirran tavalla alas jyrkäniteitä, hävittäen ja tuhoten kaikki, mitä eteen sattuu. Harhakäsitteitä löytyy näiden luonteenvoimien suhteen. Budhalaisen käsityksen mukaan tulisi ne synnillisinä tuhota ja kuolettaa, kristityissä löytyy samaa käsitystä, mutta Jumala ei ole istuttanu olemukseemme ainuttakaan kaipuuta tahi halua, jonka pitäisi tulla hävitetyksi. Intohimomme, toiveemme, kiintymyksemme eivät ole turmeltuneita ominaisuuksia, ellei niiden kulkua ohjata oikeaan, jumalallisen tarkoituksen mukaiseen uomaansa. Näitä sielun valtavia voimia ei tule tuhota, mutta niiden ei liioin saa antaa tuottaa turmiota ja hävitystä, yrittäessään niille löytää tyydytystä maan likälätäköissä, ohjaksettomassa vapaudessa. Pikemmin ohjattakoon ne taisteluun pyhän vapauden puolesta Jumalan tahdon täyttämässä.

Ihmiselämän vapaus on täydellistä ja tarkoituksen mukaista vasta silloin, kun se on vapautettu aistillisuuden kahleista ja kun sielunvoimana on varmuus yhdistymisestä täydellisyyden Jumalaan silloin, kun vapauden voitolle viimeinen ja suurin taistelu suoritetaan.

UUSIVUOSI ONNENTOIVEINEEN

S. ILMONEN

VUODEN ensimmäistä päivää on vietetty juhlanä varhaisimmilta ajoilta saakka. Toisilla kansoilla tosin tämä päivä on alkanut eri aikana vuodessa. niinkuin vielä nykyäänkin on asian laita. Kansat, jotka sitä viettävät, pitävät päivää ilon ja riemun päivänä.

Israelissa puhallettiin juhlapasuunaan, jolla ilmoitettiin vanhan vuoden päättyneen ja uuden astuneen esiin. Pasuunan äänen kuultuaan alkoi kansa juhlimaan. Roomassa vietettiin uudenvuoden päivänä maaliskuun ensimmäistä päivää, mutta myöhemmin se siirrettiin tammikuun ensi päiväksi. He viettivät päivää yleisellä kestitsemisellä, josta ei puuttunut ruokaa eikä väkijuomakaan. Indiassa, hindujen keskuudessa, uhrattiin uudenvuoden päivänä viisauden jumalalle, jota juhliittiin kautta maan. Kiinassa ja Japanissa vietetään vuoden ensimmäinen päivä kansan yhtenä suurimpana juhlanä.

Kristikansojen keskuudessa niinkään on yleistyntynyt uudenvuoden juhliminen, vaikkakin se on saanut samalla uskonnollisen sävyn ja merkin. Pohjois Europassa, Ruotsissa ja Suomessa y. m., rientää kansa aamulla varhain kirkkoon, joka silloin on juhla-valaistuksessaan lukuisine kynttilöineen, niinkuin jouluna konsanaan. Se juhla on vuoden kauneimpia ja kalleimpia juhlia varsinkin Suomessa. Saksassa tämä juhla on menettänyt jonkin verran uskonnollista vakavuutta, niin että uudenvuoden iltana voidaan panna toimeen kaikenlaisia illatsuja, paaleja ja huvitteluja, jotka eivät aina ole erittäin rakentavaa laatua. Englannissa sitä vastoin vietetään uusivuosi mitä kauniimmin ja kokoonnutaan kirkkoihin, joissa hengellisiä puheita pitäen ja laulaen odotetaan kello kahtatoista. Kun tämä aika saapuu, alkavat kirkonkellot soimaan ja kansa ottaa riemuiten vastaan uudenvuotensa. Yleisen riemutulvan taannuttua yhdytään rukoukseen ja pyydetään taivaan siunausta alkaneelle vuodelle. Tämä esimerkiksi kelpaava uudenvuoden vastaanotto näyttää yleistyvän Amerikassakin.

Onnellista uuttavuotta! kuuluu kaikkien huulilta vuoden ensipäivinä. Siunattua ja armorikasta

uuttavuotta toivottavat kristityt toisilleen. Tämä kaikki todistaa ihmisen kaipuuta jostain, joka todella tuopi onnea ja menestystä. Monelle lienee kulunut vuosi tuonut mukanaan enemmän tai vähemmän onnettomuuttakin, sairautta tai muitakin elämän kohtaloita. Toivotaan uudenvuoden kaikki korjaavan ja tuovan tullessaan onnea.

Mutta mitä on onni? Siitä löytyy lukemattomia määritelmiä. Raamattu sanoo: "Autuas on se mies, joka ei vaella jumalattomien neuvossa eikä seiso syntisten tiellä — vaan rakastaa Herran lakia — kaikki mitä hän tekee menestyy." Suomalainen sananlaskukin näyttää viittaavan siihen: "Jumalalla on onnen ohjat, luojalla lykyn avaimet." Tosi onnen saavuttaa sellainen ihminen, joka on oikeassa suhteessa Jumalaan ja jolla siinä tilassa on uskon kautta tietoisuus ijankaikkisesta autuudestaan ja elämästään. Ihminen kaipaa juuri tällaista varmuutta sielunsa tilasta, sillä milloin autuuden asia on epävarma, silloin ei vielä ole käsittänyt eikä tuntenut todellista onnea.

Onnen pahin hävittäjä on synti. Se särki esivanhempaimme onnellisuuden paratiisissa ja synti se nytkin turmelee toivehikkaan ihmislapsen onnen. Synti on vaarallisin kaikista, mikä astuu menestymisen ja onnen tielle. Syntiä koittavat muutamat puolustellakin, mutta omatunto sen kumminkin tuomitsee. Unohtamallakaan ei synnistään irtaannu. Peittää sitä ei myöskään voida eikä kieltää, sillä joka pahat tekonsa kieltää, hän ei menesty, mutta joka ne katu ja tunnustaa, hänelle tapahtuu laupeus. Laupeus ilmaantuu Jumalan armahtavaisuutena joka antaa katuvalle syntiselle anteeksi rikkomuksensa. Silloin kuin syntinen uskolla omistaa Jumalan armolupaukset Jeesuksen Kristuksen tähden, hän saa tuntea sydämessään ihmeellisen rauhan ja ilon. Tämä rauha ja ilo Jumalassa on korkeinta onnea maailmassa, se on taivaan esimakua, todellisen onnen kuvastin ja olemus.

Muutamat etsivät onnea maailman ihanteissa, eivistyksessä, kirjallisuudessa ja yleensä henkisessä

askartelussa. Tämä kaikki on kaunista ja jaloa. Mutta jos siitä puuttuu yhteys Jumalan kanssa, niin puuttuu myöskin sydämen rauha. Mitään pysyvää ja todellista onnea ei ihminen tunne silloin kuin häneltä puuttuu rauha. Muutamat asettavat onnensa ehdoksi rikkauten tavoittelun ja päämäärän. Se onnentie on vaarallinen ja viepi moneen kiusaukseen. "Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen varhurskauttaan, niin kaikki muukin teille annetaan," sanoo Jeesus vuorisaarnassaan.

Rakkauten palveluksilla voipi lisätä onneaan. Varsinkin sellaiset palvelukset, jotka tulevat uskon hedelminä ja sovitettuna sydämen kiitollisuuden osoituksena, lämmittävät ihmisrintaa ja lisäävät onnen ihanaa tuntemusta. Milloin voimme tarvitsevia kansaihmissiämme jollakin lailla palvella ja auttaa, silloin tunnemme elämällemme olevan kantavuutta ja merkitystä, joka kaikki lisää onneamme. Kristuksen evankeliumi neuvoo ja kehoittaa rakkaudenpalveluksiin, tarvitsevien, sairaitten ja orpojen holhoamiseen, murheellisia lohduttamaan, heikkouskoisia rohkaisemaan y. m.

Liit huolet karkottavat onnen. Kristityn tulee kasvattaa itseään luottamaan Jumalaan ja jättämään turhat huomispäivän huolet pois mielestään, sillä kullakin päivällä on huolensa ja samalla toivonsa. "Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu," veisaa psalmista. Jota läheisemmässä suhteessa olemme taivaalliseen Isäämme, sitä vähemmin tarvitsemme huolehtia. Huolta ja murhetta tavataan kaikenlaisessa asemassa ja elämässä. Rikkaitten palatsiinkin se löytää tiensä, niinkuin varattomankin vaatimattomaan kotiin. Silloin kuin huolet painavat mieltä, on onni kaukana.

Tosi onni saavutetaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, jonka kautta ihminen varmistuu sielunsa autuudesta. Rukouselämä ja uskonkilvoitus ovat tarpeen tosionnen säilyttämiseen. Sydämen puhtaana pitäminen on onnen tärkeimpiä ehtoja, ja missä määrin siinä kristitty edistyy, siinä määrässä kasvaa todellinen onni ja elämä.

MIETELMÄ

MARIA JOKI.

MAILLEEN menevä aurinko katoaa lännen rannalle, himmenee ja hämy hiipii hiljalleen. Näen edessäni aavan ulapan loiston, kuulen vienoisen tuulen huminan, joka kiihtymistään kiihtyy. Hongat huojuvat. Minua peloittaa. Ajattelen: talven säät ovat käsissä. Luonto näyttää merkkejään, tuo taas

ikuisesti uudistuvan talven myrskyineen, kummine säveleineen.

Illan juhlallinen hiljaisuus vaivuttaa mielen mietiskelyyn. Kaikki ympärilläni unohtuu — yksin ajatuskin. Valo toisensa perästä tuikahtaa sammuksiin ja yön suuri hiljaisuus välitsee kaikkialla, loihkien eteen talvisen luonnon, synkkine tunnelmineen.

Kuten luonnossa, niin ihmiselämässäkin. Elämän kevättä seuraa syksy. Huudahdan: ihminen, sinä olet meren aaltojen kaltainen! Sinä myöskin riehut ja taistelet, olemassaolosi kovaa kamppailua käyt syntymästäsi kuoloon asti. Kuten aalto, niin sinäkin toisinaan rajun luontosi valloille päästät, toisinaan taas talttumaan tasaannut. Ihminen, sinä luonnon herra, taistelusi aika on lyhyt. Rintasi

erilaisten tunteitten temmellys raikkaana vain aikansa on.

Sinä kyllä huomaat sisäisen sodan itsessäsi. Toisinaan koetat sitä tyynnyttää, mutta turhaan. Silloin ajattelet ehkä aavaa merta, joka aikansa kuohuu, jolle et herruudellasi mitään mahda. Ajattelet ulappaa, joka riehunnasta väsyneenä hetkeksi lepoon uinahtaa. Sinäkään et tahdo tyynnyttää ristiriitaiten tunteitteesi kiivasta sotaa, sillä olet tullut huomamaan voimattomuutesi siinä. Myöskin tiedät joka hetki astelevasi elämän ehtooota kohti, jonka tarkoituserästä selville päästä koetat.

Sovussa vihdoin päämme lepoon kallistuu. Vieretysten riitakumppanit maan mullassa makavat. He eivät enää kadehdi, eivät riitele, eivät parjaa, eivät toisiaan kukistaa tahdo, eivätkä enään toisiaan pelkää. Luojalle kiitos ja kunnia!

Metsän kuusi hymyilee lempeästi, koivu ihanhoipi ilosta ja haavan lehti hiljaa värähdellen, huokaillen onnea tuopi. Vakaana, juhlallisena tunnelmaan yhtyy vanha honka, jonka oksalla lintu virtensä virittää. Mitä siis surisin, mistä pahoittelisin! Illalla, kun pääni kallistuu, nukun kohta, kun aamulla herään, nousen kohta ja taas on elämä minun, ja aurinko lämmin niinkauvan — kuin nousen.

Mietelmistäni heräjän. Ajattelen: riehukoon tuuli, mylviköön myrsky, kunhan vain saan elää ja käsikädessä muiden kanssa korteni yhteiseen kekkoon kantaa.

KOHTELIAISUUS KODISSA!

ROSA VUOTI

SIITÄ on kulunut jo monta monta vuotta, kun minä eräänä päivänä pistäydyin vanhan tuttavani asunnolle tervehtiäkseni häntä ja mahdollisesti vaihtaakseni hieman ajatuksiani hänen kanssansa; sillä olinhan päivän ahkerasti puuhaillut koti-askareitani. Ja tuo ajatus, että hänet pian tapaisin virkisti

minua. Mutta avattuani oven katsoi tuo luultu ystäväni, talon emäntä minuun sangen tuimasti ja vir-

kahti: "Näinkö myöhään vieraita vielä tulee, onhan kohta jo illallisen aika." Koetin hänelle tyyneesti selittää, että en ollut varsinaisesti kyläilemään tulutkaan, ajattelinpahan ainoastaan juuri pikimmiten pistäytyä — — — mutta samassa emäntäkin huomasi epäkohteliaan vastaanottonsa, koskapa istumaankin jo kehoitti. Ontolta ja teeskennellyltä tuo kehoitus minun korvissani kuitenkin kuului, tuon kylmän vastaanoton perästä ja voin vakuuttaa, että olisin mieluummin juossut ulos, kuin sinne pysähtynyt, sillä painostavalta tuntui olo sellaisessa ilmapöyrissä.

Ja siihen kotiin, sen tapauksen jälkeen, minulla on ollut asiaa vain hyvin harvoin.

Edellä olevan esimerkin ja lukemattomien muiden kokemusten perusteilla olen melkein sitä mieltä että vieraisilla käynnit harvennettaisiin, mutta ne tehtäisiin sitä sydämellisimmiksi. Ei ole pääasia mitä me vieraallemme tarjoamme. Puhdas vesilasi hyvästä sydäimestä tarjottuna maistuu paremmalta kuin myrkyllisellä mielellä ojennetut herkut. Ystävällinen sana ja lämmin vastaanotto, kas siinä salaisuus, jota meidän ei tulisi unohtaa.

On huomattava, että meillä jokaisella on jonkunlainen koti. Toisilla lienee huonompi, toisilla mahdollisesti hieman parempi. Mutta me jokainen viihdymme kotonamme ja rakastamme kotiamme. Se on paikka, jossa meitä ymmärretään ja jossa meillä on tavalliset tarpeemme. — Siis jos me pistäydymme muutteksi toisissakin kodeissa, emme ole muuta vailla kuin ystävällistä vuorovaikutusta. Onhan hauskaa keskustella hyvistä asioista ja kysymyksistä. Toisinaan kyllä on sekin vaara tarjolla, että meidän keskustelumme kääntyvät sen taikka sen henkilön heikkouksien selvittelemiseksi ja silloin meidän kyläilymatkamme eivät ole tuottaneet toivottavia tuloksia. — Tässäkin pitänee paikkansa tuo

paljon puhuva lause: "Kaikki mitä te tahdotte, että ihmiset teille tekisivät, niin te myös heille tehkää." Tästä edellämainitusta pienestä lauseesta me voimme ottaa koko käytöstapamme ohjeet. Niin kotona, kuin kodin ulkopuolellakin. Meillä naisilla, kodin haltiattarilla, valtiattarilla ja hyvillä hengettärillä, kuten meitä toisinaan suvaitaan kauniisti nimittää, olisi paljon korjattavaa käytöksessämme vierasta ja kotiväkeämmekin kohtaan.

— Nyt kun meillä taasen on lähellä tuo vanha, tuttu rauhan, rakkauden ja valon juhla, jonka vaikutus yksin kykenee lämmittämään ja pehmittämään meidän muuten jäykkiä, hitaita ja kylmiä luonteamme, se tunnelma pitäköön palavana ja lämpimänä meidän kotiliesiamme niin, että sieltä sinkoaisi rakkauden ja hyväntahdon säkeniä lähimmäisiämmekin kohtaan. Ja kuka tahansa astuneekaani kotiemme kynnyksen ylitse, olkoonpa vieras, taikka läheinen ystävämme, hän huomatkoon jo meidän kasvoistamme, että hän on sydämellisesti tervetullut, tulkoonpa sitten käskemättä, taikka käskettynä. — Joulun suuri sankari, lämmitä meidän mieliämme, siunaa meidän kotejamme.

HAAVEILIJAN "SINILINTU"

JOHN E. RANTAMAKI

(Aihejuuri Adele Procterin runosta "Dream Life")

Haaveilija puollustautuu:

"Kuulehan ystäväni, kun kerron sinulle miksi toisinaan olen niin iloinen ja onnellinen, sitten yhtäkkiä ja ilman erikoista syytä muutun alakuloiseksi, vakavaksi.

Puolen elämäni elän repaleisena kerjäläisenä, yksin ja unhotettuna; mutta toisen puolen rikkaana,

kultalinnassa, palveltuna ja kunnioitettuna. Puoli ikääni on täynnä suruja, tuskaa; puoli ihastuksia ja suloista aikaa... Toinen on vain mielikuvitusta, toinen totta.

Kun parhaillaan nautin elämän suloa, iloa ja riemua, samalla voin jo tuntea värisyttävän ajatuksen lähenemisen — pian, pian loppuu onneni, tulevat tuskat tuimat.

Kun taas kerjään ja kärsin, ompa minulla silloin kytevä kirkas toivo: pian, pian omistan "kunin-gaskunnan". Onneni päivä jo sarastaa. Käsitähän!

Elämäni on kaksinainen: puoli nautintoa, toinen surua.

Kumpaako sitten elän, kysyt multa, kumpi on totta, iloko vai suru? — Voi, ystäväni! Eihän se ole niin tärkeätä, ja — enhän minä tuota edes itsekään tiedä...

Olemme miltei jokainen olleet tilaisuudessa tuntemaan erästä luonnetta, jonka omaajan tavallisesti otaksutaan olevan tyhjäntoimittajan jokapäiväisen "dollari-elämän" hyörinässä. Se luonne on n. s. haaveilijaluonne. Haaveilija tuntuu, sivusta katsojalle, elävän "narrin paratiisissa", hyvällä mielellä ollessaan; jotavastoin hän taasen näyttää surullisena ollessaan olevan itseluomassaan helvetissä. Hän liioittelee kaikkea häntä kohtaan osotettua hyvää, ja hän — paha kyllä — suurentelee kaikki vastoinkäymiset ja mielenloukkaukset, herkkätuntoisuutensa luoden ne pahemmiksi kuin ne todellisuudessa ovatkaan.

Mutta haaveilijan rikas mielikuvaelämä tuottaa aina hänelle iloa ja toivoa. Hän voi onnistua epätoivossa olevan lähimäisensä lohduttamisessa, loitosen hänen eteensä hohtavan kuvan uuden toivon

aamuruskosta, näyttäen hänelle valoisan puolen synkästä pilvestä. Nuo tilaisuudet ovatkin tervetulleita haaveluonteelle, vaikka ei hän toiselle pahaa toivo ja hän itse, kenties olisi vallan lohduton, jos hänelle itselle sattuisi sama kohtalo kuin se, mistä hän nyt koettaa toista pelastaa.

Mutta seuratkammepa haaveilijaa hetkiseksi mahtavan luontoäidin helmaan, sen pehmoiseen sammaleiseen syliin ja katselkaamme samantapaisesti sitä kaunista kuvaa, jonka jokainen haaveilija luonnossa näkee. Se on niin kaunis ettei mikään taidemaalari voisi sitä tähän asti tunnetuilla väreillä jäljentää, eikä kirjailija sanoin selitellä. Se on mahdonta ja tarpeetontakin, niinkuin auringon laskun ihmeellisen kauneuden toiselle kuvaileminen. Onhan jokaisella itsellä tilaisuus.

Haaveilijan tunnekuva kesäpäivästä:

Hän nousee ylös aikaisin aamulla, ennen aurinkoa, juuri kun satalukuinen lintujen orkesteri on alkanut soittonsa, ennen "esiripun" — auringon — nousua. Hän kiipee korkeimmalle mäelle, sieltä sen nousun pikemmin nähdäkseen. Mennessään kostuttelee hän sormiaan aamukasteessa ja painaa ne silmäluomilleen, paremmin herätäkseen; pistelee suuhunsa puhtaita kastehelmisissä kylpeneitä metsämarjoja aamiaisekseen.

Aurinko alkaa yhä selvemmin valaisemaan, ensin mäen kukkulat, sitten laakson. Nyt se nousee korkealle, korkeammalle... lintujen yhä sointuisammin livertäessä prologia päivän näytelmään.

Haaveilijan sielu on kuin pois loitsittu ruumiista ja voi tuntea itsensä salaperäisen autuuden omistajana, luonnon helmassa, ikäänkuin suuressa amfi-teatterissa, yksihenkilöisenä yleisönä.

Hän huomaa miten kulissit ja näyttämö, puut, pensaat ja kenttä ovat luonnollisia, kasvavia ja itsestään väreillään muuttuvia (näytelmän mukaan) vuoden aikojen vaihtuessa. — Aurinko on nyt heijastuvana ylhäällä, valituksen vivahduksia mieilvaltaisesti hoitavat vallattoman kevyesti leijailevat pilvenkattarat. Haaveilija laskeutuu alas, tutkijaksi... katsojaksi.

"Katsoja" keksii hetimiten "näyttelijät" näyttämöllä. Hän on oikeastaan itekin näyttämöllä. Ajatus, että hän, mitätön amatööri elämän äärettömyydessä, saa vapaasti seurustella näyttelijöiden kanssa luonnon mahtavassa temppelissä, painaa hänet äkkiä polvilleen maahan, kiitollisena, onnellisena.

Näyttelijät ovat täällä puut ja pensaat, moniväriset kukat pukuineen, tuoksuineen, lirisevät purot, humisevat lehdot.

Haaveilija jo ymmärtää heidän kieltänsä. Lintuset kuorossa kiitostaan visertävät, puro tyytyväisenä loristen sanoo olevansa valmis nöyrästi pesemään "yleisön" jalat. Vieno tuulahdus hymisee villiruusupensa oksien välitse: "yhdy kesäiseen tanssiimme ja iloomme!" Ihminen tuntee vastustamatonta hurmausta... ruusun oksat viittovat viihättävästi, kukkaset leveiksi auenneina, hymyillen ja tuoksuaan levittäen vaativat tanssiin...!

Ihminen juopuu hurmauksesta ja tanssii huimasti huitoen käsiään fantastisessa rytmissä. — Viereinen, täynnä nappuja oleva pensas, joka on sivusilmällä siskonsa iloa katsellut, kuin itsekseen supisee: "Näkisitpäs minut huomenna, kuinka hymyilen, juopuisit varmaan suloisesta hengityksestäni, vahvan yöskasteen jälkeen. Etpä voisi olla minua hyväilemättä, kun jokainen nappuni auenneena sulle hymyilee!"

Nyt näkee haaveilija mäen kupeella kainoja mansikoita, jotka ovat räikeästä auringonvalosta korviaan myöten punastuneet. Hän menee ja suutelee niitä niin tulisesti että ne sulavat hänen janoiseen suuhunsa. Pienoinen peipponen läheisessä puussa, tuosta parhastuen piipottaa: "Häpeäisit, häpeäisit... hyi, hyi, hyiii...!"

Ihminen hervahtaa puhtaasta nautinnosta, väsyneenä nukahtaa pehmoiselle mättäälle...

Hänen herätessään on esirippu jo laskenut — päivän näytelmä loppunut. — Haaveilija on herännyt juuri, kun iltarusko vielä suutelee hänen poskiaan ja kun iltalinnut visertävät **finalea**.

Hän herää vähitellen todellisuuteen, muistaessaan että hän jo huomenna ahertaa koneensa ääressä... dollareita muovailmassa. Mutta ompa haaveilija viettänyt kauniin suvisen sunnuntain pyydystellen onnellisuuden "sinilintua"... Nyt se jo hyppii hänen edellään puusta puuhun, opastaen häntä pitkin parhaimpia polkuja poimimaan puhtaimmat ruusut, kulkiessa läpi elämän kylmän todellisuuden.

Syksyinen kuva:

Tavallinen "kaupunkilaistoukka" hengittää mieluummin yhtä nokista ilmaa kuin otaksutaan tulevan tehtaan savupiipusta (jos vain saa sitä hengittäisissä kävellä sementtikäytävällä valkoset kengät kuivina) kuin kävelisi syksyllä mailla, joilla toisinaan likaantuu jalat, vaikkakin pysyisi keuhkot puhtaina. Syksyllä he vaeltavat maille katsomaan ovatko oravat jättäneet kastanjan terhoja jällelle, kun ovat ensin täyttäneet aittansa talvea varten. "Hyi kuinka täällä on rapaa!" he sanovat. "Sika olkoon maalla, vaan en minä."

Haaveilija samoilee samalla paikalla luonnon teatterissa, missä hän vietti hertsen sunnuntain kesällä. Kovin ovat kulissit muuttuneet. Taaskin ovat ne näytelmän mukaan, joka nyt on surullisempi kuin kesällä. Lintujen kuorokin on pienentynyt. . . kai muuttaneet pois. . . lämpimimpiin maihin. Traagillista! Haaveilija lohduttaa itseään: keväällä ne taas palaavat.

Mutta katsos kuinka metsä loistaa, satoina eri vivahduksina, vihreää, punasta ja keltasta! Ikäänkuin olisivat vielä tahtoneet pukeutua viimeisiin kauniimpiin vaatteisiinsa saadakseen elää, riippua emosaan yli talven. Ei auta. Heidän täytyy sittenkin surkastua, pudota kylmään maahan. . . ja noin kuolinpukuun!

Haaveilija istahtaa suruissaan kannon juurelle. On niin rauhallista metsässä että itse hiljaisuuskin tuntuu äänekkäältä, mystilliseltä soinnulta.

Haaveilija kuuntelee kuinka lehdet puista putoilevat, mikä syrjälleen, mikä terälleen. Ääni kuuluu valittavalta rapsutukselta, ikäänkuin putoilevat lehdet elonsäkenen ehtyessä tanssisivat Tapiolan

”Valse Triste’ä” — suruvalssia. Haaveilijan herkässä tajunnassa kaikuvat Jean Sibeliuksen ”Valse Tristen” kolme loppusointua.

Samassa pilkistää aurinko esiin lyijynharmaan pilven takaa läpi helakanpunertavien lehvien niin hellästi ettei tarvitse varjostaa silmäänkään valon räikeyden tähden. Haaveilijan mielikuvituksessa syntyy jo kangastus keväestä. Katsellen kannon juurelle pudonneita kyyneleitään, hän jo kuvittelee poimivansa niiden tilalta kevätorvokkeja. Hän saa jo silloin ehkä ”sinilinnunkin” niin kesyksi että se istuu kädelle. Onhan se koko kesän hänen edellään hyppinyt. Pian hän sen vie kotiinsa. Silloin se on ikioma! Hän ymmärtääkin jo silloin Luonnon salaisuuksia paremmin niin että voi niitä jo käsittevästi toisillekin tulkita.

Haaveilijasta on tullut rakastettava luonne. Hän voi rakastaa kaikkia ilman palkinnon toivoa, epäitsekkeästi. Siinäpä salaisuus ”sinilinnusta” onkin. Ihannehaaveilija sen omistaa. Hän on onnellinen, vaikka hän näyttääkin dollarimaailman katso muksen mukaan elävän ”narrin paratiisissa”.

”JA KUKKO LAULOI”

CARL G. UITTO

SUURI Mestari sanoi yhdelle seuraajalleen: ”Ennenkö kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti minut kiellät.” Tämä pyhästi vannoi ettei niin tekisi. Mutta kuitenkin pian nuo Mestarin sanat toteutuivat. Välttääksensä ihmisten pilkkaa, sanoi tämä ettei hän tuntenut sitä ihmistä.

Tarkastellessamme ympäristöämme, huomaamme aivan liian paljon vielä nykyaikanakin tuollaista tapahtuvan. Mitäpä puhummekaan semmoisista, jotka ovat antautuneet vain maistelemaan aina elämän hurmaavimmista maljoista ja joiden nautinnoilla ei ole määrää eikä rajaa? Mitäpä kieltäytymistä heillä olisi!

Mutta löytyy ihmisiä meidän sivistysseuroissammekin, jotka houkuttelevan ympäristön nähdesään ovat valmiit kieltämään seuransa.

Samoin kuin laivan, joka on purkanut lastinsa näärtäytyyn satamaan, täytyy kuljettaa mukansa niinsanottua pohjalastia, säästyäkseen myrskyltä,

joka merellä ilman sitä heittelisi ja turmelisi tyhjän aluksen, samoin tarvitsee ihminen, elämän matkamies, pohjalastia, että hän voisi kiusauksia ja viette lyksiä vastaan seisovainen olla. Ihminen ilman periaatteita, ilman vakavamman elämän käsitystä ja ilman velvollisuuden tuntoa yhteiskunnallisiin kysymyksiin nähden, on kuin laineilla lastu, jota tuuli mukanaan kuljettaa. Hänen elämänsä on aivan hyödytön, hän ei auta lähimäisiään eikä tuota kun niaa kansalleen ja maalleen. Hänen sydäntään eivät jalot pyrinnot elähytä, ja itsekkäisyys määrää hänen toimintansa. Elämän arvot ja tarkoitukset ovat niin laajat ja tärkeät, että jokaisen ihmisen tulisi päästä niistä selville.

Sallikaa minun tässä lainattuna esittää erään kirjottajan määritelmä eli johtopäätös siitä. Hän sanoo: **”Ihmiselämän arvo on löydettävissä ikuisten elämänarvojen etsimisessä ja toteuttamisessa. Ja ihmiselämän tarkoitus on persoonallisuuden kaikenpuolinen jalostaminen.”**

Kun nyt elämänarvot ja tarkoitukset määritellään näin tärkeiksi ja yleviksi, niin kuinka tosiaankin niin usein löydämme periaatteen miehenkin — puhumattakaan sitä vaille olevista — kevytmielisessä seurassa ja turmeltuneissa elämäntavoissa?

SANANEN MUSIIKISTA JA SEN KEHITYKSESTÄ ANSAMME KESKUUDESSA

EMIL BJORKMAN

AINA alkuajoilta saakka on Suomen kansa tunnettu soitannolliseksi kansaksi, ja täydellisesti voimme nykyaikanakin todistaa että se sellainen todella on, sillä jos olemme seuranneet Suomen soitannollista kehitystä viimeiset 50 vuotta, niin huomaamme kuinka korkealle soitannollinen kehitys on nous-

sut Suomessa. Meillä on nyt jo musiikkimiehiä sellaisia kuin Jean Sibelius, joka on Suomen etevin säveltäjä, jopa tunnustettu yli koko maailman yhdeksi parhaimmista. Hänen sävellyksensä ovat kaikki todellista suomalaista luonnetta huokuvia ja siitä syystä saamme olla ylpeitä että meillä suomalaisilla on todella omintakeinen musiikki, jota monella suuremmalla kansakunnalla ei ole. Sitäpaitsi meillä on monta muuta, jotka ovat tunnettuja yli koko Europan ja myöskin tämän maan soitannollisissa seuroissa suurista kyvyistään, kuten rouva Emmy Achte, Ida Basilier, Aino Ackte j. n. e. Sitäpaitsi on nuoria säveltäjiä suuri joukko, joista on hyviä toiveita tulevaisuudessa. Jos katsomme muutamia vuosikymmeniä taaksepäin, niin silloin ei olisi kukaan voinut aavistaa että meidän pieni maamme tulisi niin pian kehittymään näin korkealle asteelle soitannollisessa suhteessa kuin se nyt on. Siihen aikaan oli tietysti musiikki aivan alkuasteella, ei ollut saatavana silloin kunnollisia suomalaisia soiton ja laulun opettajia. Täytyi hankkia muualta, ja niin onnistuttiin saamaan Saksasta Fredrik Pacius niminen musiikkimies ja myöskin R. Faltin, hänkin saksalainen. Nämä miehet rupesivat työskentelemään Suomen laulun ja soiton kehittämiseksi ja he onnistuivatkin siinä verrattain hyvin. Kouluissa alettiin harjoittamaan laulua ja koulunuoriso, tultuaan yliopistoon, sai opetusta soitossa ja musiikki-teoriassa. Perustettiin myöskin laulu- ja soitto-kuntia ja niin mentiin eteenpäin hyvää vauhtia. Kovien ponnistusten perästä saatiin valtiolta varoja että voitiin perustaa Helsingin Musiikki-Opisto ja Orkesteri-Yhdistys. Kun näin oli suurimmat vaivat voitettu, niin kehitys alkoi edistymään ja nykyään olemme siitä saaneet nähdä hyvät hedelmät.

Millaisella kehitysasteella olemme me Amerikan suomalaiset laulun ja soiton alalla? Voimme sanoa että olemme vielä aivan alussa. Mutta kun otamme huomioon että siirtokansamme varsinainen yleinen kehitys sai alkunsa täällä Amerikassa noin 25—30 vuotta sitte, olisi voinut toivoa soitannon siinä ajassa kehittyneen korkeammalle kuin se vielä todellisuudessa on. Me tiedämme että siirtokansamme on tehnyt paljon työtä edistääkseen yleistä kehitystä ja on koko hyvin siinä onnistunutkin, huolimatta suuresta eripuraisuudestaan ja aineellisten varojen puutteesta. Meillä on Amerikassa suomalainen oppilaitos, nimeltä Suomi-Opisto, joka on äärettömän paljo tehnyt hyvää suomalaisten kehitystason kohottamiseksi. Kirkkokunnat, raittiusseurat y. m. yhdistykset, joita on keskuudessamme, ovat tehneet parastaan kehityksen kohottamiseksi, ja paljo varoja on niiden ylläpitämiseksi uhrattu. Mutta mitä on uhrattu suoranaisesti laulun ja soiton kehittämistä varten? Minun mielestäni liian vähän, ei paljon mitään. Kuitenkin on laulu ja soitto yksi tärkeimpiä kohtia yleiskehityksen edistämiseksi, sillä sitä tarvitaan joka paikassa, missä edistyksen eteen tehdään työtä.

Meillä olisi jo aika alkaa suuremmalla innolla ja perinpohjaisemmin työskentelemään soitannon ja laulun kehittämiseksi kansamme keskuudessa, sillä olen varma että meidän kasvavassa nuorisossa löytyy paljo hyviä aineksia, kun ne vain saadaan johdetuksi oikealla tavalla kehityksen alkuun. Mutta millä tavalla voisimme saada oikean alkukehityksen musiikissa, siitä meidän pitäisi päästä selville? Yksi seikka, joka minun mielestäni on tärkeä, on se, että vanhemmat valitessaan lapsilleen soitannon opettajaa, valitsisivat sellaisen, joka voi antaa sitä perusteellisesti ja luoda lapsiin innostusta aineeseen, jotta se tulisi heidän mieliaineekseen. Usein tapahtuu että opettaja taitamattomuudessaan tekee soitantotyön liian raskaaksi lapsille ja kuolettaa heissä soitantohalun jo alkuunsa, ja jatkaminen jää silloin sikseen. Opettaja luonnollisesti voi olla minikä kielinen hyvänsä, kun lapset hänen selvityksensä vain ymmärtävät. Sen lisäksi tulee hänen olla perusteellinen ja muuten kykenevä aineen opetuksessa. Kun suomalaisten keskuudessa nykyään vielä on kovin harvoja kykeneviä musiikin opettajia, on suurimmaksi osaksi käytettävä vieraskielisiä, ja suuri

mutta aineellinen puoli hiukan kärsi. Saman yhdistyksen toimesta tullaan ensi kesänä viettämään juhlat Duluthissa, joista toivotaan tulevan suuremmoiset. Hartain toivoni olisi nähdä silloin lukuisia laulu- ja soittokuntia kuin myöskin muita soiton ja laulun harrastajia oikein tuhatmäärin ympäri koko Amerikan kantamassa kortensa Suomen soiton alttarille ja nauttimaan kansallisista sävellyksistä, joita siellä tullaan esittämään. Olen varma että Suoma-

lainen Musiikki-Yhdistys tulee suuressa määrässä edistämään meidän suomalaista musiikkiamme.

Noin vuosi sitten perustettiin täällä Amerikassa vielä yksi musikaalinen seura, joka otti nimekseen Sibelius-Seura. Siitä onkin meillä suuret toiveet tulevaisuudessa kansallisen musiikkimme edistäjänä, sillä se nyt jo toimii hyvin huomattavalla innolla.

Eläköön ja voimistukoon laulu ja soitto Amerikan suomalaisten kesken!

TO A CHILDHOOD'S FRIEND

A Finnish folk song.

Translation by

J. A. ANTILA

Lapsuuden ystävälle.

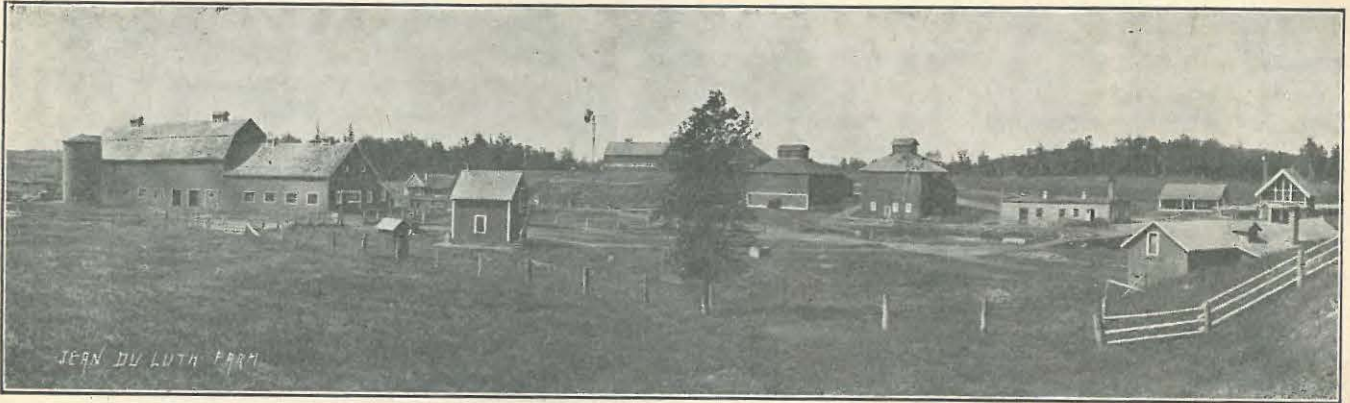
I Sä kas-voit, noi-to kau-noi-nen, I-ää-si ma-jaa-ss, Kuin kuk-ka kau-nis.
su-lai-nen, Vih-reel-lä nur-mel-la, Kuin la.

WITHIN your father's cabin small,
Oh maiden fair, you grew
Like on the springtime's meadow green
The lovely flowers do.

And all your childhood's sweetest time
With me you used to play.
You were my best and dearest friend,
My only joy always.

You were so true, so nice and young,
Pure as the dawning day.
No rose so fair the meadows bear
Within their garlands gay.

But then the world did us estrange.
Far off I did depart,
Yet you, my darling, will remain
Forever in my heart!

KUULUISA JEAN DULUTHIN KARJAFARMI LÄHELLÄ DULUTHIA, MINNESOTASSA.

KÄÄRMEEN JÄLJILTÄ JOULUKIRKKOON— JOULUKIRKOLTA KOTIIN

EVERT MAÄTTÄLÄ

MONET vaivat vaanivat ihmislasta
ja tuskanhuudot soi.

Kuka itkee haudalla petetyn lemmen
tai nauravi toivoinsa raunioilla
sitä naurua kolkkoa, kaameaa,
jota kuullakin kauhistaa.

Ja näitkö sä nääntyvät, kärsivät joukot
näläntuskissa valjuina vaikertavan?
Kivut pienten pilttien kalpeiden?
Sä näitkö sen synkän tuijotuksen
ja vankilan lukotun rautauksen,
tai näitkö kyynelet katkerat, kuumat,
isävanhan huolen haikean,
kun nielivät kitaansa himojen huumat
tuon poikasen armaan, rakkahan,
Oi, näitkö sä nuo?"

*

Siitä, josta Jumala kielsi, nautti ihminen ja se-
raus oli luonnon ja hengen lakien mukainen. Ihmi-
nen sai paljon kärsimyksiä.

Kieltolakia rikottiin Paratiisissa — Jumalan
kieltolakia. Ensimmäistä lankeemusta seurasi luke-
maton sarja paheeseen- ja syntiinlankeamisia. Syn-
tiinlankeaminen yhä jatkuu. Sillä "käärme" liikkuu
ihmisten keskuudessa. Ikuisen vihan, valheen ja
ylpeyden saatanallisena lähettinä luikertelee kavala
käärme. Ja niin inhoittava, surettava ja säälettävä
on tuo käärmeen jälki, ettei kieli sitä kuvata voi.
Se on kuin viheriämyrkyt limainen virta. Siihen lu-
kemattomat ovat liukastuneet ja tuhonsa saaneet.

Tämä viheriä virta sai halvaustilaan muinaisen
Baabelin. Niinpä juuri kun Belzazar heikumallisten

ilohuuliensa maljoja tuhannen valtaherransa kanssa
tyhjenteli,

"Nous' virrasta Persian kuningas —
nyt murhan huudot soi.
Ja Baabelin linna loistokas
nous liekinä ilmahan yön,
Ja juomarikansa ja ruhtinas
oli uhrina hirmutyön."

Mutta myrkyttävä käärme huumasi Persiainkin.
Saapui Makedonian leijona kreikkalaisine falangi-
nen, ja niin löi kuin löikin urhea Aleksander Per-
sian miljoonat — valloitti maailman kymmenessä
vuodessa. Mutta käärme kiersi valloittajan, lumosi
sen: Indiasta palattuaan Aleksander Suuri nai Per-
sian kuninkaan tyttären ja 10,000 hänen sotilaistaan
vietti samalla häitä Persian pääkaupungissa persia-
laisten morsiamiensa kanssa. Sankarit muuttuivat
salonkikavaljeereiksi, raittiit miehet mässääjiksi.
Itse Aleksander, maailman valloittaja, juotuaan
kauan juomakekkereissä, tulistuneena murhasi mie-
kallaan Clituksen, yhden parhaimmista satureistaan.
Ja viimeisissä juomakekkereissä, tyhjennettyään pa-
rikymmentä maljaa, vihdoin veikaten joi Herkuleen-
maljan. Seuraavina hetkinä hän heitti henkensä.
Käärmeen viheriä virta nieli siis Persian valloittajan.

Niin myös Kreikka, olympialaisten urheilijain
ja Maratonin juoksijain kotimaa, juoppoudessa ja
tapojen turmeltuneisuudessa jouduttuaan käärmeen
jälille, joutui roomalaisten valtaan. Kun roomalai-
set olivat valloittaneet maailman ja ryöstämiensä
rikkauksien kanssa ryhmittyneet kaupunkeihin asu-

maan, kiertyi juoppouden kavala käärme heidän yhteiskuntaolemuksensa ympärille, huumasi heidät; he lankesivat tapainturmelusten ikuiseen loveen ja heidän umpeenluoduilla haudoillaan isännöivät pohjoisesta voittajan oikeudella saapuneet gallialaiset.

Tapainturmeluksen ja juoppouden viheriän käärmeen saastainen jälki on sittemmin nähty kaikissa keski- ja nykyajan sivistyneissä maissa.

Jo nelisen sataa vuotta takaperin isiemme maassa eikö keskimäärin renkimies juonut 12 ja herrat ja isäntämiehet 30 tynnyriä olutta vuosittain. Maalaus, "Paholaisen pidot", Lohjan kirkossa on kuvaus juopottelevasta aikakaudesta. Ja tunnettu on Ruotsin kuninkaan Kustaa Vaasan varoitus pojalleen Juhana herttualle, ettei hän ole suomalaisten seassa, "koska Suomen kansalla on niin kummallinen luonne." Sen oli kuningas tullut kokeneeksi matkallaan Suomessa v. 1555. Silloin oli näet Lohjalle kerääntynyt joukko miehiä kuningasta katsomaan, vaan joivat itsensä humalaan oluesta, sillä näin kirjoittaa kuningas herttualle: "he huusivat ja kiljuivat meidän läsnäollessamme, ettei kukaan saanut heitä kuulla eikä puhua." Sen tähden olisi minusta hyvin mieleen, lisää kuningas, "ettet sinä millään muotoa olisi heidän seurassaan, vaan olisit varoillasi ja karttaisit heitä kuin parhain voit."

Surkuteltavasti oli kansaparkamme käärmeen jälillä. Sitä osoittaa sekin seikka, että v. 1582 eräs Henrik Petri niminen pappi juotti oluella ja viinalla seurakuntalaisensa humalaan, lähettäen heidät siten kiihottuneina virkakilpailijansa kimppuun, joka siitä joutui hengen vaaraan.

Viljasta tislauksen kautta saatu viljan henki, jota jo latinalaiset osasivat nimittää "Spiritus frumenti", osottautui varhain esi-isillemme myrkyllisimmän käärmeen syleilyksi siitäkin syystä, että lääkärit ja papit kilvan ylistelivät sen ansiopuolia.

Mutta kun tulivat suuret miehuutta ja tarmoa kysyvät pohjoismaalaiset sodat, silloin sankari Kustaa II Aadolf sääsi valtakuntaansa melkoiilla rajoittelevan kieltolain. Ja v. 1700 tienoilla Kaarlo XII, joka puuhangoilla metsästeli karhuja Ruotsin pohjoismetsissä ja kerran puolialastonna juovuspäissään ratsastaa kiidätti Tukholman katuja, saatuaan tiedon, että Venäjä, Puola ja Tanska, liittyneinä Ruotsia vastaan, olivat julistaneet sodan ja valmistautuivat hyökkäykseen, hän Kaarle XII, noin 15 vuotiaana, astui melkein miehen saappaisiin ja raittiin Gideonin sotisopaan. Oitis hän ulotti paikallisen kieltolain yli koko valtakuntansa. Itse hän ei koskaan v. 1700 jälkeen maistanut viiniä, olutta, viinaa eikä virvoitusjuomiakaan.

Tämä käärme, joka huumasi Sodomian ja Gomoran miehet hebrealaisten kantaisien eläissä, turmeli Niiniveen miehet ja naiset Joonaan päivinä ja joka ainoan huomattavamman kaupungin idästä länteen lauhkeassa vyöhykkeessä elostelevan valkoisen rodun asutuslinjalla ennen ja nyt. Lontoo on ollut tämän jättiläisen rusementavissa puristuksissa yli 600 vuotta. Ellei tuo Brittein saarien Baabeli olisi tuon ajan kuluessa suoniinsa saanut maaseudun pilaantumaton verta, olisi se aikoja sitten tavattu luurankona historian kalmistossa.

Tällä Amerikan mantereella saatiin ajoissa kokea viinan villitystä. Sen kirojen lumoihin langettiin tuhansin ja miljoonin. Kaikki rodut ovat sen orjuuttaviin valjaisiin alistuneet. Mutta kokemus ja itsesuojelemisen vaisto sai kansan oivaltaamaan, että surman suu odotti heitä. Suomenkielinen uutinen, koskeva tätä käärmeen jälillä heräämistä, kertoo v. 1833 Viipurin "Sanan Saattajassa" seuraavat tiedot: "Pohjois-Amerikassa ovat 500,000 ihmistä keskenänsä liiton tehneet, ettei ikänä maistaksensa viinaa eikä muita väkeviä juomia. 1,500,000 ihmistä ovat jo lakanneet viinan maistamisesta. 600 laivaa lähtee sen maan haminoista purjehtimaan ilman viinaa ja muita väkeviä juomia evääksensä. Yli 1,000 viinan keittolaitosta on lakautettu, yli 4,000 viinan kauppiasta ovat viina-kaupastansa luopuneet ja yli 4,500 juomaria ovat lakanneet juopumuksen synnistänsä."

Tällainen viesti lännen vapaasta tasavallasta sai torkkuvat ruhtinaat hereille Europassa niin että Venäjän Aleksanteri I ja Preussin Fredrik Wilhelm III pyytävät amerikalaisen raittiuspapin Robert Bairdin puhumaan aatteesta heidän maissaan.

Nämä tiedonannot suuresta maailmasta voimakkaasti nostattavat ja elähyttävät Suomen muuttamia suurmiehiä. Lönnrot perustaa raittiusseuran Kajaanissa ja kirjeessä erälle ystävälleen ilmaisee kantansa seuraavissa sanoissaan: "Ja oikea aikomukseni kirjoituksellani on sinun kanssasi keskustella raittiusyhdistysten perustamisesta meidän maamme, josta ei muuten näy tulevan mitään, jos joku alota. Kun Amerikassa ja Luoteis-Europassa toinen yhdistys syntyy toisensa jälkeen ehkäisemään juoppoutta, ei meidän maassa vähimmälläkään tavalla koeteta muuttaa vanhaa juopumista. Kun ainoastaan New Yorkissa 1,500 polttimoa ilmoituksen mukaan raittiusyhdistysten perustamisesta asti on laannut käymästä ja 450 kapakoitsijaa jättänyt toimensa, osottavat meidän viinapannumme ainoastaan parempaa vuotta, saaden estämättä jatkaa entistä vallattomuuttansa. Kun lähes 2 miljoonaa ihmistä Yhdysvalloissa on kirjoittanut nimensä rait-

tiusyhdistysten nimikirjoihin, kasvaa meidän maassamme niiden luku, jotka rakastavat juovuttavia juomia." Toinen leijonakynsi, joka Lönnotin tapaan olisi suonut viinon Suomesta menevän, oli Snellman, sillä kerrankin hän suuttuneena suurisuisiin, meluaviin ylioppilaihin eräällä isänmaallisilla juhlilla pääkaupungissa ja osoittaen inhoaan väkijuomiin, silminnäkijä Topeliuksen mukaan: "Snellman ojensi keppinsä äärimmäisen pöydän yli ja pyyhkäisi rohkeasti koko pöytäriiviä lakaisten maahan kaikki lasit, joita oli monia satoja, niinkuin mikäkin raivoava Attila. Hämmästyneinä ja ihmetellen katselivat tiheet rivit pöytien ympärillä tätä rohkeaa hävitystä, syntyi murinaa, mutta sen tukahutti pian hurraahuuto. Tällä tavalla menetteli Snellman useita kertoja samallaisissa tilaisuuksissa."

Niinkään huomattavat herätystyön tekijät satasta vuotta sitten huomasivat että juoppous vei peljättävään tapainturmelukseen Suomen salomailla niinkuin kaupungeissakin.

Paitsi tanskalaista O. Syverseniä, suomalainen pappi H. Renqvist oli Europan ensimmäinen raittiutta harrastava ja ajava pappismies. Tyly virkavalta koetti sammuttaa hänen raittiusvaikutuksensa, sulkeamalla hänet 9½ vuodeksi Svartholman linnan saarnaajaksi, mistä hän ei saanut askeltakaan astua muurien ulkopuolelle. "Viina puree kuin käärme ja pistää kuin kyykäärme," sanoo Raamatun kokenut sananlaskumestari. Tuo käärmeen myrkytys oli viedä sukupuuttoon Lapin poloisen kansan. Mutta ilmestyi henkevä pelastaja, joka Jumalan voimin paransi käärmeen puremat. Hän oli Lars. L. Laestadius.

* * *

Rotukansallisuudet Amerikassa, joihin ehdottomasti mekin suomalaiset kuulumme, ovat näinä vuosina profeettainsa tulkitsemana lain turvissa toimivan liköörilaitoksen seinämiltä lukeneet muinaisen varoituksen:

"Mene mene tekkel upharsin," sinä olet vaalla punnittu ja köykäiseksi löydetty. Oman itsensä vajoamisen ehkäisemiseksi ja nousevien polvien ylöspäin kohoamisen takaamiseksi on monen monia merkkitulia viritetty juomarikansan tienviitaksi. Jumalan rakkauden ja lähimmäisen rakkauden makkalyhtyjä on elämän ulapan salaluodoille ja vaarallisille rantakarikoille kohotettu ja pelastusveneitä meidänkin kansallisuutemme vesille laskettu; valvottu on ja öiseen myrskyiseen ulappaan tähystelty, ja mistä hätähuutoja on kuulunut, sinne on avuksi kiirehditty.

Joka toinen mies jo meidänkin väestämme ajattekee muinaisen prof. Habakuksen ta-

"Voi sinua, joka juotat lähimmäistäsi, joka sekoitat siihen julmuutesi ja juovutat hänet, nähdäksesi hänen häpeänsä."

Puhumatta juoppojen arkimenoista ja juhlaremuista, monen monissa kansallisissa ja reformijuhlissakin on juhlamaljan meluun vuotanut karvasta kalkkia juovuksissa olleiden veljien läsnäolosta.

Vasta sitten kun likööreistä luovutaan, voi tulla kysymykseen suuremmat kansallisen sivistyksen saavutukset. Kansan kohoaminen hyvässä ja jalossa pysyy vain hyväntahtoisten unelmana niinkauan kuin käärmeen saastaisilla jäljillä hoippuroivat veljet saavat esteettömästi olla kaikkein naurettavina ja pitkätavina.

Äskeisellä puhujamatkallani Michiganissa kuulin useamman kuin kymmenen tuhannen kansalaiseni nauravan juopon kolttosia kuvaaville kertomuksilleni. Tein johtopäätöksen, että juoppouden senlaatuiset ihmiset olivat kuulijoilleni hyvin tuttuja. Mutta yksin äitien joukossa sain nähdä satoja ja satoja kyynelin kostuneita silmiä aina silloin kuin juomarin elämän historian mustinta lehteä heille surullisilla kertomuksillani kuvailin, ja minä tulin vakuutetuksi, että heille olivat juopottelevan ja mässäävän yhteiskunnan järkeä ja sydäntä järkyttävät murhenäytelmät liiankin tuttuja.

Löytyneekö ainoatakaan isää tai äitiä, joka soisi lapsensa joutuvan pilkan ja ivanaurujen alaiseksi. Ei löydy ainoatakaan, mutta juopuneiden kompastuskiviin lankeilevat poloiset ovat ihmisten lapsia.

Näettekös te tuota narrimaista joukkoa? Miksi joka puolelta kuuluu naurun rähäkää? Ja miksikä nuoret koulupojat kirkuvat riemusta? Kas siksi, kun mies antaa vapaita näytöksiä. Höpisee tyhmyyksiä, jaarittelee älyttömiä päähänpistojaan; halailee telefoonipaaluja ja taputtelee toverillisesti, häästelee tuhkatyntyille; siksi kun hän vaihtelun vuoksi sylkee parralleen ja takilleen ja oikasee levähtämään lantavedestä ruskeaan katuojaan. Miksikä nauretaan? Siksi kun hän tulee tuolla majatalon toisesta kerroksesta kuperkeikaten pää ja jalat kolin-kolia permantoon ja kun mennään kysymään, kävikö huonosti, tuliko vahinko? käskee hän sääliittelijöiden mennä tiehensä ja selittää: "minä olen all right, kas näin minä aina kulen alas rappusia." Tuolla heitä laahustaa syyskoleaan yöhön lämmöstä höyryävästä kapakasta pari miespoloista, joilla ei ole tiedossa majapaikkaa, mutta joista toinen hoksaa ja huudattaa kekselijäänä, nytpä tiedän missä yön tarkenemme; ja he vetelehtivät eräälle höyryävälle tallitunkiolle, kaivautuvat sinne ja pian kuorsaavat onnellisina. Miksikäkö sormella osotetaan häntä? Siksi kun on kylälle levinnyt tieto, että hän viime yönä

CONGDON PUISTO, DULUTHISSA, MINNESOTASSA

päivän koittaessa oli humalaisena kotiinsa kömpinyt juuri kellon lyödessä neljää, ja vaimo tulokolinaan heräsi ja sanoi: "voi miespoloiseni kuinka sinä nyt vasta kellon neljää lyödessä kotiin tulet?" Hän lyö totisen kiukkuisena savisen nyrkkinsä pöytään ja sanoo: "äläpä sinä akka valehtele, kuulinhan minä ettei kello neljää lyönyt. Se löi vaan yhtä ja varmuudeksi löi useamman kerran yhtä!" Niin miksikäkö toverit hänet nähdessään toisilleen ilkamoiden silmää iskevät? Siksi vain, että hän viimeksi yöllä humalajanossaan kotiin mentyään riensi kiireenkynttä keittiöön, kaksin käsin nosti vesiämpäriin huulilleen ja veteli syviä siemauksia, jolloin ämpäriin pohjalta kurkkuun kurahti, päivällä sinne pikku Lisin pudotama äidin silkkinen lankarulla, josta säikähtyneenä hän pudotti vesiämpäriin lattialle, lappaen kaksin käsin kurkusta purkautuvaa lankaa ja huutaen vaimolleen: "Eeva, Eeva, tule hätään, jo sisukseni purkautuvat vallan kaikki!" Tekö ihmettellette sitä, että tämän farmikontrin työt salaa pilaa pitävät kylän komeimmasta ja rikkaimmasta pojasta. Älkää ihmetelkö. Hän nähkääs, joka kosii kylän ison talon nuorta kaunotarta, oli toissa lauantaina mennyt tapansa mukaan hyvässä humalassa tuota tulevaa morsiantaan katsomaan. Peljäten torttuset tai rukkauset saavansa, jos heti sisälle menisi, jäi hetkeksi kartanolle toilailemaan, saadakseen paremman tasapainon, päänsä selvemmäksi, joutuikin siellä lystikkään appivaarinsa pakinoille, joka ollen itsekkin ryyppymiehiä, alkoi tulevaa vävypoikaansa mielitellä, jaa-ritellen, että kun sinä tulet meille vävyksi, niin myötäjäisiä ei tule puuttumaan, sillä meillä on hevosia, lehmiä, lampaita ja sikoja. Ja kuulehan! Meillä on sitten niin pulskia sikoja, että niitä kelpaa katsella. Lähetäämpäs katsomaan. Ja kun päästään sikoaition ääreen, sanoo ukko: Kas tuolla ne on, jolloin sulhanen viinasikkaraisilla silmillään kurkistaa ja nojaten aitaan, roiskahtaakin rapakkoon aition sisäpuolelle. Silloinkos aition asukkaat, kuullen uusia ruuhitovereita tulevan, lähestyvät aikalailta röhisten ja kirkuen, jopa nuuskimaan kelpo yrkämiehen nenänpieliä, jolloin sulhasemme pyhä viha ja oman arvon tunto kuohahtaa ja hän huutaa: "Kitanne kiinni, minä olen yhtä hyvä kuin tekin!"

Mitäpä älykkäät kylän tyttäret voivat muuta kuin pilkkanaan pitää kosiomiestä, joka oli tasarvoisuudesta kiistellyt sikojen kanssa.

Juopottelevassa, likööririkkaassa yhteiskunnassa saavat isät ja äidit olla alituisen häpeissään hulunkurista elämän roolia näyttelevien lastensa tähden.

Mutta missä muuttuu humoori vakavuudeksi, missä nauru itkuksi? Eikö siellä, missä prof. Jesajan

mukaan "ollaankareita viinin juonnissa ja väkimiä karvaan sekoittamisessa?" Ja vielä tuntuvammin siellä, missä kotiliesi ei lämmitä, missä ruokaa ei ole syötäväksi, ei maitoa sylilapsille eikä riepua selkään, ja siellä, missä orpoja itkee viinan myrkkyyihin sortuneen isän haudalla.

Menkäämmpä tuonne mökkiin, jonka oveen on kiinnitetty kuolinsepele. Edellämme sinne laahustaa juopunut mies monipäiväiseltä juomareissultaan. Hänelle on ilmoitettu ainoa lapsi, pieni kiltti kuolleeksi. Hän menee sisälle, hetken viipyy pienen valkosen ruumisarkun ääressä; muiden pois mentyä hän nopeasti kähveltää valkoset tossut tuon pikkunenkelinsä jääkylmistä jaloista, survasee taskuunsa ja mennen kapakkaan, vaihtaa ne ensimmäiseen viinaryyppyyn. — Seisahtukaapa tuohon tienvierustalle, voitteko pysyä leikkilisinä? Seisotte päivän ja ohit- senne on mennyt 1,800 juoppona kuolleen ruumisvaunua. Älkää väsykö. Saattue on 3,000 mailia pitkä. Se kulkee ympäri vuoden; kahdeksatta sataa tuhatta niitä on. Katsokaa rääsystä, katkerasti valittavaa leski- ja orpolapsilaumaa; heitä on miljoonittain. Voi saastaista, voi onnetonta, voi hirveätä käärmeen jälkeä tälläkin mantereella! Ja vaikka kukaan ei uskoisi, sittenkin kuolematon sana vakuuttaa: "Juomarin ei pidä perimään taivaan valtakuntaa." — Sama ääni kehoittaa: "Olkaa siveitä ja raittiita!"

Ja kuka ei myöntäisi, että raittius on suurten nerojen elementti, viisauden äiti, ihmisyyden kasvattaja, tieteiden ja taiteiden keksijä, uskalijas tienneuvoja valtamerien ylitse ja paremman elämän apostoli.

Siihen siis rakkaan siirtokansani lapset, te heimolaiseni, miehet ja naiset, pyrkikäämme! Se on lähempänä Jumalan valtakuntaa. Eikö se edellyttäisi sitä oikeata ja ainaista joulutunnelmaa?

* * *

Lukijani! Ennen eroamme vielä hetkinen viivähdamme. Ihmislapsen näyttämöllä näytöstä pari silmätkäämme.

Koti kaunoinen on tuolla suurkaupungin lähettyvillä — isä, äiti ja ainoa tyttönen. Sinisilmäinen, punaposkinen ja valkokutrinen hän on tuo kodin lemmikki, pieni piltti. Kasvaa ja kaunottareksi hän viatonna ylenee. Perhon lailla kesin ja tähden lailla talvisin on hän onnena isälle ja äidille. Maaseudun pienessä kirkossa ja sen sunnuntaikoulussa on tunnettu ja kaikkien hellimä. Ylenee neitoikään. Sitte nousee synkkä sää. Suurkaupungista kulkeutuu kerran ovela, veikeäsilmäinen, pahankoulussa läksynsä lukenut nuorukainen; hän lempeä ja uskollisuutta ja valopuolia suuren kaupungin tarjoilee. Kokematonna, hyvää uskoen, neitonen mieltyy ja vasten isän ja

äidin kieltoja painautuu kodin ovesta ulos ja menee houkuttelijan mukana.

On talvinen ilta. Kopistellen lumen kengistään isä tupaan tulee ja lähelle kotiliettänsä istahtaa. Äiti kysyy: "Muistatko että nyt on vuosipäivä?" Äidin silmä kostuu, mutta sanaakaan ei isä virkka, otsa vaan synkistyy. On ainoan tyttären kodista lähtemisen vuosipäivä. Se oli synkän synkkä päivä ja apea ja sangen katkera ilta. Esirippu laskeutuu ja vuosia valahtaa menneisyyteen.

Nousee esirippu, ihmiselämän loppunäytös on tämä:

Suurkaupunki talvisen lumimyrskyn riehuessaan vilkkuu juhlaynttilöissään ja ilotulituksissaan. Sadoissa kodeissa onni ja ilo karkeloi. Lapset valaistujen kuusien ympärillä riemuaan viettävät; laulu ja nauru kuuluu katukäytävällekin.

Yksi vaan katua tuon suuren juhlaynttilöiden kuni orpona samoaa. Valjuna poskiltaan, rajakengissään, rinta kuoleman tautia yskien ja arkana alta rikkinäisen saalin silmä sumea vilkasee valaistuihin akkunoihin. Häntä puistattaa kylmä; vilu on vierellä toverina. Hän osuu komeasti valaistun kirkon kohdalle: "En uskalla kirkkoon mennä, ehkäpä ajaisivat ulos. Ovat jättäneet oven raolleen. Siitä lämmin huuru ulos tulvehtii. Voi tuohon enköhän istua saane, kun niin myrsky minua viluttaa." Ja hän istui jäiselle kivirappuselle lämmittelemään. Temppeleissä vietti juhlaynttilöitä jouluiltaa. Ja kohta humisivat suuret urut ja sen perästä kuului lasten kuoro laulavan: "Miss' on tänä iltana lapseni, lapsi mun lempeni?"

— — — — — Vedet alkoivat vieräjä tuon tuhlaajatyttären poskille. Ja kun kuoron heleä sävel kertaili näitä säikeitä:

**"Sun jospa viel näkisin
Kuin ennenkin kaunisna!
Sun leikeistäst' alkui kotikin
Ain' iloa herttaista.
Oi missä on lapseni — — ."**

Niin poloinen alkoi nyhkyttää, sillä vuosien kuluttua, jotka hän paheeseen langettuaan kapakoissa ja siveettömyyksesissä oli kuluttanut konsanaan käymättä kotonaan tai kirjoittaen edes, oli menettänyt kauneutensa, terveytensä ja nyt taudillisena, kaikkien hylkäämänä, kuoleman yskää rykien, muisti, että siellä maalla, rauhallisessa kodissa saattanee vielä tänä iltana isäni ja äitini muistella: "Oi missä on lapseni?" "Ja minä värisen täällä maailman murjomana. Oi minua kurjaa raukkaa!" valitti hän.

**"Ja hyyksi poskelle poloisen
Jo kyynel kylmistyy,
Eikä hän itsekään havaitse
Miten hänkin jäykistyy."**

Kirkosta kuuluu juhlasaarnaa ja lausuvan muun ohella profeeta Jesaijan 53 luvun sanoja:

"Hän on haavoitettu meidän pahaintekoimme tähden ja hosuttu meidän syntiemme tähden. Rangaistus, joka meille rauhan tuotti, oli hänen päällensä, ja hänen haavojensa kautta olemme me paratut."

Poloinen hieman vavahtaa. Sitten käsi lyö laihaa rintaa ja hän vaikertaa: "Totisesti olen minä syy-pää suurimmasti suuren Lunastajan kärsimykseen. Voi minua onnetonta raukkaa!" Kuoro laulaa viimeisen laulun. Se on Joululauluja, mutta tuhlaajatyttären korvissa se kuulostaa vaan: "Miss' on tänä iltana lapseni?"

Väki poistuu, jotkut mennessään kysyvät rappusilla istujalta jotain, mutta hän elää muistojensa maailmassa. Valot sammuu. Hän jää yksin kivisille portaille. Osuu siihen poliisi. Tuntee tuon katunaisen. Kysyy: "Mitä siinä istut, Maria?" Maria havahtuu. Sanoo: "Oli tässä kirkon ovi auki, siinä lämmittelin." Poliisi menee menoaan. Lähtee Marikin myrskyiseen yöhön. Ei pysähdy kaupunkiin. Painautuu päin maaseutua. Uupuu, kaatuu niedoksiin, kokoo voimansa ja taas jatkaa. Jo vilkuttaa pieni valo. Saapuu sen kohdalle. Oi, siinäpä se olikin kodin veräjä ja lamppu paloi kodin akkunalla. Jo pääsi rappusille. Jos ovi on kiinni, pallellun tähän rappusille. Ei ollutkaan. Se aukeni, Jumalan kiitos. Sisään hän astui ja uuvahti ryysyjensä keskelle lieden ääreen. Aamulla tuli äiti sisään, mikähän mierolainen tuo mahtanee olla? Äiti siirtää saalia kasvoilta ja huudahtaa: Oi, sinäkö Mariani! Maria herää ja hänen laihat käsivartensa kiertävät äidin kaulan ympäri. Siinä on paljon nyhkytystä ja kyneleitä. Ja tuhlaajatyttö sanoo nyhkytysten välissä:

"Hän oli haavoitettu minun pahain tekojeni tähden."

Isän jäykkä vartalo ilmestyy tuvan ovelle. Aina hän oli ruojan uhannut ajaa takaisin, jos kotona näyttäytyisi, mutta nähdessään tytön ja äidin itkien toisiaan syleilevän, sulaa karkea muoto. Isä ottaa voimakkaalle käsivarsilleen tyttärpoloisensa, vie äidin vuoteeseen. Vielä kerran ojentuvat laihat käsivarret ja tytär sopertaa sanoja: "Hänen haavojensa kautta olen minä parannettu!"

"Kas kuinka kauniisti vilkuttaa lamppu kodin akkunalta." Ja pian siinä kammiassa kuului kuoleman enkelin siipien suhina.

Kuinkahan se on siirtokansani tuhlaajapoikain ja -tytärten laita tänä Jouluna? Mahtaneekohan ne muistaa edes joulukirkkoa? Mahtanevatko mieleen tulla isä ja äiti Amerikan tai kaukaisen Suomen salomailla? Kun viimeinen myrsky hulmuu heidän ympärillään, tekeeköhän mieli vielä kerran äidin luo — muistaakohan edes kirjeelläkään?

Vaalipuheviikolla näitä seikkoja kysellessäni eivät kuulijani mitään vastanneet, mutta monen kyyneleestä sumentunut silmä totesi tuon elämän tarinan esiintyneen tuhansia kertoja siirtokansamme elämän vaiherikkaalla näyttämöllä.

“Autuas on se mies, joka ei vaella jumalattomien neuvossa, eikä astu syntisten tielle, eikä istu pilkkaajain istuimella.” — Ps. I.

KUN OHI KULKI LEMMETÄR

Aihe engl. kiel. runosta.

J. A. ANTILA

KYNNIN toukoppeltoain,
Kun ohi kulki Lemmetär.
Näin se laului: “Puuhas heitä!
Lähde elon riemuteitä.
Muista: mitä ihmiselle
Kaikki miete, vaiva, helle
Pilven alla loi?
Kun käy Tuonen tumma laine,
Jäi jo valta, nero, maine.
Lempi kestää ain.”
Vaan ma lausuin: “Nythän kynnän.
Ensin täytyy vainiolla
Pellot kynnettyinä olla.
Sitten lähden.”
Pois riensi Lemmetär.

*

Kylvin, kylvin ahkeraan,
Kun ohi kulki Lemmetär.
Näin se laului: “Taukoo työstä!
Irti aineen kahlevyöstä!
Seuraa sinne, missä tuoksuu
Myrtit, ruusut kylvämättä,
Pilviin hymyillen;
Laulaa linnut, nauraa kulta,
Sulo, hurma hetket sulta
Huomaamatta vie.”
Vaan ma lausuin: “Nythän kylvän.
Jahka mulla siemen pellos,
Mielin määrin riemuellos.
Silloin seuraan.”
Pois riensi Lemmetär.

*

Hikihelmin leikkasin,
Kun ohi kulki Lemmetär.

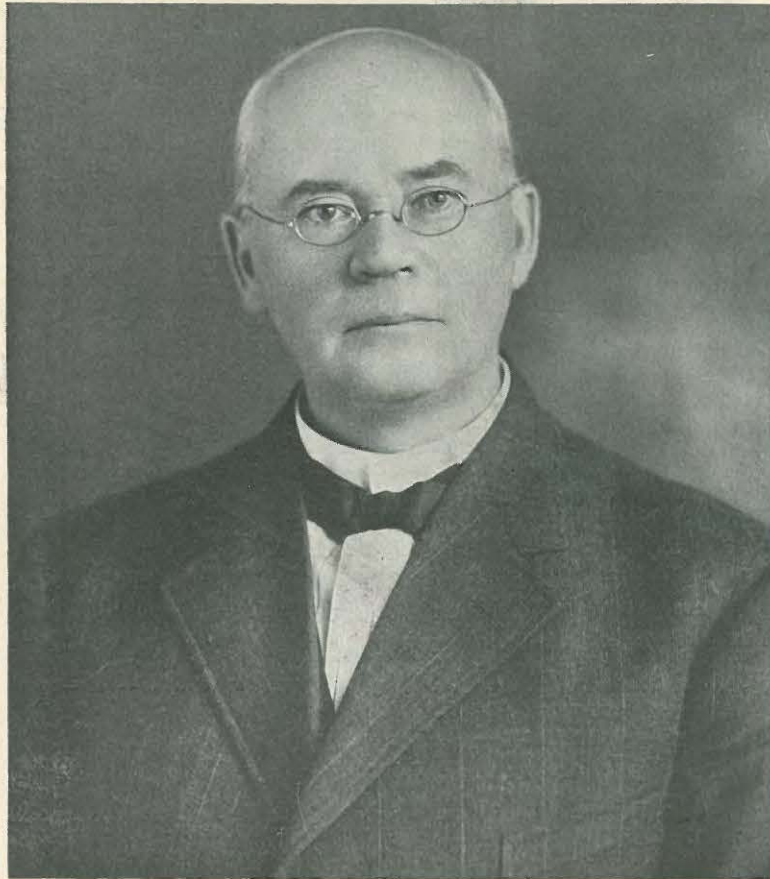
Näin se laului: “Kylvit kaihon,
Leikkaat kypsän murhelaihon,
Jos on tyhjiys sydämessäs.
Aittaa täyttä kallihimpi
Lemmen tuulahdus.
Riennä — aika liittää sulta,
Eikä vielä toivon tulta
Länsi taivaallas!”
Vaan ma lausuin: “Nythän leikkaan.
Jahka nuorten laulaessa
Elot kaikki suojuksessa,
Silloin riennän.”
Pois liisi Lemmetär.

*

Oon jo viljan korjannut,
Kun ohi kulki Lemmetär.
“Hei!” mä huusin. “Viivy Lempi!”
— Ei mua kuullut ruusuhempi —
“Seis, oi Lemmetär, nyt lähden!
Viivy, pääsky kiiresiipi,
Oi jo ehdastaa!
Sydän on niin kolkko mulla,
Vanhuus, väsy murretulla. . . .
Kanssas lähtisin.
Taakkaa on nyt kaikki korjuu.
Toiveet pettyneinä häilyy.
Raskas kaipuu rinnas säilyy.
Hei, nyt lähden!”
Mutta ohi mun nyt liisi Lemmetär.

*

On kerran kevät elämän.
Se on vain hetken laina.
Ja harvoin säilyy sydämeessä
Kevät vihryt aina,

JUMALUUSOPIN TOHTORI J. K. NIKANDER

A. W. H.

JUMALUUSOPIN tohtori Juho Kustaa Nikander on syntynyt Lammin pitäjässä Suomessa 3 p. syyskuuta 1855. Suoritettuansa yliopistolliset lukunsa, hän vihittiin papiksi Porvoossa vuonna 1879.

Amerikkaan saapui tohtori Nikander 3 p. tammikuuta 1885 ja alkoi heti työnsä Hancockin ja Calumetin suomalaisten keskuudessa.

J. K. Nikanderin merkitys siirtokansamme keskuudessa on niin suuri, että sitä ei yht'äkkiä voi lyhyessä muistelmassa saada sanotuksi. Puhumattakaan nyt hänen vaikutuksestaan pappeusalalla, jossa hän on tavallista paremmin suorittanut tehtävänsä, jäänee kuitenkin suurin ja huomiota ansaitsevin elämäntyö hänen osallensa oppikoulumme Suomi-Opiston johtajana kohta koulumme perustamisajoilta saakka, siis vuodesta 1896.

Niille arvoisille kansalaisillemme, jotka ovat tässä maassa olleet parisen vuosikymmentä, ei meidän tarvitse lähteä kertomaan mitkä vaikeudet hänellä on ollut voitettavanaan sellaisen vähävaraisen kansan keskuudessa toimivan oppikoulun vuosi vuodelta eteenpäin viemisessä kuin meidän koulumme on ollut, mutta niille henkilöille, jotka ovat tänne

myöhemmin saapuneet, heille olkoon peittelemättä sanottu että ainoastaan sellaisilla luonteenlahjoilla kuin hänellä on, on se käynyt päinsä. Köyhyys ja varattomuus ovat olleet jokapäiväisenä vieraana opilaillamme, ja silloinhan se on luonnollisesti ollut opistollakin. Joka voi pari vuosikymmentä sellaisissakin oloissa hymyillä, se on enemmän kuin meistä monikaan kykenisi tekemään. Mutta Luoja mahdtoi jo hänen syntymästensä saakka tietää että Amerikan suomalaiset tulevat tarvitsemaan sellaista kansan jonhtajaa kuin on tri Nikander, ja siksipä lieneekin Hän ohjannut tänne meidän keskuuteemme juuri hänet.

Paitsi koulumiehenä, on hän ollut etevä kansansa johtajana kaikin puolin. Sitä todistaa sekin, että hän on kirkkokuntamme esimiehenä ollut lähes sen perustamisesta saakka, jossa toimessa vieläkin on. Monessa kauniissa toimessa ja puuhassa on tri Nikander ollut alkuunpanijana ja jatkajana, joissa on tahdottu ajaa hyviä harrastuksia siirtokansamme keskuuteen.

Lyhyesti sanottu: tri Nikander on harvinainen työmiehes yhteiskuntamme vainiolla. Paitsi muuta-

mien seurakuntien huoltaminen, joita hän hoitaa, ja huolimatta raskaasta edesvastuullisesta toimestaan opistolla, on hänellä aikaa harrastaa kirjallisiakin toimia. Hän valvoo Kirkollisen Kalenterimme valmistuksen joka vuosi, toimittaa Lasten Lehden, kirjoittelee Paimensanomiin, Amerikan Suomettareen ja Nuorten Ystävään. Sanalla sanoen: missä tahansa on vakavamman kirjallisuuden kohottamisesta ollut kysymys, sinne on hänen terävä apunsa aina ulettunut.

Naapurikansamme ruotsalaisen oppikoulun Au-

gustana-Opiston puolelta annettiin hänelle jumaluusopin kunniaehto arvo vuonna 1906 tunnustukseksi siitä työstä, jota hän on niin kauvan meidän keskellämme väsymättä tehnyt. Me puolestamme jääme aina kunnioituksella mainitsemaan hänen nimeänsä, milloin tahansa se tulee esille vakavien kirkollisten pyrintöjemme yhteydessä.

Tri Nikander on parhaassa kypsyyden miehen iässä, joten toivoa saattaa, että Suomi-Opisto ja Suomi-Synoodi saavat kauvan pitää hänet johtajanaan.

RAITTIUSVÄEN JOULUJUHLAT

HEIKKI MOILANEN.

TÄNÄ vuonna on raittiusväellä syytä laittaa joulujuhlistaan erityisemmät riemu- ja kiitosjuhlat kaikkialla Yhdysvalloissa, sillä niin paljon työmme on tämän kuluneen vuoden kuluessa tuottanut uusia voittoja.

Useissa valtioissa on kieltolaki voittanut ja kymmeniä kaunteja ja kyliä on vapautettu väkijuomaliikkeen kahleista. Tuhannet yksityiset ja perheet saavat nauttia työmme tuloksista ja hedelmistä tässä laajassa raittiustyön voittojen maassa. Erityisemmin on siihen syytä Michiganin, Montanan, S. Dakotan ja vielä toistenkin valtioitten suomalaisilla, joissa nyt juuri hiljattain kieltolaki on äänestetty, vaikkei se ole vielä voimaankaan astunut, mutta voittoisa taistelu on kuitenkin jo käyty. Washingtonin, Oregonin, Idahon, Arizonan, Coloradon ja West Virginian valtioissa on jo kieltolaki voimassa, ja näissäkin valtioissa suomalaisia asuu paljon. Laittakaamme näissä valtioissa joulujuhlamme niin juhllallisiksi kuin suinkin voimme ja kutsukaamme niihin kaikki ympäristöjen asukkaat. Julistakaamme heille mitä vuosikymmenien raittiustyö on hedelmänään nyt jo tähän asti tuottanut. Mutta älkäämme unhoitako juhlan suurta merkitystä hengellisessä suhteessa, sillä, samoin kuin ihmiskunnalle koitti valkeus joulupäivän ruhtinaan syntymisen kautta, samoin meidän työmme tarkoittaa vapautusta väkijuomien orjille sen tuhoavasta vallasta. Herättäkäämme juhliemme kautta uutta elämän toivoa sortuneiden veljiemme ja sisartemme sydämiin. Ojentaakaamme auttava kätemme heille, seuraten rauhan ruhtinaan esimerkkiä sovinnon ja veljellisen menettelyn kautta. Koettakaamme saada juhlamme niin rohkeutta ja elämän halua kohottaviksi kuin meikäläisillä voimilla se vain on mahdollista, jossa heikoikin ja elämänsä kyllästynyt, turmion teille sortunut veli ja sisar voipi tuntea uutta tukea ja voi-

miensa ponnistusta parempaa tulevaisuutta kohti.

Juhamme voitaisiin myöskin järjestää erityisiksi uutta innostusta kohottaviksi raittiustaloksi niillä paikkakunnilla, missä raittiusseuroissa on toiminta lamaannuksissa.

Nostakoon nyt edessä olevat joulujuhlat jokaisen väsyneen sisaren ja veljen elämän harrastusta korkeammalle. Kohottakoon se pyrkimään ihmiskunnan vapahtajan syntymäpäivänä valkeutta kohti rauhan ja sopusoinnun tiellä.

Samalla kun juhlistamme valmistamme loistavat riemujuhlat raittiustyön voittokulun kunniaksi ja viritämme kynttilät raittiustaloksemme kuusiin ja asetamme ne akkunoille tuikkimaan valoansa ulospäin, samalla kaikukoon mahtavana kuorojen laulut ylistystä rauhan ruhtinaalle, jonka syntymäpäivää silloin vietämme.

Nouse, ystäväni, älä varusta jouluviinoja tänä vuonna kotiisi. Älä salli omien lapsiesikaan sekaantua niihin. Koeta niitä välttää edes tänä vuonna. Hanki tilaisuus käydä perheinesi joulujuhlassa, jos olet perheellinen, joko kirkossa tai raittiustalolla. Voit käydä molemmissakin. Nuorille ystävilleni antaisin sen neuvon, että jo joulun edellä yhtyisitte raittiusseuraan, sillä tiedän varmaan että monet ikävät seuraukset tulisivat siten jäämään teiltä kärsimättä, jos maltatte jättää pois turmelevan väkijuomien käytön. Olettehan nähneet niin monta tuhatta esimerkkiä sen tuhoavista seurauksista, ja toiselta puolen tiedän, että monikaan teistä ei haluaisi tulla juomarin teille. Teidän tarkoituksenne on vaan käyttää vähän väkijuomia huihin ja nautinnon vuoksi, mutta elämän kokemus puhuu selvää kieltä, että se nautinto on vienyt tuhannet vääriin teille. Kehoittaisin teitä, nuoret, menemään selvin päin joulujuhliin nyt, ainakin tänä vuonna, tänä raittiustyön voittojen vuotena.

JACOB OJANPERÄ

MEILLÄ on syytä nyt jo alkaa ottaa talteen niiden vanhimpien siirtolaistemme elämäkertoja, jotka tavalla tai toisella ovat huomattavimmin osaottaneet suomalaisen kehityksen kulkuun täällä Amerikassa. Ja kun näistä ensimmäisistä tienraivaajista on puhe, silloin tulee aina muistaa tienraivaajaa suomalaisen maanviljelyskehityksen alalla Mr. Jacob Ojanperää, jonka kuvan tässä esitämme lukijoillemme.

Hänestä kirjoitetaan Minnesotan Wrights kauntin historiassa m. m. seuraavaa:

"Jacob Ojanperä on huomattu kansalainen naapuripiirissään. Tultuaan tähän maahan köyhänä poikana, on hän saavuttanut harvinaisen menestyksen, ja hänet tunnetaan kaikkialla vaikutusvoimastaan ja asemastaan. Hän on syntynyt elokuun 6 päivänä 1838 Suomessa, on Sakri ja Priita (o. s. Pere) Ojanperän poika. Hän sai koulukasvatusta ainoastaan rippikoulussa ja vuonna 1867 meni hän Norjaan ja 1870 tuli Amerikkaan. Silloin oli hän vielä yksinäinen mies. Hän ohjasi kulkunsa länteen-

päin ja viimein saapui Cokatoon. Tiilitehdas oli sinne jo rakennettu, mutta likiseutu oli vielä raivaamattontaa. Oltuaan tiilitehtaalla työssä jonkun aikaa, matkusti hän Michiganiin. Muutamia vuosia myöhemmin hän tuli takaisin Cokatoon ja osti nykyisen maatilansa Cokato townshipissa. Täällä hän on siitä lähtien asunut ja täällä vuosi vuodelta on hän edistynyt. Kun hän ensin perusti kotinsa villiin metsään, oli hänellä vain pieni hirsimökki ja oljilla peitetty paalukatos. Nyt on asuinhuoneensa komea rakennus, joka tunnetaan mailien alalla ympäristössä. Hänen karjapihansa on kuin pieni kylä. Hänellä on karjanavettoja ja heinälatoja ja hevostalleja, suojus silojen ja työkalujen korjausta varten, työkalusuoja, suoja muille maatilalla käytettäville työvälineille. Nämä laitokset ovat juuri senkaltaisia kuin voidaan odottaa olevankin kyläkunnassa edistysmiehisimmän miehen maatilalla. Maitoluone, jossa kerman erottaja käy kasoliinikoneella, on maatilän omituisuuksia. Toinen mukavuus, minkä Mr. Ojanperä on laittanut, on suomalainen sauna, missä kyl-

pijä perinpohjin löylytetään ja puhdistetaan. Mr. Ojanperä on ottanut huomattavasti osaa townshipin asioihin. Hän on ollut kauntin supervisorina ja kauppalan rahastonhoitajana, ja on lähetetty moneen poliittilliseen konventtiin St. Pauliin ja Buffaloon. Hän on johtomies seurakunnassaan ja on ollut esimiehenä

viimeiset kaksikymmentä vuotta. Hän on auttanut Cokaton osuuskaupan ja Cokaton State pankin muodostamista. Harvat ovat ne yritykset, joihin hän ei ole ottanut osaa. Hänen arvostelukykynsä on aina luotettava, ja milloin jotain otetaan tehtäväksi, hänen mielipidettään aina kysytään."

JEFTAN TYTÄR

(Linnankosken näytelmän mukaan.)

ELIEL NUMMELIN

I

OLI taistelu hurjin ja humeisin,
Veri tahrasi Driitsonin kedot,
Löi Ammonit joukkoja Israelin
Kuin erämaan villit pedot —
Niin Jefta jo heimonsa hengen sen
Näk' kärjellä miekan tutkaimen.

"Oi herrain herral!" hän huudahti näin,
"Viel, anna sä armosi kerta,
Oi kuule sä ääntä mun syömmessäin,
Oi säästäös kansani verta!
Sua pyydän mä puolesta heimon, maan,
Sun nimesi tähden me taistellaan!

Minä herrani nöyrimmän kiitoksen,
Jos pienikin lie, ainoastaan
Sen uhraan mä Jehova sinullen,
Ken käy mua ensinnä vastaan;
Mun astuissa polkua Gileadin,
Kun voitto on miehillä Israelin.

II

Kukkii ruusut Gileadin,
Ihana on Israel;
Kaksin verroin ihanammat
Haaveet Jeftan tyttärell'.

"Israel on pelastettu,
Laupias on Jehova,"
Lausunut on sanan tuoja:
"Jo on voitto Jeftalla."

Siksi varjos öljypuiden
Istuu neito haaveinen,
Armahansa nimen hiljaa
Yksiksensä kuiskaten:

"Eljesser, oi Eljesser, ah —!
Lauluna soi sana tuo,
Tänään palaa taistelosta,
Hyväilynsä mulle suo.

"Oi kuink' suuri onnen päivä,
Armas luokseni kun saa;
Kaikki kansa Israelin
Laulaa Jeftan kunniaa."

Kantelein ja kiitosvirsin
Istuvat he vuottaen,
Milloin sankar Israelin
Ismestyisi vuorellen.

III

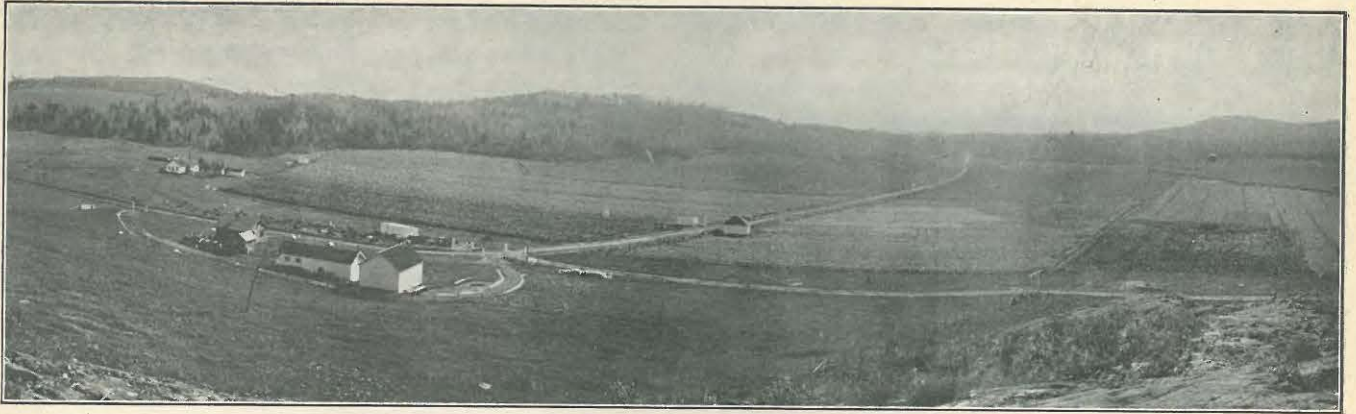
Läheni Jefta jo asuntoansa,
Kuuli jo soittoa kantelehen,
Näki — kun vuorelle vastahansa
Riensiikin lapsensa ainoinen.

Horjahti tuskasta soturi suuri,
Musteni mieli, vaikenen suu,
Halkaisi viittansa mykkänä juuri;
Tuota jo vartoojat kummaksuu.

Valtasi sortumus sankarin tarmon,
Itkien kertovi kansallen,
Kuinka hän uskossa Jehoovan armon
Lupasi Driitsonis rukoellen.

Kiihtyvi itku ja tuskan palo,
Kansa on joutua suunniltaan,
Kunnes hän, neitonen, rohkea, jalo
Lausuvi, kirkkaus kasvoillaan:

"Älkää te sortuko kyynelten alle,
Onni ja siunaus mulle se on!
Uhrata itseni Jehovalle,
Ah oo Kyyrie Elesson!"

G. G. HARTLEY'N KUULUISA MAITOFARMI LÄHELLÄ DULUTHIA.

JOULUKUUSI

ALBIN FRILANDER

KAUVAN sitten, kun olin vielä pikkupoikanen, kertoi isoäitini, kuinka metsän puut kiistelivät keskenään kuka heistä olisi mahtavin ja hyödyllisin.

Ylpeänä humisi ikivanha tuuhealstvainen honka:

”Minä olen vuosituhannen seurannut Kalevan kansan vaiheita, onnen ja onnettomuuden aikoina. Olen ensimmäinen vesa Väinölän niemellä. Ainoa kumppanini oli mahtava tunturikotka, joka levitellen siipiään kertoi saapuneensa kaukaa etsimään saalista Kalevalan kankahilta.

”Vuosisatoja sitte iski ensimmäinen erämaan metsästäjä tapparansa kylkeeni, vaan samassa astui toinen esiin ja sanoi: 'Heitä hänet siihen' otamme toisen vähemmällä vaivalla'. Silloin huomasin Kalevan heimon erimielisyyden, joka on ollut sen turmio kautta aikojen.

”Nyt olen metsän mahtavin ja tiedän enemmän kuin teistä yksikään. Olen nähnyt jousen jännittäjistä nousevan Kalevan uljaan kansan. Usein nälän ja vainolaisen ahdistuksessa luovutin kuoreni karkaisemaan heidän jänteriään ja sammuttamaan heidän nälkäänsä. Mahtavana ja itsetietoisena seisoo nykyinen suku ylpeillen isiensä sankaritöistä ja taisteluista. Nuoret valkolakit saapuvat juurelteni, paljastaen päänsä olen kuullut heidän lausuvan: 'Mitä tietäisitkään, jos voisit kertoa, sinä sankarivanhus! Juurellasi taisteli Suomen uljas sankarijoukko. Kerro, pettivätkö he maansa, vai taistelivatko urhoina ja kostuttivat juuriasi, ei kyynelillä, joilla kerjätään almua, vaan sydänverellään, jonka urho vuodattaa maansa eteen. Kerro, mitä tunsit Kalevan kansa silloin, kun lempeän ja jalomielisen, kaikkien Kalevan lasten rakastaman keisari Aleksanterin vaunut vierivät tästä ohitse. Silloin oli Suomessa sunnuntai ja

Kalevan kansalla kaunein kevät. Urhojen poskille vierivät uskollisuuden kyynelleet, vaimot polvistuivat lastensa kanssa ja ristivät kätensä, rukoillen rakkaimman keisarinsa edestä, suuren keisarin. Kalevan lasten sydämet liittyivät toisiinsa rakkauden pyhimmillä siteillä. Jalo keisari lahjoitti maaillemme lain turvaamaan lastensa oikeutta ja korotti Kalevan lapset kansaksi kansakuntien joukkoon. Kerro, onko Kalevan kansa rikkonut lupauksensa rakkaalle keisarilleen. Eikö tuossa astu juuri ohitsesi köyryselkä kaartilainen, joka on kunnialla taistellen kulkenut Balkanin kinosten läpi, vuodattaen vertaan kristittyjen ja hallitsijansa edestä. Miksi hajotettiin tuo kunnias joukko? Oliko sen hurme liian halpaa vuotamaan maansa ja hallitsijansa edestä?’

”'Todellakin, oliko?' toistivat metsän puut yhtä aikaa.

”Koivu puhui: 'Minä pukeudun kesäksi komeaan vihreään vaippaan, vuodatan mahlani ihmisten iloksi, annan lasten leikellä valkoisen vaippani paimentorvikseen. Rakastuneet saapuvat juurelleni rakentamaan lemmenliittojaan. Kauvan sitten saapui kauniina kesäaamuna ihana impy ja ruusuposkinen nuorukainen luokseni. Neito loi kaihoisan katseensa välkkyvään veden pintaan ja nuorukainen laski kiharatukkaisen päänsä vasten runkoani. Hiljaa taivutti immyt tuuhean oksani ja antoi sille suudelman. Punastuen katsahti hän oliko kukaan huomannut sitä. Nuorukainen astui hänkin punastuen lehväni luokse ja otti impensä suudelman oksiltani, vaan sen sijalle syntyi kiiltävä helmi. Nuorukainen puristi armaansa rintaansa vasten ja minun lehvilleni laskeutuivat heidän kirkkaat kyynelhelmensä, jotka aurinko suutelee päivin pois, vaan aamulla ilmaantuu aina uudet sijalle. Juhannuksena viedään joku hei-

molaisistani katsomaan heidän kotiansa, jossa he onnellisina elävät.

“Haapa lausui: ‘Minulla on tuuheat oksat, joiden alla väsynyt maamies levähtää helteisenä päivänä, ja lehteni lipattavat, kuten kantelon kielet, vaan mihin tuo hyypiö kelpaa, hän ei voi ketään hyödyttää.’

“‘Ei ketään,’ virkkoi leppä, katsellen matalaa kuusen alkua, jonka lumi oli painanut allensa.

“Tammi, joka oli pöyhkeänä kuunnellut toisten puhelua, virkkoi: ‘Minä olen puiden aateli, joka loistan hovien ja linnojen kaunistuksena, keinun valtamerillä, olen pohjolan suosikki ja etelän lemmikki, vaan miksi tuo hylkiö on luotu meidän valtakuntaamme?’

“Kainona kuunteli pikku kuusi puiden keskustelua, ajatellen: ‘Miksi hänet oli todellakin luotu, kun ei hän voinut ketään hyödyttää?’ Kyöneleet vierivät alas, jotka pakkaneen jäähdytti puroiksi hänen oksiansa. Tuli joulun aatto, jolloin joukko hilpeitä poikia hiihti läpi metsän. Samassa yksi heristi lumen ja jääpuraat alas hänen turkistaan ja toiset huu-

dahtivat: ‘Mainio joulukuusi!’ Hänet kaadettiin ja vietiin mahtavaan herraskartanoon, jossa pystytettiin kynttilöitä, helyjä ja makeisia hänen oksansa täyteen. Lapset leikkivät iloisina hänen ympärillään, vaan pikkukuusi ei ymmärtänyt missä hän oli, ennenkuin lapset alkoivat laulaa:

“‘Jeesus syntyi maailmaan,
Joulu tähdet loistaa.
Sitä meille kynttilöineen,
Joulukuusi toistaa.
Terve sulle, Jeesuslapsi,
Terve joulukuusi,
Vanha tuttu ystävämme
Mutta aina uusi.’

“Pihlaja kuuli laulun ja näki akkunaverhon läpi lapsijoukon leikkivän kuusen ympärillä. Heti kertoi hän kuiskien metsän puille kuinka tähtöset loistavat pikkukuusen oksilla, ja lapset laulavat.

“Samassa soivat joulukellot ja mahtavana kaikui: ‘**Maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!**’ Metsän puut toistivat huminallaan: ‘Maassa rauha, kaikkialla sopusointu ja sovinto meille kaikille!’”

SALAPERÄISTÄ

JACOB P. NIEMI

OLETTEKO huomanneet tai panneet merkille että nykyäänkin, vaikka elintarpeiden hintojen kallistumisesta puhutaan niin ahkerasti kaikenlaisissa tilaisuuksissa, kuitenkin on jotain, jota käytetään tavattoman paljon jokapäiväisessä samoin kuin pyhäpäiväisessäkin elämässä, mutta jonka hinnan kallistumisesta ei kuitenkaan puhuta halaistua sanaa. Naiset häpeävät siitä puhua ja miehet eivät uskalla.

Mitä on sitten se jotain, jonka suhteen ollaan niin salaperäisiä, vai onko jotain, jonka hinta ei olisi noussut muiden elintarpeiden hintojen kanssa? Ei ole mitään sellaista. Mistä syystä siis ollaan niin salaperäisiä? Siitä syystä, että se paljon käytetty aine, jonka hinnan kohoamisesta ei haluta puhua, on pahalle haisevaa, likasta ja saastaista, se on tupakkaa, joka ei todellisuudessa kuulu elintarpeisiin, vaan hitaasti, mutta varmasti kiduttaviin kuolintarpeisiin. Siinä syy salaperäisyyteen.

Naisista ei löydy montakaan, jotka käyttävät tupakkaa, ja nekin naiset, lesket ja vanhatpiiat, jotka sitä käyttävät, häpeävät puhua tupakasta, peljäten, että heidän tapansa tulisivat silloin maailman tietoon. Naiset ovat siksi hienotuntoisia, että käsittävät mitkä ovat minkinlaisia tapoja, jota vastoin miesten kunnia, hyvät tavat ja miehekkyyks eivät olisi mitään ilman tupakkaa, ja uskovatpa muutamat, että mies

ei saa kunnon vaimoakaan, ellei hänen suupielensä ole vahvasti piipunperässä. Naisten puhtauskäsitteet ovat kuitenkin tässä suhteessa kehittyneet, ilman äänioikeuttakin, melkeimpä kiusallisen pitkälle, ja ovatpa muutamat siisteytensä ohessa vielä niinkin harmillisen tarkkoja, että jos miehet alkaisivat puhumaan tupakan hinnan kohoamisesta, alkaisivat vaimot mahdollisesti vaatimaan, että ukkelin on vähennettävä tupakan käyttöä. Aiheen antamista sellaisiin vaatimuksiin on siis kaikella tapaa vältettävä. Miehen täytyy olla aina mies, ja eihän mies ilman tupakkaa ole mikään mies, vaan ainoastaan maitosuu nulikka.

Yksi miehekkäimpiä ja arvokkaimpia tapoja, mitä ihmisellä saattaa olla nautintoaineiden käyttämisessä, on tupakan rajaton käyttäminen. Ne miehet ja naiset, jotka eivät käytä tupakkaa enempää kuin väkijuomiakaan, eivät tässä suhteessa merkitse mitään. Heidän silmänsä, päänsä ja koko olentonsa kärsii tupakan savusta ja hajusta siitä syystä etteivät he ymmärrä tupakan suurta arvoa. On sentakia suurta vääryyttä ja vapauden oikeudetonta rajoittamista, että jotkut uskaltavat pyytää tupakan käyttämisen rajoittamista kirkoissa, kokoushuoneissa ja sellaisissa paikoissa, joissa sattuu olemaan naisia ja lapsia. Tupakan savun ja hajun luulisi olevan ruo-

kasempaa jokaisen keuhkoille kuin savutoin, puhdas ilma.

Usein kuulee kaivantomiesten valittavan sitä, että kaivannoissa on huono ja epäterveellinen ilma ja syytetään siitä kapitalisteja, jotka rajattomassa voitonhimossaan eivät laita kaivantoon kyllin riittävästi tuoretta, puhdasta ilmaa. Tällaiset valitukset ja syytökset ovat harvoin aiheettomia. Mutta mitä on ajateltava samasta miehestä, kun hän saapuu työstä kotia ja polttaa tupakkaa koko pitkän illan, niin että huone on sinisenä savusta? Hyväpä tietenkin! Vaimo ja lapset eivät tässä suhteessa saa tulla ollenkaan kysymykseen. Se on miehekästä, kun mies menee ja savu jää!

Mitähän tupakkamies sanoisi, jos kaivannosta päästettäisiin pahan hajuista savua hänen huoneeseensa vaimon ja lasten nieltäväksi? Sellainen tukehduuttaisi miehenkin ja saisi silloin kaivannon omistaja kuulla pian kunniansa.

Niille tupakkamiehille, joilla on vaimo, ja kenellä sitte, jos ei tupakkamiehellä olisi vaimoa, haluaisin asettaa samanlaiset vaatimukset puhtaudellisissa suhteissa kuin he asettavat vaimolleen. Jos mies pitää siistinä ja kauniina tapana, että hänen vaimonsa leipoo, keittää ja paistaa piippukänä suussa, on miehellekin siistiä ja kaunista tupakoida, mutta jos mies on niin turhan nuuka, että piippu vaimon

suussa näyttää sopimattomalle keittäissä ja paistaisa, on miehenkin silloin luovuttava rakkaasta piipustaan. Eihän siinä luulisi olevan mitään vastaan sanomista, että mies toivoo vaimonsa tekevän tai tekemättä jättävän, että hän itsekin tekee samoin. Vaimolla on myöskin oikeus vaatia mieheltä sitä, mitä mies vaatii naiselta elämän tapoihin nähden.

Miesten kuulee usein puhuvan pitkämielisyydestensä naisia kohtaan. Harvoin näissä ylistyspuheissa mainitaan kuitenkaan tupakkaa. Kenenkähän pitkämielisyydestä saataisiin silloin puhua, jos naisetkin alkaisivat tupakoimaan samalla tavalla kuin miehet? Olisi hauskaa nähdä kuinka kauan miehet sitä kärsisivät. Naiset ovat kuitenkin kärsineet miesten tupakoimista jo pitkän pitkät ajat. Kenellä on siis tässä suhteessa pitemmä mieltä ja kärsimystä? Miehet vaativat siis naisilta sellaista, jota he eivät halua itse täyttää. Mitä on siis se nautinto, josta miehet eivät saata luopua? Likasta tupakkaa. Ja mitä se persoonallinen vapaus, josta he niin paljon pitävät? Haisevaa savua. Kaikki se on kuitenkin miehikästä! Ilman tupakkaa ei mies ole mikään mies, vaan maitosuu mullikka. Tupakan hinnan kohoamisen suhteen ollaan siis siitä syystä salaperäisiä, että naiset sitä turhan päältä häpeävät ja miehet pelkäävät joutua taistelemaan tupakkaa vastaan, joka kuuluu ei elin- vaan kuolintarpeisiin.

ERÄS ST. LOUIS KAUNTIN FARMI MINNESOTASSA

PIMEYTTÄ JA VALOJA

JUUSO HIRVONEN

TJULI ulvoi kovalla äänellä pienen kaupungin syrjäisessä rakennusryhmässä, jossa lahoamisen ja ränsistymisen kautta oli huoneiden seinin ja kattoihin ilmaantunut irtilähteviä laudankappaleita ja niiden alta kohosi ylös yksi ja toinen tuohilevy, lähtien tuulen mukana hyrräämään.

Tuonnoin, kun talojen rakentajat olivat huoneet tehneet, oli paikkakunnalla kyllin tuohimetsää, koivuja, joiden valkoisesta vyöstä levyiksi kiskottuna asunnoiden sekä muiden huoneiden alimainen vesikatto ladottiin. Siihen aikaan tuli tuohikatto halvimmaksi ja entinen kokemus osoitti sen kestävyuden olevan verrattain hyvän. Niinpä tämänkin syrjäkaupungin työläisperheille rakennetun asutusryhmän isäntä, rautamalmi-kaivoksen päällikkö, oli aikoinaan kaikki huoneet tuohilevyillä ja niiden päälle kattolautoja vetämällä, vedenpitäviksi ja tuulen kestäviksi teettänyt. Kun vanha, huolellinen yhtiön isännöitsijä kuoli ja hänen tilallensa viisi vuotta sitten tuli eräs irlantilainen, joka ei joutanut lainaamaan huomiotaan muuhun kuin kaivoksien kunnossapitoon ja yleensä siihen, mistä oli tuloja, niin pienemmät tehtävät, kuten työväen asuntojen korjaukset ynnä muut seikat, saivat jäädä syrjään. Niinpä alkoivatkin työväenasunnot rappeutua. Maalista ei enää tuntenut oliko se ollut aikoinaan keltanen, punanen, valkea tai vihreä. Kattoihin alkoi ilmaantua läpiä, joista tuohilevyt kohosivat tuulen kynsissä hyrräämään omituisia musiikkiansa.

Kuolon hiljaisuus vallitsi tuossa monien kansallisuuksien sekoituksesta kokoonpannussa kaivos-työläisten asuttamassa syrjäkaupungissa, jota hiljaisuutta ainoastaan tuulen vihaisten viimojen suhina ylempänä kerrotussa huonerähjien ryhmässä häiritsi.

Asutuksen syrjäisessä kulmassa asui suomalainen kaivostyöläisperhe, johon kuului, paitsi isää ja äitiä, kuusi lasta, joista vanhin pojista oli jo kahdeksannellatoista. Perheen isä oli nuorena, yhdenkymmän ikäisenä K—man seurakunnasta Pohjanmaalta tänne muuttanut. Täällä meni hän avioittoa naapuripitäjästä vuotta myöhemmin tänne tulleen toimeliaan tytön kanssa. He perustivat aluksi kotinsa tunnetulle Kuparisaaressa kaivosalueelle, jossa mies oli kaivosmiehenä. Siellä he elivät onnellista kotielämää, sillä mies oli raitis ja nuori, vaimonsa työteliäänä tottunut pitämään hyvää huolta kodin järjestämisestä ja kaikista taloustehtävistä. Täällä syntyi heille puolentoista vuoden kuluttua esikoispoika, ja aina säännöllisesti joka toinen vuosi saapui

uusi tulokas, joten nyt perheen luku oli kaikkiaan kohonnut kahdeksaan. Vaikkakin perheen lisääntyminen tuotti äidille kyllin työtä ja huolta sekä talousmenot yhä kohosivat, jaksoi isä kuitenkin säännöllisellä työllänsä hankkia niin hyvän toimeentulon ettei perheellä ollut koskaan puutetta jokapäiväisestä leivästä. Heidän kotinsa oli mallikelpoinen työläisperhe, jota voi pitää siihen aikaan paikkakunnan parhaimpana. Isä oli silloin raitis, ei koskaan käynyt kapakoissa eikä kotiin kuljettanut väkijuomia. Usein nähtiin perheen jäsenien, puolisoitten istuvan pyhäisin kirkossa ja illoilla paikkakunnan raittiustalolla, lapset mukanaan. Tämöistä oloita kesti siihen asti, kunnes puhkesi kuuluisan surullinen työlakko, jonka seurauksia joutui moni kansalaisemme kärsimään.

Vaikkakin ylempänä kerrottu perheenisä ei vielä nähin asti kuulunut jumalankieltäjien joukkoon, kävi hän kuitenkin paikkakunnan lakkolaisten kokouksissa, jotka pidettiin myöhään illoilla, joiden loputtua kokouksen jäsenet usein siirtyivät läheiseen kapakkaan juopottelemaan. Muutamana iltana meni ylempänä kerrottu isäkin toisten työtoverien seurassa kapakkaan, ottaen siellä pari lasia viinaa toverillisessa, viattomassa tarkoituksessa. Kun seuraavina iltoina kokouksista palattiin, ei hän tullutkaan aikanaan kotiin, vaan alkoi viipymään kapakoissa myöhään, puoliyöhönkin asti. Vaimonsa huomasi etteivät asiat ole enää oikealla tolalla ja voivotteli näistä myöhäisistä kokousmatkoista, vaan miehensä vastasi että "täytyyhän siä olla mukana". Viikkoja kului ja miehestä tuli vähitellen juomari, joka tuli jo lopulta kotia reuhaten, jopa kiroillen vaimoansa, perhättänsä ja koko yhteiskuntaa. Samalla hän päätti erään toisen työtoverinsa kanssa myydä talonsa ja muuttaa perheineen toiselle paikkakunnalle, kun lakon loppumisestakaan ei ollut tietoa.

Pannen tuumansa toimeen, siirtyi hän toiseen valtioon kaivosalueelle, jonka pienen kaupungin syrjäisessä työläistaloryhmässä me tapaamme nyt perheen asumassa kaivosityhtiön omistamassa ränsistyneessä huoneessa. Tuo entinen onnellinen koti oli tällä ajalla muuttunut siivottomaksi, surkuteltavaksi luolaksi. Kodin asukkaiden elämä oli särkynyt. Sovinnollisuuden ja rauhan tilalle oli astunut eripuruisuus, riita ja tora. Perheen vanhin poika, joka, kuten ylempänä mainitsin, oli jo työkykyinen, kävi kaivostöissä, vaan tuhlassi kaikki ansaitsemansa ra-

hat kapakkaan, johon usein sattui samalla kertaa isänsä kanssa. Koti muuttui vähitellen puutteen ja kurjuuden pesäksi, jota vielä lisäsi isän ja pojan huono elämä, varsinkin pyhäisin. Molemmat juopottelivat, tullen kokonaan väkijuomien orjiksi, joten äiti sai kotona nuorempien lasten kanssa toimia omin voimin, hankkia elatusta ja vaatteita pesulla, johon hänen täytyi omien perhehuoliensa lomassa turvautua. Elämän huolet ja raskas ruumiillinen työ olivat kuluttaneet hänen voimansa niin, että hänestä, entisestä reippaasta työkykyisestä äidistä, oli vain varjo jäljellä, joka ei enää toivonut elämältä mitään, kun se oli kokonaan särkynyt.

*

Kaivoksien puhalluspiiri oli ilmoittanut kellon lyöneen kuusi, jonka vihellettyä työväki riensi kukin koteihinsa viettämään työn ja aherruksen lomassa juhlaa, jonka muisto vei monen mielet tuonne tuhatjärvien maahan, entiseen lapsuuden kotiin. Sen johdosta olikin liike ja elämä täälläkin kaivosalueella hetkeksi pysähtynyt. Kaikki olivat kodeissaan, viettäen kallista jouluiltaa perheensä piirissä. Luontokin näytti lepäävän, ainoastaan tuulen ulvonta ja sen soitto tuolla talojen komeroiden lovissa häiritseviä yön tunnelmaa. Kynttilöitä tuikki kaikkialta. Pienempien mökkienkin akkunoista loisti tänä iltana kirkkaampi valo kuin tavallisesti. Nythän oli valon ja rauhan juhla-aatto, toivottu ja odotettu joulun, jonka kunniaksi useampaan kotiin oli rakennettu joulupuu.

Murheelan perheen kodissa, josta kertomuksemme aihe on otettu, ei nyt täksi jouluksi oltu hankittu edes kynttilöitä, vielä vähemmän loisti sen akkunoista joulukuusen kynttilöiden valo. Silloin kun muualla oli valoisaa ja nautittiin joulurauhasta, täytti tämän ennen valoisaa kodin aineellinen ja henkinen pimeys. Siellä tuikki nyt vain pieni öljylamppu, jonka hämärässä valoisa kärsivän ja särkyneen kodin asukkaat viettivät jouluiltaansa tuskin muistaen onkokaan nyt joulun. Perheen isä ei ollut kotisalla, sillä hänen tiensä olivat tänäkin rauhan juhlan aattona ohjautuneet kapakkaan heti, kun oli työstä päässyt. Vanhin pojista oli viety pari viikkoa sitten vankilaan kärsimään rangaistustaan juovuspäissään tekemästään väkivaltaisuudesta. Surusta ja elämän taisteluista sortumaisillaan kärsivä äiti makasi sairaana kotona nuorempien lasten kanssa, joista enää kaksi oli kotisalla, kun toisten oli pakko siirtyä vieraan palvelukseen. Näin ollen ei tässä kodissa voitu valmistautua joulunviettoon. Kärsivän äidin tuskat kohosivat yhä suuremmiksi aattoillan hämärtyessä. Ainoa lohdutus tässä synkkyuden ja kärsimyksien yössä oli muisto entisistä lapsuuden ajoista ja onnellisen kodin päivistä. Nyt näytti kaikki synkeältä,

toivottomalta. Tuulen suhina ja tuohien rapina vain yltyvät ulkona, jossa tietymättömillä retkillä miehensä vaeltaa.

Myöhään illalla kellon lähennellessä yhdeksää, alkaa kuulua kolinaa tuvan eteisestä. Hämmästyneenä ja peloissaan luullen tulijaa miehekseen, tulevan juoputteluretkiltään, kääriytyy sairas vaimo sänkyynsä. Tulijoita olikin useampia, joilla oli mukanaan koria, kääreitä ja minkä mitäkin. Rauhallista ja iloista joulua toivottaen astuivat tulijat sisälle ilmoittaen tullessaan joulutervehdykset ja tuomaan jouluvarustuksia.

Ne olivat kaupungin Kristillisen Hyväntekeväisyysyhdistyksen jäseniä, jotka saadessaan tietää tämän perheen puutteista tulivat tuomaan aineellista apua ja henkistä lohtua. He toivat antimia, vaatteita ja ruokavaroja niin runsaasti, että pöytä täyttyi jouluherkuista, joita riitti koko pyhien ajaksi. Kun aineellinen puoli oli vieraiden toimesta hyvin järjestetty, virittivät he joululaulun sekä toisinkin: "Ah, tule, Jeesus, tyköni." Laulun aikana tuli kotia talon isäntäkin kapakasta. Hän oli väkijuomilta liikuttettu, vaan kykeni kuitenkin omin voiminsa kulkemaan kotiinsa. Eräs vieraista meni tervehtimään isäntää, toivottaen hauskaa joulua. Isäntä, vaikka olikin juovuspäissä kovasydäminen ja karski, oli nyt kokonansa toinen mies. — Hän alkoi itkä kuin lapsi, sillä kotia tullessaan ja vieraiden laulun säveleet kuullessaan, johtui hänen mieleensä oma lapsuusaikansa onnellisessa kodissa jouluaan viettäessä. Hän näki oman elämänsä kurjuuden ja tunsikin kirveleviä haavoja, omantunnon tuskia, jotka häntä ahdistivat. Kun hän selviytyi viinasta, päätti hän siitä lähtien alkaa uuden elämän ja jättää pois väkijuomat, erota huonojen toverien seurasta. Hän pyysi anteeksi vaimoltansa ja lapsiltaan ja päätti karttaa kaikkea, joka turmelee ruumiin ja sielun. Ennen kuin joulukellot kutsuivat kansaa joulukirkkoon varhaisessa aamuhämärässä, oli tuo ei'en synkkä ja pimeä kärsimyksien koti muuttunut valoisaksi, rauhan ja onnen kodiksi. Isä teki päätöksen jättää entinen elämä ja alkaa uudelleen, jonka päätöksen hän onkin pitänyt. Tuohon kotiin on uudelleen pa'annut todellinen onni, rauha ja hyvinvointi. Välikappaleina ovat tässä vaikuttaneet kristillisen rakkauden elähtämät kanssaihmiset.

Kuinka paljon on nytkin onnettomuutta, puutetta ja pimeyttä! Oletko sinä, ystäväni, päättänyt tehdä jotakin sen poistamiseksi? Jos tahdot saada itsellesi todellista jouluiltoa, tee jotakin henkisesti ja ruumiillisesti kärsivän kanssaihmisestä hyväksi. Ennen kaikkea tee se pelastaaksesi koteja ja perheitä henkisestä pimeydestä, paheiden ja himojen orjuudesta. Silloin on joulusi siunattu.

JOULUMIETTEITÄ

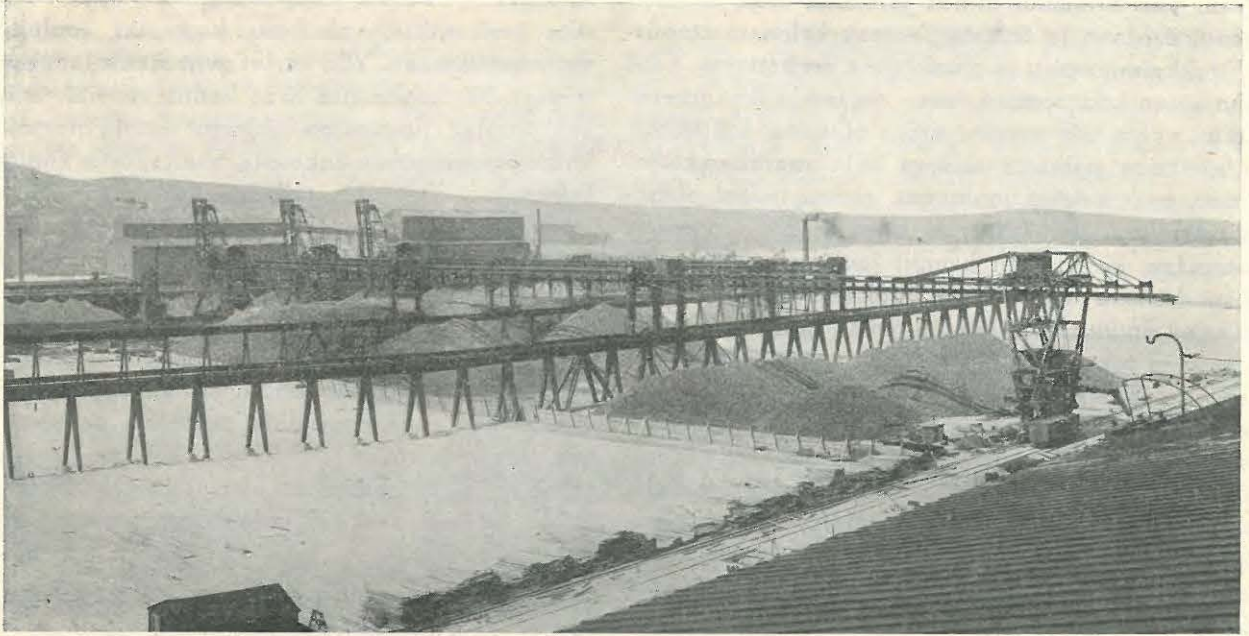
A. LUNDQVIST

LÄHES kaksi tuhatta vuotta takaperin, rooma-laisten hallitessa maailmaa rautaisella valtikalla ja polkiessa pienempien kansojen oikeuksia jalkain alle, ihmisveren virratessa siellä ja täällä, muurinsärkijäin jyskyttäessä kaupunkeja ja kyliä raunioiksi, vallassaolijain viettäessä heikumallista ja paheellista elämää palatseissaan, epäuskon, mielentyhjyyden ja synkän toivottomuuden täyttäessä ihmisrinnat, kajahti itämaiden tähtikirkkaassa talviyössä — niin kertoo kaunis tarina muinaisilta ajoilta — korkeista ja kuulakkaista ilmapiireistä ylhäinen sanoma, valkosiiipisten puhtaitten enkelien laulamana: "Kunnia Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto!" Tätä ylevää sanomaa, jollaista kärsivälle ihmissuvulle ei oltu ennen julistettu, ja joka merkitsi käännekohtaa "kuoleman varjon maassa" matkaajien elämässä, käännekohtaa siihenastisissa pimeissä ja sokeissa käsityksissä, eivät olleet kuulemassa vallanpitäjät, elämän hemmottelevan päiväpaisteen puolella elostelevat itserakkaat ja aistillisen nautinnon turmelemat henkilöt, eivätkä omilla tiedoillaan ylvästelevät viisastelijat — he eivät olisi sitä käsittäneet — vaan alhaiset, laumojen kaitsijat, elämän varjopuolien tummentamat, kovien kokeuksien kolhimat ihmisolennot, joille maailma ei ollut paljoakaan antanut, vaan joiden sydämissä oli säilynyt alkuperäinen totuuden jano, halu saada nähdä valon vilahduksia elämän korkeista lähteistä ja joiden mielet olivat valmiit ottamaan vastaan maailmoiden kaitsijain kultaista kuisketta. Heidän keskuudestaan oli myös syntynyt mies, jonka maailmaantulemista taivaiset joukot olivat julistaneet rauhansanomansa ohella. Hänestä oli tuleva uuden suunnan edustaja, maailmankaikkeuden ohjajan tahdon täyttävä, vihan ja itsekkäisyyden kiivas vastustaja. Uusi toivo, uusi aamunkoitteinen usko valtasi ihmisten mielet kuullessaan hänen opetuksiaan, opetuksia, joissa ei kehoitettu valtaa tavoittelemaan, maallisen kunnian kukkuloille kiipeämään heikompien veljien ja sisarien sortamisella ja alaspolkemisella, vaan joissa julistettiin tasa-arvoisuuden, veljeyden ja ihmisrakkauden suurta evankeliumia. Alhaisuuksien syvistä liejukoista ja myrkyllisistä höyryistä, aistillisuuden painostavista ja orjuuttavista kahleista niissä kehoitettiin henkeä ja ruumista koutumaan vapauden ihanaan ilmapiiriin, unhottamaan oman itsensä ja hakemaan elämälleen sisällystä kansaihmissien puutteiden, hädän ja kurjuuden lieventämisessä, sitä kultaista ohjetta seuraamalla

että "rakkaus on suurin kaikista" ja että "mitä tahdotte ihmisten teille tekemään, se heille myös tekkää".

Tällainen opetus oli kuitenkin outoa useimmille. Kiihoitukseksi lakia ja järjestystä vastaan se käsitettiin, ja opettaja sai kalleimmallaan maksaa sen että oli uskaltanut näyttää ihmisille uutta tietä valoon ja vapauteen. Siemen oli kuitenkin kylvetty. Elinvoimaisia ituja alkoi kohoutua siellä ja täällä. Myrskysäistä, vihan ja vainon tuulien tuimista tuiveruksista, jäätävistä hallaöistä huolimatta, kasvoivat ne tukeviksi, eheiksi ja tuuheiksi puiksi. Tähtitarhojen takaista voimaa kohden niiden latvat tähtäsivät, juuret maaemon anteliaista ja runsaista rinnoista voimaa imivät. Ihmisyyden aatteet alkoivat voittaa jalansijaa yhä useammassa mielissä. Aluksi kuitenkin köyhien ja halveksittujen joukossa, vaan vähitellen sellaisissakin, jotka luulivat onnen olevan löydettävissä nautintojen runsauksissa; kunnes kuninkaittenkin hoveihin saapui sanoma että kaikki ovat veljiä ja sisaria, ylhäiset ja alhaiset, köyhät ja rikkaat.

Hitaasti kuitenkin parantuivat vuosituhansien iskemät haavat, verkalleen muuttuivat ikivanhat käsitykset. Vielä korskuivat sotaratsut, säilät sähköiyvät, tulikidat ulvahtelivat, virtoina valui hurme. Julmasti kohdeltiin totuuden julistajia. Väsynein orjan askelin laahustelivat miljoonat maaemon vieralla pinnalla. Oikeus tulkittiin harvojen hyväksi. Kultaisen vasikan ympärillä pyörittiin hurjaa ja kiihkoista piiritanssia, toisten riutuessa elämän raskaan taakan alla. Ei osotettu kunniaa korkeuden Jumalalle, ei ollut rauhaa maassa eikä ihmisillä hyvää tahtoa. Toivo ei kuitenkaan sammunut ihmisyyden puolesta taistelevien rinnoista. Koskaan ei taivas kokonaan pilviin peittynyt, koskaan ei yö ollut niin synkkä ja musta ettei aamunkoittoa ollut odotettavissa. Vierähtelivät vuosisadat. Pauhina ja epäsointuinen melske ajan aalloilla alkoi hiljalleen heikontua. Laineet eivät enää kohonneet yhtä jyrkinä ja hyökypäisinä. Myrskylongat taivaalla alkoivat hajota ja muuttua kevyemmiksi hattaroiksi. Näkyipä jo toisin paikoin puhtoista ja selkeää sinikaartakin ennustaen päivän kultaisenkehrän esiintuloa. Kauniita kangastuksia alkoi väikkyä näköpiirin ääriellä. Veljeys, vapaus ja tasa-arvoisuus eivät enää tuntuneet turhilta unelmilta, niiden toteutumisen merkkejä alkoi esiytyä yhtäällä ja toisaalla. Ilmassa oli turvallisuuden tuntu, mielissä keväinen

KIVIHILITOKKIA DULUTHIN SATAMASSA

tuoreus, varmuus ja luottamus. Uskottiin, että aika-kausien tuskat, pettymykset ja harha-askleet vihdoinkin saadaan korvatuiksi. Uskottiin että menneiden aikojen kyynelin kylvetyistä tou'oista saadaan runsas sato riemumielin korjata. Uskottiin, että erimielisyyksiä ei enää tarvitse verellä sovittaa, vaan että rauhan töillä saadaan vastakkaisten mielipiteitten särvät tasottaa. Uskottiin, että itämaiden yöhön julistettu joulusanoma sittenkin vielä toteutuu uuden ajan kirkaassa aamussa. — — — — —

Mutta tanssia kultaisen vasikan ympärillä yhä jatkui. Samalla kun ihmiskunnan suuri enemmistö askarteli rauhan töissä ja korjasi edeltäjiensä katkera erehdyksiä, valmistelivat jotkut omaa etuaan tavoittelevat valtaherrat "kulissien" takana kamaloita murhenäytöksiä. Isänmaallisuuden ja kansallisrakkauden naamaria kantaen he maailmalle esiytyivät, kansan etuja, kansan parasta he teeskentelivät harastavansa, vaan sulkeneet olivat he sydämensä joulusanomilta, korkeiden voimien kunnioittamiselta, rauhalta ja hyvältä tahdolta. Keksinnöt, jotka oli tarkotettu ihmiskunnan hyvinvoinnin edistämiseksi, soveluttivat he murhavälineiden valmistamiseen. Uusia, entistä kauheampia kuoleman vehkeitä rakennettiin. Tehtiin sapimuksia, liittoja ja suunnitelmia toisten kansakuntien tuhoamiseksi. Omat kukot piti saada maailman ylimmille orsille kiekkumaan. Et-sittiin ja odotettiin tilaisuutta panna täytöntöön nämä mustan surulliset suunnittelut. Se esiytyikin. Kun muuan, pienen kansansa sorronalaisuuden takia kiihkoutunut nuorukainen, hänkin ehkä kultaisen va-

sikan palvelijain kylvämän myrkyn turmelemana, kosti heimonsa sortajalle omakätisesti, katsottiin tämä sellaiseksi hirveäksi roiviotyöksi, jota ei muuten voitu sovittaa kuin sodanjumalan välityksellä. Ennenkuin ehdittiin käsittää mitä oli tapahtunut, oli "kansa noussut kansaa ja valtakunta valtakuntaa vastaan" ja koko "sivistynyt" maailma kietoutunut ennenkuulumattomaan hurjaan verileikkiin. Miehet temmattiin auran äärestä, kotilieden tutun tulen luota, vaimoinsa, lapsiensa, isiensä, äitiensä ja lemmittyjensä parista. Hurmetöihin oli lähdeittävä, isänmaan onnen ja kunnian puolesta — niin vakuuttivat johtajat, ja heitä oli uskominen; eihän ollut aikaa ajatella ja aprikoida oliko asia, joka vaati rauhan töitten jättämisen, oikea vai väärä. — — — — —

Millaisen kuvan tarjoaa sivistynyt Europa tänä rauhanjuhlanä, kolmatta vuotta kestäneen mitä kamalimman teurastuksen, hurjimman hävityksen ja tuhon jälkeen? Ei mahda sanoma, joka levollisina aikoina otettiin iloiten vastaan, tuoda riemua ja ihastusta moneenkaan kotiin — tuskimpa yhteenkään, ei ainakaan täydellisesti, sillä niissäkin, jotka eivät suoranaisesti ole joutuneet sodan hirmuista kärsimään, voidaan tuskin ehein sydämin juhla, tiedettäessä miten mitä mustin murhe ja synkin suru on niissä miljoonissa kodeissa, joiden on pitänyt kalleimpansa uhrata, ei korkeuden ylevän ja puhtaan voiman kunniaksi, vaan sodan verta janoovalle Molokille; miten miljoonilla ei ole kotia ensinkään, vaan saavat virua maailman jaloissa armopaloilla

eläen, yksi yhtäällä, toinen toisaalla, äidit monasti pienokaisistaan ja toisista "sotaan kelpaamattomista" rakkaimmistaan ja omaisistaan eroitettuina. Eikä ainoastaan kodittomina, vaan vieläpä kotimaattominaakin, vailla lain turvaa, vailla oikeutta, hyljittyinä ja ajettuina paikasta toiseen kuin markkinakarja. Poissa ovat kauniit joulupuut, poissa iloiset pienokaiset niiden ympäriltä; ei tule "pukki" tuomaan antimiaan, eivät kaiju kauniit joululaulut — sydämistä kohoaa ahdistuksen huokaus, epämääräinen ja arka anomus voiman puoleen, johon sittenkin koetetaan turvata ja jolta apua pyytää. Mitä kaikkea näkenevätkään yön kirkassilmäiset tähdet, kalpea kuu ja päivän kultainen pyörä, jotka siintävistä avaruuksista katselevat elämää kiertotähden pinnalla, jota maaksi kutsutaan, ja joka on ylpeillyt sivistyksestään, kehittyneisyydestään ja vieläpä ihmiselisyystäänkin. Eivät näe ne sopusointua, rakkautta eikä hyväntahdon hedelmiä. Näkemänsä ovat liian kamaloita kerrottaviksi. Joulutervehdyksien asemasta näkevät ne vaihdettavan suhisevia kuulia, räjähtäviä pommeja. Näkevät ulvovia tulikitoja, välkkyviä pistimiä; näkevät silvotuita ruumiita, joiden veriset kasvot kammoksuttavin ilmein korkeuteen tuijottavat; näkevät "sota-aurain" tuhoamia peltoja ja niittyjä, hävitettyjä rakennuksia, kukistuneita palatseja; kuulevat kuolinkorahduksia, tuskanhuutoja, kirouksia, pauhinaa ja elämää sellaista, jota ei ensinkään luulisi mahdolliseksi olentojen asuinpaikassa, joille taivainen armo on julistettu, vaan pikemmin ikuisesti tuomittujen onnettomien epätoivoseksi temmellykseksi.

Tuolla viettävät ja juhliivat sadat tuhannet ennen onnellisten äitien pojat, isien toiveet, morsiodien parhaat aarteet jouluaan juoksuhaudoissa ja maakuopissa talvisilla tantereilla. Jotain vuoden suurinta juhlaa muistuttavaa on laitettu. Ompa pystytetty joulupuukin sinne ja tänne. Omaisilta ja rakkaimmilta on saatu pieniä kyynelien kostuttamia lahjojakin. Virittääpä joku virrenkin. Toiset yhtyvät siihen väräjävin ja liikutetuin äänin. Ei tunnu kuitenkaan juhla juhla. Kohmettuneet kädet pittelevät kiinni kiväärien perästä. Milloin hyvänsä voi vihollinen hyökätä, milloin hyvänsä voi kuolettava pommi pudota, räjähtää ja levittää kuolemaa ja hävitystä. Hyvästi silloin isät ja äidit, veljet ja sisaret ja sydämen valitut! Milloin hyvänsä voi tulla määräys lähteä hyökkäämään toisia onnettomia ihmisolennoita vastaan, joita eivät ole koskaan nähneet, jotka eivät ole heille mitään pahaa tehneet, joita he eivät mieskohtaisesti ensinkään vihaa, vaan jotka on sanottu olevan heidän vihollisiaan, joita ei saa yhtään sääliä, vaan joita tulee tuhota keinolla millä

hyvänsä. — Tuolla, satojen mailien päässä varsinaisilta verikentiltä, valmistuu kaupunki joulujuhlaa vastaanottamaan. Yön varjot ovat maille langenneet, mutta siitä huolimatta ovat kadut pimeitä, ikkunat valottomia. Ilmassa on liikkunut outoja olentoja; ei valkosiipisiä rauhan enkeleitä, vaan mustia kuoleman korppeja. Kuitenkin tuikehtii tuli useampien talojen alasvedettyjen ikkunavarjostimien takaa. Siellä ovat perheet kokoontuneet juhlan viettoon.. Useimmat kantavat mustia surun merkkejä. Aina iloisten lastenkin kasvoilla on vakava surun leima. Useimmissa paikoissa ei ole miesväkeä ollenkaan. Äiti alottaa rukouksen, johon lapset hartaina yhtyvät. Kaikkeuden isää pyydetään tuomaan perheen turvan terveenä kotiin tulituiskusta. Kuuluu kauhea räjähdys. Katot putoavat alas, seinät luhistuvat ja kuolleina makaavat äiti ja lapset ennen armaan kotinsa raunioissa

Tuolla kyntää uljas laiva valtameren aavaa ulappaa. Uhkaavista vaaroista huolimatta ovat sen kannet täynnä matkustajia, toiset vakavan näköisinä, toiset iloisina, sillä eihän ihmismieli voi aina olla synkkänä, vaikkei todellisen ilon aiheuttajaa olisikaan. Ollaan jo lähellä rannikkoa. Se jo näkyy. Siellä odottaa monen ystävän lämmin syli. Nousee meren mustista syvyyksistä aavistamaton hirviö, oksentaa suustaan myrkkyputken, joka sihisten lähtee hiiptämään läpi aaltojen jättiläistä kohden, iskee kamalalla raivolla sen kylkeen, repii siihen ammittavan haavan, jonka kautta vedet kuohuten sisään syöksyvät. Vavahtelee jättiläinen kuolinkouristuksissaan. Kamala sekasorto syntyy matkustajien joukossa, viattomien ihmisten, jotka eivät ole mitään pahaa tehneet ansaitakseen tällaisen kohtalon. Kuumeisella kiireellä yritetään saada pelastusveneet kuntoon. Ne täyttyvät silmänräpöksessä kauhunlyömistä ihmisparoista. Hermostuttavassa hälinässä menettävät niiden hoitajat mielenmalttinsa. Veneet kaatuvat. Jääkylmään veteen viskautuvat niissä olleet onnettomat. Toisia hyppää alas kansilta varmaan kuolemaan. Hytkähtelee ja järkkyy pahasti jättiläisen runko. Vesi on tunkeutunut sen sydämeen. Se halkeaa. Pää alkaa painua aaltojen syliin. Epätoivoisin yrityksin koettaa se vielä pysytellä pinnalla. Kaikki on turhaa. Muutama hetki vielä, ja uljas alus painuu pystyyn syöksyen hirtillä rytinällä ja pauhinalla syvyyksiin, sydäntävihlojen hätähuutojen tärisyttäessä yön kaameaa ilmaa. Jonkun aikaa ovat vedet rauhatonmassa liikkeessä paikalla, mihin jättiläinen vajosi. Sitten ne tyyntyvät. Jähmettyneitä ruumiita ajelehtii aalloilla. Suruisin silmäyksin yön yksinäiset tähdet niitä katselevat.

Mieliä järkyttävän kaamea on armon vuoden 1916 jouluku. Kenties kaamein, mitä sivistyneen maailman historia tuntee. Toivoa kuitenkin sopii että nykyisestä verikylvöstä on versova hiljalleen rauhan pysyväinen vilja. Ehkä ovat ihmiset tulleet näkemään että vihan töillä ei mitään pysyväistä voida rakentaa, vaan että rakkaus sittenkin on suurin

kaikista. Ei yksistään miehen ja vaimon, vanhempien ja lasten, sulhon ja morsiamen, läheisten sukulaisten, samaan kansaan ja heimoon kuuluvien välinen rakkaus, vaan kansojen välinen rakkaus ja veljeys. Niin kauvan kuin tätä ei ole olemassa, me turhaan joulujuhlia vietämme, turhaan joulupuut pystytämme, turhaan kynttilät sytytämme, turhaan koe-tamme saada todellisen joulutunnelman vireille.

SUOMEMME JOULUAAMUUN

KALLE KOSKI

TOTUUDEN, rauhan, rakkauden maa,
Sinua että omaksensa saa
Nimittää, onhan sangen suuremista —
Sinunhan vertaistas' ei ole toista,
Niin ihmeen ihanaa ja armaisaa. . .

Kaikk', kaikki siellä oli suuren suurta,
Pienuudessaankin juuri tuotahan,
Kaikessa kaukaisuuden äärijuurta,
Unelmaa ehkä, mutta uotahan:
Eip' olekaan se yksin unelmaahan
Ei syntynyt myös ole suottahan,
Se ihmehiä yhä aikaan saahan
Lujasti juurtain meidät Suomen maahan.
Köyhyyttäköhän?

Tuohan totta on,
Etteivät köyhäin kodit kullatuita
Eivätkä ole köyhät herkkusuita,
Kuin olisi se määrää kohtalon.
Löyhyyttäköhän?

Kansan kärsimyksin
Ja sitkein ponnistuksinkaan ei yksin
Kaikk', kaikki murru vahvat Suomen lait,
Tuon tuntenette jonkun verran, kait.

Vaan verraton on sittenkinhän meille
Maa kallis, vanha Kalevaisten maa,

Ei kaihoin kallis, niinkuin hyljänneille,
Vaan niinkuin jotka ovat ankaran
Ain taistellehet elon taistelua
Eivätkä muuksi osaa mukaua,
Kuin, mitä ovat, sinä pysyvätkin
Ja siihen neuvoa ain kysyvätkin,
Vain tahtoin vanhain neuvon mukana.

Maa raukka, kuinka taisitkaan nyt niin
Lemmitty olla, noihin kyselmiin
Aavainkin takaa vastata nyt voidaan:
Tääll' isäin urhohenki ihannoidaan,
Ja mikä juurta, orasta ol' ennen,
Se työn ja vaivan edellensä mennen
Suennut lopultaan on tähkäpäihin,
Kasvainhan kullon kallis vilja näihin
Salvoinhin syksyn tullen saatavaksi.

Lie joskin totta, että kansa Suomen
Lujaksi luotu on ja raatavaksi,
Niin siitä suo myös meille uusi huomen
Ja jalo jouluku, jolloin valon valta
Saa täyden tunnustuksen kaikkialta,
Maan eri kulumista ja taivahalta,
Perustus kun on meillä taattu alta:
Suomemme jouluaamuun heräämmeikin
Vierailta mailla matkaajina mekin.

LÄNNEN MAILTA

IVAR AHONEN

TÄÄLLÄ suuressa Lännessä lauletaan nuoruuden ylistystä, täällä kiitetään elämän rakkautta, mutta joskus helähtää täällä surunkin kannel. Erityisemmin kajahtaa sen sävel silloin, kun joku veljistä metsissä sortuu tapaturmaisesti tai mahtava valta-meri heitä helmaansa kiehtoo.

Tuolla vaipuu hiljaisuuteen kukoistavassa nuoruuden ijässään oleva mies. Rakastettu silmä sammuu, lempeä käsi kylmenee, lämmin sydän lakkaa sykkimästä, kieli jäykistyy, ja niin käy, että työn jumalan palvelija kirpoaa ihmiselon ihmeellisestä puusta niinkuin kesken aikojaan.

Olen seisonut ruhjoutuneen, poismuuttavan veljen kohta kylmenevän ruumiin ääressä. Olen kumartunut alas kuuntelemaan hänen viimeisiä sydämenlyöntejään. Olen nähnyt veljen kyönelehtivän eron hetkellä ja kysynyt syytä ihmisveren vuotamiseen. Jossakin täytyy olla vika, asiat ovat viistossa, sillä tuo vuode, josta veljen tomu kaupunkiin vietiin, on veren tahraama. "Matrassilla" on ikäänkuin sielu, joka puhuu, ja se makuupatja jää pitkäksi aikaa tien varteen kertomaan ohikulkeville, että jotakin on viistossa.

En minä kenenkään sielua eli ruumista tahdo kivellä heittää, sillä semmoinen menettely olisi alentavaista, heittäjälle itselleen enemmän, kuin sille, jota kohti semmoinen heitettäisiin, mutta mielipahani ilmaisen semmoisesta menettelystä, kun hautajais-tilaisuuksista tahdotaan muodostaa halveksumis- ja peloitustilaisuuksia, jotka ilmaisevat sisäisen sivistyksen puutetta ja opettelemattomuutta. Samalla on siihen sekoitettu raakaa köstonhimon tunnetta ja alarvoista vihan luonnetta, jota kehittämällä asianomaiset tuhoavat omaa onnellisuuttansa. Ajattelevat ihmiset eivät kuolleita enää pommita, eivätkä ketään hautaan ruoski.

Meillä on jokaisella tilaisuus joko rakastamaan tai vihaamaan toinen toistamme. Edellinen vie meitä ylöspäin, jälkimäinen myrkyttää olentomme ja kehittää alaspäin. Sisäisesti terve ihminen harjoittaa niitä voimia, jotka aukenevat rakkaudelle jokaista kohtaan. Vihastunut henkilö on henkisesti sairas, joka itseänsä vahingoittaa kaikkein enimmän.

Rakastavalla henkilöllä on aina tilaisuus palvella muita ja tehdä hyvää, mutta ihminen ei tahdo tehdä hyvää, ellei hän ole kypsytetty rakkauden vaikutuksia ymmärtämään. Hän ei osaa ajatella hyvää toisista, koska hän ei ole harjoittanut itseään siihen,

Ja alinomaa voimme huomata lähemmin asioita tutkiessa, että toisten tuomitsijat ovat alemmalla tasolla kuin ne, joita tuomitaan.

Ihmisen onni ja voima on siinä, kuinka paljon hän voi rakastaa toisia, jopa vihämiehjäänkin ja hänen suurin heikkoutensa ja onnettomuutensa on vihassa ja koston halussa, tapahtuipa se sitten vaikka jumalisuuden eli kielteisyyden varjossa.

Me kaikki kaipaamme rakkautta, ja se, joka rakastaa, ei osoita sormella ketään. Rakkaus aukaisee oven sisäänpäin. Se palvelee kaikkia ja auttaa kaikkia. Rakkaus kokoaa vihan repimät pirstaleetkin ja rakentaa niistä kaunista, ikikestävää. Rakkaus on sielulle ihaninta musiikkia. Minä tunnen sinut virheinesi, mutta silti rakastan sinua vielä enemmän, sillä virheistä me kaikki käymme ulos rakkauden kautta, eikä kuluttavan ja ruman vihan kautta.

Kun surun kannel soi, kun jonkun veljen tai sisaren elämässä on tullut suuri ristiriita, ahdistus, henkinen, tai ruumiillinen sairaus eli on hän joutunut sorron alaiseksi, niin se meistä, joka rientää hänen rinnalleen, ottaa hänet kädestä kiinni ja auttaa häntä kysymättä uskontunnustuksia tai yhdistyksien jäsenyyttä, hän on suurin meistä ja lähimpänä jumalaa, sillä yhdistykset ovat vain virran partaat, mutta elämä on siinä rakkaudessa, minkä ihminen käytännössä toteuttaa, kuulukoopa hän yhdistykseen eli ei. Ja se on rakkaus, joka tuottaa todellista elämää, veljeyttä ja sisaruutta yhdistykseen, eikä viha ja itsekkyys.

Meidän onnemme riippuu siitä, miten suhtaudumme rakkauteen, josko sitten asunemme Idässä eli Lännen mailla. Rakkaus ei kiistele, vaan kärsii iloisesti toisten virheet ja heikkoudet. Ja meidän kansamme, tämä rakas Suomen kansa, kaipaa rakkautta ehkä enemmän kuin mikään muu kansa maailmassa. Se on hajalle revittynä Idässä ja Lännen mailla. Se on heikko vihan kylvön takia Suomessa ja Amerikassa.

Kuka siihen on syynä, tähän voittamattomalta näyttävään erimielisyyteen ja "Kiinan muurien" rakennukseen? Elkäämme kukaan nakatko ensimmäistä kiveä, eikä vielä sadannettakaan kiveä, vaan rientäkäämme kilvan rakkauden palvelemaan työhön, kokoomistyöhön. Oppikaamme virheistäkin. Nii-täkin on joka ryhmäkunnassa ja jokaisessa yksilössä on korjaamisen varaa, eikös olekin! Palvelkaamme toinen toisiamme ilman riitaa ja rähinää. Iloitkaam-

me jokaisesta pienestäkin edistysaskeleesta ja olkaamme ponnistuksissamme kestäviä ja välttäämme vihaisia ajatuksia ja sanoja, silloin toimintamme saa toisen kantavuuden. Kiivaus ja soimaukset ovat epähienouden merkkejä ja pakko- tai pelotuskeinot ilmaisevat sisäisen voimien kehittymättömyyttä. Kehittykäämme ja kypsykäämme hyvien avujen harjoituksessa, sillä semmoiseen on jo hetki valmistunut. Sinun työtäsi tarvitaan, sisko ja veli! Jokaisen

työtä tarvitaan. Tehkäämme työtä juuri nyt. Autakaamme jokaista, jonka tiellämme kohtaamme ja rakastakaamme kaikkia, enimmäin vielä niitä, jotka meitä eivät ymmärrä. Rakkaus on suurempi ja voimakkaampi kuin mitkään lakikirjat kaikkine pykälöineen, sillä lakikirjatkin katoavat, niiden erilaiset säännöt muuttuvat, mutta rakkaus on ikuinen. **Jokainen ihminen on suurin rakkaudessaan.**

Astoria, Ore., 10 p. marrask. 1916.

KATSAUS AIKAAMME

JOEL HALONEN

VALOA kaipaa ihmishenki ja valon levittäminen kansan syvien rivien keskuuteen on aikamme kirjallisuuden ja edistysseurojen tehtävä.

Katsellessamme nykyaikaista sanomalehdistöä, tulemme huomaamaan, että ne kertovat olevansa valon ja tiedon levittäjiä, sama on laita kirjallisuuden

suhteen. Mutta hedelmät ovat näyttäneet ja kyllin selvästi todistaneet, että tämän valon ja edistuksen nimellä on paljon pahaakin aikaan saatu meidän kansalaistemme keskuudessa. Näyttää siltä että kansamme moraalinen taso olisi vaan alenemassa. Tästä päättäen ei ole yhdentekevää, mitä me luemme ja minkälaisen aatteiden hyväksi toimimme. Sillä siellä, missä todellinen sivistys ja valistus pääsevät vaikuttamaan, ne vaikuttavat aina kasvattavasti ja jalostavasti ihmishenkeen.

Yhteistyömme on myöskin menossa alaspäin. Aikamme nuorisoa kannustaa vain huvittelun ja nautinnon halu pyrkimyksissään, josta on seurauksena että nouseva nuoriso vaipuu aistillisiin nautintoihin. Tällä en tahdo sanoa että nuorisolla ei olisi oikeutta huvituksiinkin parempien harrastustensa ohella. Tahtoisin vain painostaa sitä, että emme pystyttäisi yhteispyrinnöitä emmekä harrastaisi nuorison kasvatusta y. m. jaloja asioita niin keveiden vaikuttimien kuin huvittelun ja nautinnonhalun kannustamina, vaan tarkoituksella kehittää ja jalostaa kuolematonta ihmishenkeä, sillä ihmishengen tarkoitus on iankaikkinen kehitys. Suoraan sanoen, ny-

kyinen suku on miltei unohtanut tämän korkean tarkoituksperänsä.

Näyttää kuin koko kaikkeuskin olisi jo epätoivoinen ihmisen suhteen. Tällaiselta kaikkeudelliselta epätoivon ilmaukselta tuntuu mielestäni esimerkiksi tuo parhaillaan riehuva maailman sota.

Lääkietiedekin näyttää meille, mihin päättyy tämän aistillisten himojensa orjana elävän ihmiskunnan tie. Se näyttää meille selvästi että jos ihmiskunnan kehitys kulkee tähän suuntaan kaksi tai kolme sataa vuotta, niin on koko ihmiskunta joko haudassa tai hullujenhuoneessa.

Meidän vanhassa raamatussamme puhutaan ajoista, joita seuraavat nykyaikaiset merkit. Siellä puhutaan suuremmoisista koettelemuksista, joihin ihmisen itsekkäisyys hänet johtaa, mutta valtavana kajahtaa siellä myöskin varmuus uuden aikakauden koitosta, aikakauden, jolloin rakkaus ja siveellinen kuntoisuus vallitsevat. Varmuudella julistetaan siellä, kuinka pahakin on palveleva hyvää ja erikoisen voimakkaasti juuri näinä koettelemuksen aikoina, kehittymällä huippuunsa ja kukistumalla omaan mahdottomuuteensa. Mahdotonta on todellakin ajatella, että ihmiskunnan tie päättyisi täydelliseen perikatoon. Ei, totisesti ei. Uusi onnen ja rauhan aika on edessämme. Tämän uuden valtakunnan jäseniksi emme kuitenkaan pääse velttoudella ja välinpitämättöminä. Emme liioin, jos pelkäämme taistella uusien ihanteiden puolesta. Pelkureilta jää taivas saavuttamatta. Ainoastaan siveellinen tarmo ja uskollinen henkisten voimain kehitys vie meidät perille. Jospa vielä koko Väinön kansamme kansana jaksaisi nousta alennustilastaan ja kehittyä voimakkaaksi tekijäksi uuden aikakauden luomisessa! Sillä tässä ei todellakaan tule kysymykseen kansakunnan suuruus tai pienuus, vaan yksinomaan **siveellinen tarmo ja kuntoisuus.**

KORVENKIRKKO

(Joulu-yön tarina.)

LARIN KYÖSTI.

ON korven yössä syvä sydänmetsä,
ei sit' oo käynyt kukaan, nähnyt kukaan,
maan uumenissa sammalsokkeloissa
on kätköss' siellä kirkko tarun mukaan.

Ei hirvi hilpeänä siellä laukkaa,
ei karhu sieltä etsi talveks' pesää,
ei liedot linnut visertele puissa,
siell' ei oo koskaan ollut suurta kesää.

Niin pimeä on seutu niinkuin yöllä
kuin metsää painais joku outo taika,
kuin ikiajoista niin oisi ollut
ja tulee olla kunnes täyttyy aika.

Niin siell' on hiljaista ja levollista,
maa-oksat raskaat verhoo ikilunta,
ne peittää muuraistiet ja rytörotkot,
kuin itse tyhjyys siellä uinuis unta.

Mut vanhan joulun yönä nousee maasta
kultainen risti, kirkon kiiltoharja,
sen ikkunoista lasikruunut loistaa
ja pyhain tarukuvain kirjosarja.

Se taikakäsin kohoo korkeemmalle,
se lumivalkeana välkkyy saloon,
puut puhkee sinä yönä valkokukkiin,
ja linnut viserrellen lentää valoon.

Yökukkain ihmetuoksu täyttää metsän
kuin pyhä suitsutus, mi huumaa perhot,
ne liehuu niinkuin vihreet virvaliekit,
kun aukee tarutemplin oviverhot.

Nyt kuuluu kulkusien huima helke,
ja hevot hirnuu, näkyy soihtuloimut,
mut juoksijoit, ei näy, ei ajajia,
soi niinkuin laahais maata liepeen poimut.

Ja oviverho siirtyy hiljaa syrjään
kuin joku näkymätön kirkkoon kulkis

ja käsin kantais vahakynttiläänsä,
taas verho vaipuu kuin sen joku sulkis.

Ja vastaan kimmeltäen lehteriltä
nyt heljään kumahtavat jätti-urut,
Ne palopasuunoina paisuttavat
ilmoille maailmoiden kaikki surut.

Mut soittoon yhtyy ilon helohymnit,
ne kohoo yli kaiken maisen pyyteen,
ja äänten eessä palaa vahaliekkit
kuin katseet kohois ylös ijäisyyteen.

Jo joka kirkonpenkkiin liekit syttyy,
ne hohtaa niinkuin ujot haaveet,
mut valo varjon luo kuin korkein onni,
niin kattoon kuvansa luo kirkon aaveet.

Mut tänä yönä korven kirkko loistaa,
sen alttar'silmä kaikki katseet kerää
kuin aurinko, mi avaruuden avaa
ja salon soppiin paistaa täyttä terää.

Mut äkkiä kuin päivän silmä sammuis
pimenee ilma, kirkkoon varjo leijaa,
kun satavuotisvanha korppi kirmaa
ja liekit himmentää, mi seiiniin heijaa.

Mut tapulissa kellot vaiti heiluu,
ei sielumessuun enää malmi pauhaa,
ei ole enää kuolemaa, ei tuskaa,
vain hartaan syvää kylläisyyden rauhaa.

Ja soitto värjyy, vaikenee ja tummuu,
ei linnut laula, puutuu, putoo verho,
taas soi kuin silkin kahina ja kilke,
soi kulkuset, ja siirtyy oviverho.

Mut tapulissa kellon kidat kiljuu,
kun myrsky paukuttavi malmirautaa,
ne soittaa soraan kaikki kaipaukset,
ne lauhaan lepoon kaikki halut hautaa.

POIS KUKKIEN KERA

ELMA HAVELA.

OLI herttainen lokakuun päivä. Aurinko paistoi niin kirkkaasti ja lämpimästi, kuin olisi se uhaltaankin vielä tahtonut heloittaa, sitten huomaamatta vaipuakseen näkymättömiin.

Seisoin vasta umpeen luodun haudan luona, joka oli kokonaan peitetty kukkalaitteilla. Haudan poveen oli laskettu valkea arkku, jossa makasi Laila Lumia, elämänsä taivalluksen päättäneenä. Pitkä ei ollut elon matka, ainoastaan seitsemäntoista vuotta, mutta jo siinäkin ajassa oli hän toiminut niin paljon hyvää, että hän oli ehtinyt tehdä itsensä kaikkien rakastamaksi. Veläkin kaikuivat korvissani pastorin sanat: "Autuaat ovat puhtaat sydämeistä, sillä he saavat nähdä Jumalan." Kuinka puhtoin olikaan tuo, joka nyt kylmänä maanpovessa uinui. Hän oli kuin kukkanen, jonka terälehtiä eivät syysmyrskyt olleet vielä saaneet tuivertaa, joka vain hetkisen kukittuaan kaatui.

Kirkkaat, siniset silmät, joihin niin usein katsoin, olette nyt ainiaaksi suletut. Te olitte kuin kuvastin hänen sielunsa sisimpään, mutta nyt on kaikki sammunut. Oi, miten katkeraa!

— Hän, tuo vainaja, oli köyhän maanviljelijän tytär, vanhin seitsemästä lapsesta. Monta oli niukkaa päivää nähty Lumiassa ja monta oli hikikarpaloa valunut isän otsalta raataessaan leipää suurelle perheelleen. Mutta nöyränä hän otti vastaan kaikki kuin jumalaisen käden antamana ja nurkumatta taisteli köyhyyttä vastaan, toivoen vielä auringonkin paistavan myrskyjen perästä. Laila oli perinyt isänsä luonteenlaadun, ollen vaatimaton, hiljainen ja nöyrä. — Kaikkiin pyrintöihin hän otti osaa suurella innolla, toimien raittiusseurassa, nuorisoyhdistyksessä y. m. Pyhäkouluasia oli hänelle tullut erittäin rakkaaksi. Siellä hän muutamien muiden nuorien kanssa toimi opettajana pienemmille. Mikä olisi-kaan ollut suurempi ilo hänelle kuin pienokaisten opastaminen Raamatun totuuksille! Siellä kirkon seinien sisällä oli kaikki niin juhlallista, mutta samalla tuttua. Siellä ikäänkuin lämpeni sekä karastui koetelemuksia ja kiusauksia vastaan. Joka sunnuntai oli hän sinne valmis lähtemään, satoi sitten tai paistoi.

Eräänä päivänä, kun Laila Lumia koulusta palasi, oli ilma ankaran kylmää, sillä itätuuli puhalsi vinhasti ja säälimättä. Takki oli hyvin ohut, monia vuosia pidetty ja muutenkin jo käynyt melkein pieneksi. Tuntui kuin tuuli olisi mennyt läpi luiden ja ytimien ja kädet menivät väkisinkin kontetuksiin.

— THE — FIRST NATIONAL BANK

HIBBING,

MINNESOTA

LIIKKEENNE ON TERVETULLUT

Rahoja Lähetetään

Joka Paikkaan

SUOMESSA

—HALVIMMILLA VÄLITYSMAKSUILLA—

NORTHERN LUMBER & COAL COMPANY

RAKENNUSAINEITA JO-
KA LAATUA. KIVIHIILIÄ
JA PUITA. JOUTUISA PE-
RILLETOIMITUS, JOKO
YKSI KAPPALE, TAI VAU-
NULASTITTAIN.

— HALVIMMAT HINNAT —

Puhelin 166

HIBBING,

— MINNESOTA

Laila oli aivan kylmetyksissä, kun hän kotiin pääsi ja siitä oli seurauksena ankara yskä; mikä vielä pahempaa, talven pitkään kehkeytyi siitä rintatauti, — Kevät-talvella, kun aurinko jo alkoi taasen lämmit- tää ja päivät pitetä, oli tauti jo niin pitkälle kehkey- tynyt, että eräänä aamuna hän ei enää jaksanutkaan nousta ylös. Pitkiltä tuntuivat päivät vuoteessa, kun ulkona luonto rupesi virkoamaan, linnut palasivat etelästä ja kaikki tuntui niin viekottelevalta. Mutta ylös ei saattanut nousta, ei hinnasta mistään. Kävin usein häntä katsomassa ja näin surukseni kuinka hän viikko viikolta heikkeni.

Kesä oli kulunut ja syksy saapui. — Menin taasen tapani mukaan hänen luoksensa. Ikkuna hä- nen sänkyssä vieressä oli avoin, josta leppoinen tuu- len hengähdys tuli huoneeseen, tuoden sisälle kesän viime kukkaisten tuoksua. Siinä hän makasi valju- na. Pois olivat haihtuneet ruusut poskilta ja elämän into silmistä. Silloin hän kertoi minulle totuuden, katkeran totuuden, että hän on pian muuttava pois keskuudestamme. Yhdessä lauloimme vielä hänen lempilaulunsa:

Mä uskon katsehen, Oi rakas
Jeesuksen', Luon sinuhun! Ah,
katso heikkouttan', Mua päästä
vioistan', Suo nyt ja ainian
Mun olla sun.

Pian hautaan kiiruhtaa, Kuin ois
vain unelmaa Tää elön tie. Oi Jeesus
armias, Suo silloin apuas Ja minut
turvissas Sun luokses vie!

Sen jälkeen keskustelimme pitkän aikaa. Hänen suurimpana huolenaan oli vieläkin pyhäkoulun edis- tyminen ja ylläpitäminen, jonka eteen lupasin tehdä parhaani. Siten kuluivat viimeiset hetket. Näin mi- ten elämä hänessä alkoi riutua, hengitys hiljeni hil- jenemistään ja hän vaipui uneen. Äkkiä silmänsä aukenivat ja hän sanoi: "Olen voittanut, jääkää hy- västi!" Sitten oli kaikki hiljaa. Hän oli ummistanut silmänsä viimeisen kerran.

* * *

Näin pääsit varhain. Silloin kun elämän myrs- kyt eivät vielä ehtineet pirstomaan toiveitasi, silloin kun vielä ruusut kukkivat. — Niin, syksyn tullen, kukkasten kera muutit pois. — — — Pehmeinä pu- toilkoot lumihuutalet haudallesi, jossa kukkaseppe- leet ovat muistoina ystäväparvilta.

Murtuneena palasin haudalta, omistettuani het- ken ystäväni muistolle.

MERCHANTS WAREHOUSE COMPANY

PUHELIN 52. HIBBING, MINNESOTA

SUOLOJA IRTONAISENA JA SÄKEISSÄ,
KAUROJA,

MIDDLINGIÄ,

BRÄÄNIÄ (Leseitä),

GOLD MEDAL JA —

CROCKER'S BEST JAUHOJA

YHTÄ LAATUA TAI USEAMPAA LAJIA
SEKOITETTUNA VAUNULASTITTAIN. —

— KYSYKÄÄ HINTOJAMME —

Merchants' & Miners' State Bank

HIBBING,

MINNESOTA

PÄÄOMA \$50,000.00.

YLIJÄÄMÄ \$10,000.00.

Gust Carlson, Presidentti.

G. L. Train, Vara-presidentti.

A. L. Egge, Kasööri.

S. J. Egge, Apulais-kasööri.

Me välitämme rahoja ulkomaille joko pos- tin taikka langattoman sähkölennättimen välityksellä, kohtuullisilla hinnoilla.

JOULU-YÖ.

TILDA K—TA.

ON yö, on levon aika hiljainen,
Jo sammui Betlehemin valot aivan
Ja kaikki vaipui pimeyteen.

† † †

Vaan paimenille yö ei unta tuo
Ken tuntee heidän kaipauksen, vaivan?
Oi, koska Herra pelastajan suol

† † †

Näin suden suusta laumaans' suojellen
He ovat valvoneet jo monta yötä —
Oi, missä viivyt Paimen sielujen?

† † †

Näin sydämistä nousee huokaus —
Oi, sankarimme, itses sotaan vyötä
Ja tuota kansallesi vapaus!

† † †

Oi, ihme, silloin hetki tullut on
Ja Herran kirkkkaus paimenille loistaa,
Yön pimeys vaihtui päivän valohon.

† † †

Ja enkelääni suloinen se nyt
Pois pelon heidän sydämistä poistaa:
"On teille Vapahtaja syntynyt!"

† † †

Oi, ilo suuri! Joutuin seimen luo —
Ja Vapahtajan löytävät he sieltä,
On heidän kuninkaansa lapsi tuol

† † †

Ja Herran kiitos täyttää sydämet,
Oi, suuri valo loistaa elon tiellä,
Ja rikkaat ovat köyhät paimenet!

† † †

Niin myöskin sinä, sielun kaipaava,
Käy seimen luo, käy luokse Jeesuksen —
Sielt' löytää levon sydän janoova!

† † †

Hän yksin, kallis joululahjamme,
On yönkin aikana sun valonasi,
Oi, kiitos, kunnia Jumalallemme!

C. A. REMINGTON, Presidentti.
H. P. REED, Vara-presidentti.
W. R. SPENSLEY, Kasööri.

SECURITY STATE BANK OF HIBBING

HIBBING, MINNESOTA
Rahalahetyksiä Pankkivekseleillä toimitetaan
kaikkiin paikkoihin Suomessa, vapaana mak-
suista vastaanottajalle. Kurssit parhaimmat.
SUOMEA PUHUTAAN

SUN LIGHT BAKE SHOP, INC.

312 Third Ave. HIBBING, MINN.
Puhelin 29

—Erikoistilauksia otetaan vastaan—

BETTY LOU LEIVÄN KOTI

ARVID ANDERSON,
Liikkeenhoitaja.

PETERSON BROTHERS

Second Ave. CHISHOLM, MINN.
(Johnson Bros. seuraajat)
Telefooni No. 88.

MYYVÄT

KEVYEMPÄÄ JA RASKAAMPAA RAUTA-
TAVARAA, MAALEJA, ÖLJYÄ Y. M.
KEITTO- JA LÄMMITYS-UUNEJA

Kaikellaista Vakuutusta

Minä voin säästää teille 15 pros. palova-
kuutusmaksuissanne yhtiössä joka kirjoittaa
valikoitua liikettä. Ennenkuin otatte vakuu-
tuksen, käykää minua puhuttelemassa. Minä
teen liikettä kaikissa rauta-alueen kaupun-
geissa.

JOHN HIRSTIO, asiamies

Huone No. 8. First National Pankin Rakenn.,
Telefoonit: Konttoriin 69. Asuntoon 456
CHISHOLM, MINNESOTA

MERCHANTS WAREHOUSE & CO.

CHISHOLM, MINNESOTA
218 Lake St. Puhelin 39

TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPPA
Ruokatavaraa, Heiniä, Rehuja, Farmituotteita ja Hedelmiä.

AINA HALVIMMAT HINNAT
Vähissä erin myymme tukkukauppojen hinnalla. — Tulkaa hakemaan!

OSCAR POHJONEN

CHISHOLM MINNESOTA

FARMIMAITA, FARMILAINOJA, KIINTEISTÖN VÄLITYSTÄ ja PALO-VAKUUTUKSIA

Room No. 1-2 Tamfohn Bldg.

Joulu ei tunnu joululta eikä sunnuntai pyhäpäivältä ellei ensin käy suomalaista saunotusta saamassa.

Oivallisimman, oikein "Sasu Punasen" kylvyn saatte meillä.

TOM RAJALA

119 Second St. North. Puhelin 920
VIRGINIA, MINNESOTA

KING LUMBER CO.

CHISHOLM, MINNESOTA
Puutavaraa ja Rakennusaineita, sekä Kolia-
Telefooni No. 49

VALIOKÖÖRIN KOLMAS OSASTO

(Pilajuttu.)

TEHDÄ konserttimatka Euroopan (oli päätetty) asia. Sen olimme sanomalehdistä lukeneet kuin myöskin sen että valiokööri sitä varten oli perustettu ja lisää jäseniä sanottuun kööriin haluttiin.

Valioköörin pääasema oli Duluthissa, jossa kööriin johtaja professori Mustonen silloin asui.

Asiaan innostuen oli pienoinen joukko meitä Minnesotan suomalaisia määräpäivänä kokoontunut Duluthiin aikomuksessa päästä kööriin jäsenyyteen sekä konserttimatkalle Euroopan.

Kun professori oli meidät tutkinut, äänemme koetellut ja nimemme jäsenkirjaan merkinnyt, käytiin valokuvaamossa otattamassa ryhmäkuva, joka aiottiin julkaista sanomalehdissä. Kuvattavaksi mennessä piti jokaisen riisua liivi päältänsä, jättää takkinsa auki ja laskea housunsa niin alas että valkeaa paidanetupuolta tuli näkyviin mahdollisimman pitkältä. Kenellä ei sattunut olemaan valkeaa paitaa, hänelle asetettiin valkea vaate rinnan eteen, että olisi kuvassa näyttänyt niinkuin muutkin laulajat.

Me olimme valioköörin "kolmas osasto". Kaksi osastoa oli jo ennen meitä värvätty, valokuvattu ja lomalle laskettu, Euroopan lähtöä odottamaan.

Osastoomme kuului miehiä eri lahkoista ja puolueista, sillä nyt oltiin kerrankin asialla, jossa eivät puoluerajat tulleet kysymykseen. Kysymyksessä oli koko Amerikan suomalaisen kansan maine ja kunnia, ja me olimme päässeet sitä edustamaan.

Pyydän anteeksi, jos en enää vuosien takaa voi muistaa kaikkien kolmanteen osastoon kuuluneiden arvoisien kansalaisteni nimejä, mutta mainitsen tässä ne, jotka satun muistamaan:

Prof. Mustonen, ylijohdaja, Silakkayhtiön pres. Lilius, majuri Esa Torkko, hantesmanni Kuitu, toimittaja Riippa, kauppaneuvos Mattinen, pastori

JOHN RAHJA

210 First Ave. S. CHISHOLM, MINN.

AINOA
SUOMALAINEN
RUOKAKAUPPA
CHISHOLMISSA

MESABA DRY GOODS CO.

J. P. RAATTAMA, omistaja

SUOMALAINEN VAATEKAUPPA

Täydellinen varasto miesten, naisten ja lasten vaateustavaraa.

Puhelin 48

NASHWAUK, :—: MINNESOTA

OLLILA HOTEL

NASHWAUK, J. P. LANTO, omist. MINN.

SEBEKA MERCANTILE CO.

SUOMALAISET KAUPPIAAT

SEKATAVARAKAUPPA
Sebekassa, Minn.

RUOKATAVARA- ja LIHAKAUPPA
Nashwauk'issa, Minnesotassa
O. Johnston ja A. A. Helppie, omistajat

Parhaimmat laulajat muodostivat puoliympyrän ja huusivat yhteen ääneen: "Tule tänne, mies! Hei, tänne mies!"

Arvatkaa kuka tulija oli? Ei kukaan muu kuin Kulkuripoika, joka oli kiertelemässä maaseudulla ottaen tilauksia "Siirtolaiselle".

Hän ei vähääkään hämmästynyt meidät nähtyään. Kysäsihän vain: "Haluavatko pojat tilata Siirtolaisen?"

Kun olimme selittäneet matkamme tarkoituksen ja ilmoittaneet, että meidän on nälkä, kehoitti Kulkuripoika meitä lähtemään hänen mukaansa. Niin me lähdimme muut, paitsi valokuvaaja, joka yhä nukkui ladossa valokuvauskone päänsä alla. Emme raskineet ruveta häntä herättämään. Kulkuripojan opastamana saavuimme varakkaaseen farmitaloon. Kun oppaamme oli hyvä tuttava talonväen kanssa, otettiin meidät juhlallisesti vastaan. Jäimme taloon ja Kulkuripoika meni omille teilleen. Syötyämme vankan aamiaisen, aloimme pitämään keraaliharjoituksia, sillä illalla oli aikomus antaa konsertti farmarin tilavassa tuvassa.

Jokainen, jolla oli jonkun verran lauluääntä, asetettiin riviin. Minut valittiin tilapäiseksi rummun lyöjäksi, mutta kun ei sattunut olemaan rumpua muassa, pistin rautaisen vesitampun vyöhöni ja löydettyäni vasaran penkin alta, rupesin lyömään oikein ammattimiehen tavalla. Pelimanni-Aapeli veteli saksalaisellaan siellä pöydänpään puolella. Pastori Lilviisi, istuen patapenkillä, valmisteli puhettaan illalla pidettävän konsertin avajaisiksi toimittaja Riipan istuessa pöydän takana kirjoittamassa ilmoituksia. Professori Mustonen seisoi siellä sivulasin tykönä ja haltioissaan johti esitystä mutta yhängossa huitaisikin tuvan akkun lasin rikki. Pelimanni-Aapeli kuultuaan lasin särkymisestä syntyneen helinän, luuli eksyneensä nuotilta ja tormuutti trokallaan niin rivakasti ensikielen päälle että koko pelivehe kirposi hyppysistä lentäen perälasista pellolle. Samoihin aikoihin pääsi minun vasarani varresta ja singahti ovesta emännän makuukamariin, särkien lasin peilikaapista. Mutta silloin se kaantui farmarikin leikkiin. Te ette usko, hyvät lukijat, miten pahalla päällä hän oli.

"Minkälaista oppia tämä on!" ärjyi hän lyöden ruoskalla lattiaan. "Että tul'aa oikein joukolla särkemään farmarin tuvasta ikkunain lasia ja mööpeleitä. Onko minulla aikaa lähteä kiireen työn aikana kaupunkiin lasia korjauttamaan? Ensinnäkin syövätkö pari pusselia kananmunia ja sitte rupeavat tuollaista meteliä pitämään!" puhui farmari julmanä. Sitte hän ärjäsi: "Maksakaa paikalla rikkomanne esineet tai muuten minä —".

“Mutta hyvä farmari, ei meillä ole rahaa,” sanoimme.

“Kyllä minä sen melkein arvasinkin, ettei teillä rahaa ole, nähdessäni miten nälkäisiä olitte,” kiukuili farmari.

“Kyllä meillä rahaa on,” uskalsin minä sanoa, “mutta kassa jäi Duluthissa vieraanmiehen huostaan.”

“Kyllä minä teidänlaiset hoopot tunnen. Olla täällä jo ennenkin käynyt sellaisia iikkoja, joiden kassa on jäänyt Duluthissa vieraanmiehen huostaan, mutta aina minä olen heidän kanssaan selviytynyt ja niin teen teidänkin kanssanne, langetan teille työtuumion.”

“Äänestetään, että nähdään onko se kansan tahto,” ehdotti Korpi-Jussi.

“Tässä talossa ei ole kuin minun tahtoni!” ärsäsi farmari. “Ja se olen minä, joka äänestän. En tahdo olla kuitenkaan liian omapäinen kanssanne. Voitte itsekukin ilmoittaa ammattinne tai minkälaista työtä haluaisitte mieluummin tehdä. Sen mukaan tulen määräämään työn itsekullekin. Joka ei halua ilmoittaa ammattiaan, hänelle määrään työn arvio-kaupalla.”

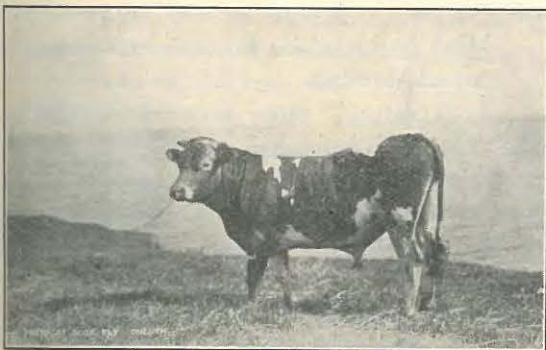
Pastori Lappala rohkeana miehenä, kuten aina, astui ensimmäisenä esille sanoen: “Minä olen pappi.”

“Hyvä on!” sanoi farmari. “Sinä saat mennä tuonne vainiolle vanhan emännän kanssa lampaita paimentamaan.”

Asiain meno rupesi pastori Lehtosta huvittamaan ja astuen esille lausui hän: “Minä olen lukkari.”

“Sepä passasi,” sanoi farmari, “ota ja kerää näiltä vierailta kolehti kesäkoulun opettajan palkkaamiseksi, ja jos et saa heiltä kylliksi, niin hanki itse lisää.”

Kuitu, joka oli saanut rengiltä kuulla että lähellä on kalarikkaita puroja, kiirehti seuraavana farmarin eteen ja onkivehkeitään tarkastellen virkkoi: “Minä olen kalastaja.”

Guernsey-rotuinen Minnesotan valtion maanviljelysnäyttelyssä ensi palkinnon saanut

NASHWAUK HARDWARE CO.

NASHWAUK, MINNESOTA

RAUTA- ja HUONEKALU-KAUPPA
RAKENNUSAINEITA

NASHWAUK CASH GROCERY & MEAT MARKET Co.

NASHWAUK, MINNESOTA

ENSI LUOKAN
RUOKA- ja LIHATAVARA KAUPPA
Puhelin: No. 41.

AMERIKAN ENSIMÄISET SUOMALAISET

—ELI—

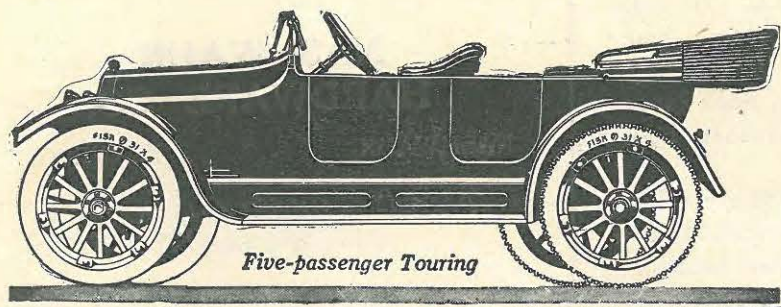
DELAWAREN SIIRTOKUNNAN HISTORIA

Kirjoittanut S. Ilmonen

Tämä laatuaan ensimmäinen suomalainen teos kertoo kolmensadan heimolaisemme retket Amerikkaan vuosina 1638—1660, sekä heidän vaihteita siirtokunnassa vuoteen 1831 saakka. Kirja, jota kaunistaa kuvat ja kartta, tulee lähes 200-sivuinen ja valmistuu Jouluksi. Sen saa tilata paikallisilta asiamiehiltä ja Päivälehdten toimistosta, sekä allekirjoittaneelta. — Hinta paperikansiin sidottuna tulee olemaan 50 senttiä ja kovakantisina 75 senttiä. — Asiamiehiä halutaan.

S. ILMONEN,

752—44th Street. — Brooklyn, N. Y.

Five-passenger Touring

Overland
TRADE MARK REG.

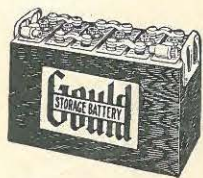
OVERLAND MALLIA 75 B

\$635.00

F. O. B. TOLEDO

VIIDEN HENGEN AUTOMOBILIILI

31,5 H. V. Moottori. Vasemalla kädellä ohjaus. Kone lähtee sähköllä käyntiin. Sähkövalaistus. Se on joka suhteessa Auto, josta voitte olla ylpeitä, kun sen omistatte tai sillä ajatte.

Overland Mallia 85

35—40 H. V.

\$795.00

Moottori

F. O. B. TOLEDO

Sähköllä käyntiinpano ja valo.

Olisi valkeaa löytää miellyttävämmän näköinen ja tyydyttävämpi Automobiiliili kuin on tämä Overland mallia 85.

Overland 1200-lb. Kuorma-Auto

35 H. V. Moottori. Erikoisesti täydellisenä rakennettu runko. Sähkökäyntiinpano ja valaistus.

\$775.00

Se on Auto joka tyydyttää jokaisen liikkeen tarpeet

CLOQUET AUTO SUPPLY COMPANY
CLOQUET, MINNESOTA

"Semmoista miestä juuri tarvitsen. Mene tuonne latoon ja rupea verkkoja parsimaan."

Kuitu paiskasi tyhjän nuuskalaatikon taskustaan kolehtinkerääjän hattuun ja meni hänelle määrättyyn toimeen.

"Antakaapas, kun minä tuota äijää vähän säikäytän," sanoi Leo Laukki, ja menen samassa farmarin eteen sanoi: "Minä olen upseeri."

"Mikä se on?" kysyi farmari.

"Se on mies, joka komentaa ja jonka komentoa totellaan," vastasi Laukki.

"Puli kut," sanoi farmari, "sinä saat ruveta härjillä kyntämään, ne ovat tottuneet menemään komennon jälkeen."

Seuraavana astui Martti Hendrickson esille, teki mahtavan naamaliikkeen ja sanoi: "Minä olen orkaniseeraaja."

"Vai niin, vai olet sinä urkuniseeraaja," ihmetteli farmari, "Meillä ei tosin ole urkuja, mutta meillä on sensijaan tuolla riihiladossa poljettava silppumylly. Se käy melkein samanlaisella koneistolla, mene ja ala polkemaan. Lähetän rengin panemaan olkia ruuheen."

Nyt astui esille John Korpi ja sanoi: "Minä olen puhuja."

"Eikö muuta kuin puhuja?" tiedusteli farmari

"Voin minä väitelläkin," vastasi Korpi.

"All right," sanoi farmari, "odotahan niin kauvan kuin emäntä tulee pahalle päälle, niin sitte saat väitellä minun puolestani."

"Minä olen näyttelijä," sanoi Thom Mälkiä, menen seuraavana farmarin eteen.

"Hyvä on," sanoi farmari. "Tuossa säkissä on pusseli perunoita, nakkaa se selkääsi, juokse koe farmilla näyttämään kelpaavatko ne siemeniksi."

"Minä olen laulaja," sanoi Mattinen esittäessään itseään.

"Voitko oikein kovastikin laulaa?" kysyi farmari.

"Minä huudan niin kovasti, että paikat tärisvät," vastasi Mattinen.

"Sepä sattui," sanoi farmari. "Meillä ei olekaan tullut puhdistetuksi savupiippua pariin vuoteen. Pistäppäs pääsi tuonne torniin ja huuda niin kovaa, että noki varisee."

"Ei, nyt ei mene oikein," sanoi Frank Matson, astui esille ja ilmoitti olevansa notarius.

"Jassoo, vai notarius! No rupea sitte tälle seurakunnalle sääntöjä laatimaan."

Sitte käveli farmari prof. Mustosen luo ja sanoi: "Sinulla näkyi olevan erinomaisen hyvät käs"

varsiliikkeet; sinä voit mennä ulos tuulta pieksämään ja olla samalla pellon pelättinä."

"Ja sinä," sanoi farmi kääntyen Aapelin puoleen, "näyt olevan hyvä pelimanni, sinun pitää pelata tästä asiasta polska."

Toimittaja Riippa oli löytänyt vanhan "Out Look" nimisen julkaisun pöydän takaa ja oli juuri leikkaamassa siitä Rooseveltin kirjoittamaa artikkelia, kun farmarin huomio kääntyi sinnepäin, ja hän sanoi: "Ja sinä, nuorimies, näytät olevan räätäli, koska osaat noin sievästi käyttää saksia. Saat mennä tuonne yläkertaan ja ruveta tekemään minulle overhaalia."

Samassa rupesi kuulumaan veisuun ääni, josta eroitimme sanat: "Lyhteitä aumottain, lyhteitä aumottain." Pastori Lilviisi nähkäks oli ruvennut kamarissa vaimoväelle seuroja pitämään.

"Mikäs aumamaakari se täällä on?" kysyi farmari mennessä kamariin.

"Minä olen saarnaaja," vastasi Lilviisi.

"Mihin puolueeseen kuulutte?"

"Minä kuulun ihmispuolueeseen."

"Pitäkää sitte virastanne vaari ja menkää kaikkien maailmaan."

"Ja sinä, pitkä poika," kuuli Torkon Esa, "saat ruveta kokin apulaiseksi."

"Ja sinä junkkari, joka sen peilikaapin särjit," ärjäsi hän minulle, "saat ruveta suupojaksi."

"Nyt minä lopuksi määrään," jyräsi edelleen farmari, "että kaikki ne, jotka eivät ole saaneet erikoismääräystä, sekä ne, jotka ovat jo ehtineet erikoistyönsä suorittaa, lähtekööt minun kanssani maata puhdistamaan."

Tuskin oli farmari päässyt miestensä kanssa työn alkuun, kun maaherra Havela sattui kulkemaan ohitse ja poikkesi puhuttelemaan farmaria, esitellen että eiköhän sittenkin laiteta se "uutmiili-mylly" sinne vanhaan maahan. Farmari innostui asiaan ja lähti maaherran kanssa tupaan kahvia juomaan.

Minä ja veli Torkko, jotka tupatöissä ollen näimme farmarin tulevan sisälle, arvasimme heti että nyt meidän joukkomme käyttää tilaisuutta hyväkseen ja karkaa työmaalta. Koska me halusimme päästä samaan joukkoon, niin livahdimme tuvasta ja lähdimme pyyhkäsemään Duluthia kohden. Mutta farmarin tyttäret, jotka, kuten näytti, olivat ruvenneet meistä tykkäämään, lähtivät jälkeemme. Sehän oli kuitenkin sula mahdollisuus, sillä tytöt olivat pukeutuneet senaikuisiin tuppihameisiin, jotka eivät ottaneetkaan kestääkseen rivakkain tyttärien murtomaajuoksussa, vaan rupesivat antamaan pahanlaisesti perään. Me olimme Esan kanssa jo kiinni joutumaisillamme, vaan onneksemme oli valoku-

Käytännöllisiä Joululahjoja

Meidän joulutavaraimme joukossa on Hopeatavaroita, Alumini-tavaroita, Nikkelöityjä Tee- ja Kahvikannuja, Paistinpannuja, Siivilöitä, Emaljitatavaroita, Porsliinitavaroita; Veitsiä, Suksia, Kelkkoja ja Luistimia, Norsunluisia Toilettiesineitä, Kodakkeja ja Valokuvaustarpeita. Hinnat ovat oikeat. Laatu paras.

FISH HARDWARE CO.

CLOQUET,

MINN.

Paikka missä sopii syödä

on

HALEY'S RESTAURANT

417—419 West Superior St.

DULUTH,

MINN.

Jos tahdotte aikaanne kuluttaa palloa pukaamalla tai hyvän sikaarin suuhunne, tulkaa meille.

ZELDA BILLIARD PARLORS

313 W. Superior St.

DULUTH,

MINN.

DULUTH FLORAL CO.

121 West Superior St.

On paikka, jossa jokainen saa tasapuolisen kaupan ostaessaan kukkia ja kukkivia kasveja.

KOETTAKAA MEITÄ ENSI KERRALLA

JUOKAA MAITOA

Se on halvinta ja ravitsevinta ruokaa, mitä voitte käyttää.

Maitomme on ruokavaa ja puhdasta. Se on täydellisesti pastoriiseerattua—tehdessä sen vaarattomaksi taudin tartunnan suhteen.

**Bridgeman—
Russell Co.**

vaajamme sattunut heräämään siellä ladossa ja tullut tänne metsään ottamaan maisemakuvia. Hänen seisossaan kolmijalkaisen kränkkynsä takana musta kaapu pään ympärillä, luulivat tyttäret sitä kummitukseksi ja kiljaisten pyörtivät takaisin. Pelossaan juoksivat he kotiinsa. Emäntä kun näki heidän repeilleet hameensa, luuli että maankliinarit ovat tyttöjä hätyytelleet. Hän rupesi haukkumaan farmarille, vaan kuulikin vastauksen:

“Ei minulla ole nyt aikaa ruveta sinun kanssasi riitelemään. Minun täytyy kiirehtiä niitä roistoja rankaisemaan, mutta minulla on täällä mies siltavaralta.” Viitaten John Korpea luokseen sanoi hän: “Nyt saat alkaa.” Korpi-Jussi, joka oli tottunut lavalta esiintymään ja tuvassa kun ei sellaista ollut, nousi pöydälle seisomaan. Te hyvät lukijat arvaatte, mitä kiukustunut emäntä ajatteli nähdessään vieraan seisovan pöydällä savisine saappaineen.

Tuvasta rupesi kuulumaan sellainen meteli ja ryske että toimittaja Riippa, joka valmisti farmarille overhaaleja siellä yläkerrassa, näki parhaaksi pudottaa itsensä lasista pellolle, lähtien hänkin juoksemaan Duluthiin päin. Professori Mustonen, joka farmarin määräyksen mukaan heilui pellon pelättinä, nähdessään Riipan juoksevan, hyppäsi jälkeen huutaen:

“Mitenkähän sen Europan matkan oikein käykään!”

John Korpi oli kurjassa kunnossa tuvasta tullessaan, sillä emäntä oli pukkien ja potkien antanut hänelle pahat mustatsilmät.

Saavuttuamme takaisin Duluthiin, pidimme vielä kokouksen, ja — Europan konserttimatkaa mahdottomana pitäen, hajosi valioköörin kolmas osasto.

Saimmeko rahamme pois vieraalta mieheltä, se ei kuulu tähän.

J. LAUTTAMUS

JOULUTUNNELMANI

KALLE KOSKI.

SITTENKIN on sangen omituista. Tahdonhan tai s olen tahtomattani, joulu tulla jo'lottelee vain kuin lapsosen hentoinen, unonen ihanan unelmarikkaana, valtaavan itseensä kiinnittävänä, niin että oikein äläyttää naurattamaan näinkin jo ikämiestä, pian puolivuosisataista vaaria. Laskee jo viikkoja ja päiviä. Aivan tuntuu, kuin kuulisi rautapohjaisen reenjalasten natisovan porrasten edessä pakkasvidissä ylen aikaisena aamuna, jolloin tähtivaloja ovat taivahat täynnä, kirkko kummullaan hulmuaa valtaavana valolähteenä ja kaikki kirkonkylän talot

kaivonvintin korkeuteen asti tuikkivat talikynttiläin valosta.

Vanha ja vaivautunut ruunakin on kohottanut tavallista ylemmäksi päätään, ollen sekin harvinaisesti juhlatuulella, vaikka ei enää ammuin olekaan ollut käsillä se aika, jolloin jouluaamuna viinaa kaadettiin miesten kurkkuihin ja hevosten korviin kirkkomatkalle lähdetessä kuulemaan sanan selitystä maailman vapahtajan ihmeellisestä syntymisestä Betlehemin seimeen, kumisevaa virren veisuuta korkeakattoisessa kirkossa, jossa juuri silloin lukkarin posketkin tavallistaan punaisempina pullistelivat.

Kaikkia, pienimpiäkin seikkoja lumoutuu mieleen. Jouluaatto-iltana höyryävässä saunassa oivaessa on joulupukki kautta talon käynyt, viillettänyt ja jättänyt kenelle lapas, tai sukkaparin ja mille mitäkin. Mutta ne olivat joululahjat, ja sellaisenaan mieltä järkyttävän arvokkaat. Kalliin kotimaan kaikki joulun juhlallisuuteen kuuluva ja koskeva on niin juhlallisen jyrkää, paksua ja puisevaa, että se jo järkeytynyttäkin mieltä järähdyttää ja järkyttää jäykkyyden pohjakerroksia myöti.

On syntynyt maailman vapahtaja, sovitustyön suuri sankari, kaikkien kärsimyksien kummallinen kestäjä, loppujen loppuun asti aina armollinen ja anteeksi antava, hienoisesti vain ennakoita profee-

tain herkässä hengessään aavistelema ihmeellisyys ja todellisuuden täydellisyys. Vain ainoastaan ihminen ihmisestä ja Jumala Jumalasta, ihmisen poika oman todistuksensa mukaan.

Sitä samaa juhlallisuutta olivat vanhat viettäneet monet, hyvin monet kerrat, koskaan kyltymättä siihen eli sen käymättä kenellekään liian jokapäiväiseksi. Sillä siinä sittenkin oli sisältö korkeampaa käsitystämme, ymmärrystämme ylevämpää. Se masensi korkeaa mieltä, alensi yltiöpäisyyttä, runteli röyhkeyttä, pehmitti paatunutta ja herkkään keväiseen oraasen puki hentoista hengen mieltä ja aineellisuuteen kapaloitun hurskauden ponnahtutti pilvilinnojenkin ulommalle puolelle. Lapset olivat kaikki sitä, me äkäisimmätkin jöröjukat, mitä ammoisista ajoista on saatu sopimaan enkelikäsitteen: emme silloin kirkkomäelläkään tapelleet keskenämme, vaikka kaukaisimmiltakin kylän laidoilta oli laisiamme yhteen kokoutunut, mikä minkinlaisiin raasuihin käärittynä kestääkseen joulupakkasen puremista. Minulla vain olivat enon vanhoista turkikirasaasuista kokoillut turkit, joissa oli pääallinen äidin vanhasta sarsihameesta, ja minä kävelin valaistun kirkon leveää käytävää enon ja äidin välissä ylevän pystynä kuin rovasti itse hyvin ymmärtäen kaikkien katseiden olevan kiintyneinä itseeni.

Lähtäessanne kotia miellyttävään asuun, on ensi ja viime ehto saada sinne aistikkaat ja sirot
HUONEKALUT

Meiltä saatte niitä joka laadusta päivän halvimmilli hinnoilla. Luottoon on aina hyvä meillä.

ALA & ANDERSON

HUONEKALUKAUPPA—HAUTAUSTOIMISTO
Laillistetut palsameeraajat.
202—204 N. Second Ave. West & 1st St. N. kulum,
Puhelin 483 VIRGINIA, MINN.

G. A. APULI

RAUTAKAUPPA

KINNEYSSÄ & MOUNTAIN IRONISSA
Puhelin 150—L-2

Rautatavaraa, Lämmitys- ja Keitto-uuneja,
Huonekaluja.

Edullisimmat kaupat saatte meillä sekä hintaan että laatuun nähden.

ARVID KOLEHMA

Tupakka- ja Makeiskauppa sekä
Piletti- ja Rahavälitysluke.

Puhelin 236

220 Mesaba Ave. N. VIRGINIA, MINNESOTA

Pohjantähden Kahvilassa

on aina saatavana kahvia leivosten kanssa.
Kylpy- ja uimalaitoksemme tyydyttää kaikkia sen käyttäjiä.

MOILANEN ja VAINIO

HANCOCK,

MICH.

Ketola & Co.

Vaatetavaraa, Naistentavaraa, Huonekaluja,
Rautatavaraa

VIRGINIA, MINNESOTA

*Turkikset ovat kauniita lahjoja vaimolle, sis-
kölle tai äidille.*

TEHKÄÄ TÄMÄ TEIDÄN JOULUPUODIKSENNE!

Me tahdomme auttaa teitä tekemään Joulunne iloisemmaksi. Meidän ensi toimmemme Joulun hauskeemmaksi tekemisessä on ollut laittaa suuri varasto lahjoja yhteen liikkeeseen, tehdäksemme ostoksenne huokeammaksi. Kuu- luessamme VÄHITTÄISMYYNTI KAUPPIAITTEN UNIOON, josta n. 500 eri liikettä ostavat yhdessä, Te käsitätte ehkä kuinka paljon halvemmalla meidän järjestömme voipi ostaa, kuin mikään yksityinen liike. Niimpä tänäkin aikana, kun hinnat ovat korkeammat kaikella, me voimme silti myydä kaikkia tavaroita hyvin kohtuullisilla hinnoilla.

*Tekemällä Joulunne ostoksenne meillä, Te saatte
enemmän rahallanne. Meillä on Joulun
lahjoja sopivia perheenne kaikille
jäsenille.*

Ja vaikka minä jouduinkin hyvin ahtaalle ihmisten pakkautuessa kirkonpenkkiin, tunsin siellä raossa olevani aivan omintakeinen itse minä, joka näin papin kaljun päälään silloinkin, kun hän kumartui saarnatuolin soppeen rukoilemaan, ja koetin koko saarnan ajan lukea, montako lakitonta päätä ja huivipäätä oli kirkossa, vaikka en muistaakseni voinut saada varmaa selkoa muusta kuin kolmesta lakkipäästä, jotka olivat kotona vielä oleva pappilan ryökkinä, ruustinna ja karvarin rouva, joiden kolmen hallussa oli kokonainen pitkä penkki ja minäkin sain värjöttää niin ahtaalla, että oli pakkautua kieli ulos suusta, lapsi parka, niinkuin äiti sitten kotona sanoi.

Ja kun minä muistelen kaikkea tätä näin vähäpätöistä ja yksinkertaista nyt kaukana lapsuuden viattomuuden vuosien joulujuhlista niin synkkinä sydäntalvina, tuntuu kuin kaihoavaa kaipuuta olisi niistä jäänyt sieluni sisimpiin sopukoihin, että aivan kuin elämäni miehuuden onnellisimmalla ajalla tupautusivat kuumat kyyneleet silmiini, värähdyttäen koko olemustani, kuin jos todella olisin liikaa näillä elämän teillä, kuin jos kuulisin äidin kuiskaavan äänen, että täällä, täällä on lastaan odottava äiti.

SALAIUUUS.

KALLE KOSKI.

KUN Armor-nuol' on myljäty
Ja ammuttav' on eho,
On heittäjä sen hyljäty,
Ei tehtävä sen teho:
Se salaisuus niin selvä on,
Vaan sittenkin on mahdoton
Sen määräystä noutaa
Ja myötätuulta soutaa.

Vain puhtahia tunteita
Voi puhdas lempi käyttää,
Rumia muuten runteita
Sen käyttäminen näyttää,
On siihen taivas, kadotus,
Onnekkuus taikka armaus
Saatettu sattuvasti
Hamaanhan hautaan asti.

Ja siitä riippuu sittenhän
Kaikkeuden kauno kunto,
Iloisuus elävittenhän,
Totuuden tosi tunto,
Niin että siemen siitähän
Ei yksistensä riitähän
Harvoin vainen noihin
Alhaimpiin maailmoin.

MUUDAN MUISTELMA

VERA TIURA

KIRKKAINA loistivat sähkövalot kauas lepposalle lahdelle. Suuren räntarakennuksen yläpuolelta ne lieskuivat, valaisten jättiäiskirjaimin kaiken maailman tiettäväksi: "California invites the world 1915."

Tähän iltaan asti olin tuntenut itseni vieraaksi ja muukalaiseksi tälle kutsulle. Mielessä jäyti ajatus, ettei se kutsu minulle kuulu. Oli niinkuin en olisi kuulunutkaan tuohon maailmaan, jota tänne toivottiin saapuvaksi.

Kaikki kansallisuudet olivat osansa tehneet maailmannäyttelyn rakentamiseksi, sen suuren kokonaisuuden luomiseksi, mutta mitäpä minä tai muut meikäläiset!

Tänä iltana ensi kerran loistivat nuo valot minullekin. Tuntui kuin olisin kuulunut kokonaisuuteen minäkin. Sykkivin sydämin kiiruhdin San Franciscon kuulua näyttelyä kohden, jonka loimuvat valot revontulten tavoin taivaanrannalta loimisivat.

Minkä ihmeellisen näyn tarjoskaan näyttelyalue iltavalaistuksineen! Eteläinen California ihannoituna, sellaisena kuin olin sen mielessäni kuvitellut, tarumaailmana se eteeni avautui. Amerikan tuleva taidemaailman sydän sieltä loisti. Suihkukaivot vettä keimaillen ilmaan ruiskuttivat, veistokset vaaleina, aavemaisina kohosivat korkeutta kohden, värilliset lyhdyt pehmensivät valoista liiallisen kirkkauden ja puuryhmät sekä palmukäytävät lisäsivät ihanaa kokonaisvaikutusta. Suuret orvokkentät levittivät hentoa tuoksuaan ja ihmiset kulkiivat kuin unissaan.

Ohjasin kulkuni juhlapaviljonkiin. Sen korkeilta portailta vielä silmäsin satumaista näkyä edessäni ja ilomielin näin kuinka kansa kaikellinen kiiruhti suurissa parvissa juhlapaviljonkiin. Sydämessäni riemuitsin, sillä tuon joukon, kaikkien noiden ihmisten, jotka elivät omaa elämäänsä, harrastivat omia harrastuksiaan, heidän kaikkien tuli tänä iltana väkistenkin kuulla, mitä suomalaisella säveltäjänrollerolla oli maailmalle sanottavana. Tänä iltana on heidän opittava ymmärtämään jotain sellaista, jota eivät ehkä ole ennen ehtineet ajattelemaan. Tänään on Jean Sibeliuksen päivä, jolloin hän tulee maailmalle puhumaan omalla kansainvälisellä musiikkielellään.

Väkijoukossa näin suomalaisiakin, kaikkia puolueita. Heidän silmistään loisti riemu ja ehkä hitunen ylpeyttä. Onko ihme, kuin yhtäkkiä ovat nurkkapaikastaan tulleet temmatuiksi koko kansainvälisen maailman huomion esineeksi. Maailmankuu-

SÖDERGRENIN SUOMALAINEN ULKOLÄHETYS APTEEKKI

MINNEAPOLIS,

MINN.

Pidämme täydellisen valikoiman kaikkia Suomessa käytännössä olevia Kotilääkkeitä, kuin myös Erikoislääkkeitä monenlaisiin eri tauteihin.

Meillä on paikallis-asiamiehiä yli koko maan suomalaisilla paikkakunnilla, joilla on suuri valikoima lääkkeitämme myytävänä, joten heiltä ostaessanne säästätte aikaa ja rahaa.

Läkeluettelomme saatte vapaasti asiamiehiltämme tahi meiltä pyytäessä.

Erityisissä tapauksissa kirjoittakaa meille lääkkeitä tarvitessa. Lähetykset suoritetaan nopeasti ja kirjeisiin vastataan viipymättä. Kun liikkeemme on ylöisölle tunnettu hyväksi ja taatuksi, niin voitte luottamuksella kääntyä puoleemme lääkkeitä tarvitessanne.

SÖDERGREN & COMPANY

(Suomalaiset apteekkarit)

18 Western Avenue, MINNEAPOLIS, MINN.

HIBBING SUPPLY CO.

701 Second Ave.

HIBBING, MINN.

RUOKATAVAROITA, SAVUSTETTUA LIHAA
JA YLEISTÄ KAUPPATAVARAA

Ruokatavarakauppa, jossa palvelus on yhdistet-
tynä laatuun.

Tehkää kauppaa Chas. Hallock'in liikkeessä ja
te tulette aina olemaan tyytyväinen.

CHAS. HALLOCK

HIBBING,

MINNESOTA

CASH MARKET COMPANY

709—711 Third Ave.

HIBBING, MINN.

Joululahjojanne ostaessanne käykää yläker-
ran osastossamme ja Joulupaistia katsellessanne
käykää liha osastossamme. Toivoen jokaiselle
Hauskaa Joulua, me olemme

Teldän Palveluksessanne,

CASH MARKET CO.

LIPPMAN'IN OSASTO KAUPPA

HIBBING,

MINNESOTA

Me olemme alentaneet hinnat Naisten Puvull-
le, Takeille ja Leningeille. Myöskin Lasten
pukineita myymme alennuksella, saadaksemme
tilaa päivittäin saapuville Joulutavaroille. Jos
haluatte todellakin halpaa tavaraa, tulkaa
meille.

lu Bostonin symph. orkesteri etevän johtajansa prof. Karl Muckin johdolla tulee esittämään suomalaista musikkia ankan vaativalle konserttiyleisölle. Siitä yhteinen riemu tänä iltana. Jospa joskus pääsisimme joihinkin yhteisiin suuriin saavutuksiin, niin ehkäpä keskinäinen kateuskin unohtuisi.

Monituhathenkinen kuulijakunta istui hiljaa kuunellen erään amerikalaisen säveltäjän luomia. Hänen helppotajuiset, keveät esityksensä näyttivät tempaavan kuulijakunnan mukaansa. He jaksoivat seurata säveltäjänsä ajatuksen juoksua, jota todistivat raikuvat kättentaputukset. — Sydämeeni nousi kauhea pelko: jospa tämä yleisö ei ymmärtäisikään suomalaisen säveltäjän sanontatapaa. Jos he hänet muukalaisena hylkäisivät. — — Ohjelmassa tosin oli seikkaperäinen selostus Karjalan kansan taiteiluista ja Kalevalan ihmeellisistä kertomuksista. Mutta ne olivat kaikki niin oudon kaukana näille etelän lapsille.

Tuskan hiki nousi otsalleni, mitä likemmä tulivat Sibeliuksen sävellykset. Kylmät väreet puistattivat ruumistani ja minun täytyi nojata pilariin. — "Hulluahan tämä on", koetin vakuuttaa itselleni, "jos eivät ymmärrä, niin olkoot ilman. Se on heidän häpeänsä."

Ensimmäiset sävelet kaikuihin tutusta Karjalasta. "Karelan" sai minut vapisemaan kuin haavan lehden. Suonenvedontapaisesti ristin käteni ja tuijotin ihmisten kasvoja ja niiden ilmeitä. Olisin tahtonut lävistää heidät katseellani ja penkoa esille heidän kaikki ajatuksensa ja epäilyksensä sekä puollustaa ja selittää — — —

Ohi oli Karelen, josta en ollut kuullut paljoakaan. Jonkun verran seurasi kättentaputuksia kuten sanottaessa toisilleen kylmän kohteliaasti: "hauska tutustua!"

Pylvään takana raivosin itsekseni. Tiesinhän, etteivät ne ymmärrä, nämä pintapuoliset — — — Tiesin, että huulilleni kohosi pilkallinen ylemmyyden tai sanoisinko voimattoman uhman tunne: te raukat, jotka ette ole mitään kärsineet ja olette kasvaneet ragtime musiikin kasvatteina, kuinkapa te voisittekaan sen paremmin ymmärtää!

Seuraavaa alotettiin. Koetin tavalla ohjelmastani kyneleiden läpi selitystä kalevaiseista aiheista, mutta en voinut nähdä enkä kuulla. Vasta "Tuonelan joutsenen" ihmeelliset huilusoolot saivat mieleni tasapainoon. Voin jo hiukan seurata musiikkiakin ja sieluni silmiin kohosi kuva, kuinka tuonelan tumma joutsen hiljalleen joikui tummaa virtaa pitkin, majesteettillisena, itsetietoisena kylmänä — — Hurjat kättentaputukset herättivät minut mielikuivistani. — "Joko vihdoinkin ymmärrätte?" pääsi huuliltani. Finlandia lopetti konsertin ja kiireesti

'Astorian Sanomat'

Ainoa Lännen mailla ilmestyvä suomalainen viikkolehti, joka palvelee ajattelevaa kansaa arvokkaasti, ilman riitaa ja rähinää, tukee ehdotonta raittiutta ja kristillissiveellisiä pyrkimyksiä kansallisella pohjalla, seuraa lämpimästi ja innolla kansalaisten rientoja ja harastuksia aineellisen ja henkisen kehityksen vainiolla, valvoo sinun etuasi ja onneasi, tarjoaa kätensä sinun käteesi parhaimpien asioiden eteenpäin viemisessä ja entistä ehemmin seuraa tapahtumia yli koko maan.

Lukekaa ASTORIAN SANOMIA!

Tilatkaa tämä tervetullut viestin tuoja itsellenne ja tuttavillenne! Paikkakunnan kirjeenvaihtajat! Lehtemme on avoinna jalojen asioiden ajamiselle. Kirjoittakaa usein lehteemme! Tilaushinnat \$1.50 vuodelta, 75c puolelta vuodelta; Suomeen ja Canadaan \$2.00 vuodelta.

Kunnioittaen

"ASTORIAN SANOMAT"
Box 117. ASTORIA, OREGON.

KANNATTAKAA OSUUSTOIMINTAA
ja tehkää ostoksenne

OSUUSKAUPASTA!

Me palautamme kauppavoiton ostajillemme takaisin.
Täydellinen varasto ruoka- ja vaatevaraa, kenkiä y. m.

**VIRGINIA WORK
PEOPLE'S TRADING CO.**
VIRGINIA, MINN.

JUSSI WÄISÄNEN

AINOA SUOMALAINEN VAATE JA
KENKÄKAUPPIAS

HANCOCKISSA, MICH.

305 Quincy katu. Telefoni 876—J.

MUISTAKAA PAIKKA

SORTUNEET JA UNHOTETUT

CARL H. SALMINEN

HARVOIN, hyvin harvoin, käsitellään Amerikan suomalaisissa sanomalehdissä ja julkaisuissa vankilaelämää, heikkomielisten ja köyhien asemaa, vaikka meidän kansalaisiamme on näissä laitoksissa jo hyvin lukuisa joukko. Osottaako se meidän luonteemme kylmyyttä, kun emme välitä niiden kanssaveljiemme- ja siskojemme kohtalosta, jotka ovat tavalla tai toisella tulleet eristetyksi meidän parempiosaisten joukosta, ykeinäiseen ja monesti kaamean synkkään vankilaelämään; tai osottaako se meidän säälimättömyyttämme, kun emme luo mitään huomiota niitä onnettomia kohtaan, jotka ovat kadottaneet päiväpuolen elämästään, järkensä, tämän maallisen elämänsä ajaksi ja saavat virua epä-mukavien hoitoloiden komeroissa vieraskielisten hoitajien karskin ja usein raa'an käden alla; tai sitte, osottaako se epäkunnioitusta vanhuksiamme kohtaan, kun sallimme heidän elämän ehtoapuolella joutuvan vieraskielisten huonoihin hoitoloihin, joissa heitä useinkin kohdellaan kylmästi, jonne ei kodin aurinkoinen säteile valoa ja lämpöä?

Vai onko syy siinä, että meillä on niin paljon työtä ja touhua riennossamme, seuroissamme, seurakunnissamme ja puoluekiistoissamme, että meiltä ei riitä uhrata aikaa eikä varoja niiden hyväksi, jotka ovat sortuneet ja unhotetut?

En tahdo uskoa että me niin kylmiä ja tunteetomia olemme, enkä sitäkään että meillä ei olisi aikaa ja varoja jotain tehdäksemme näiden kovaosaisten hyväksi. Mutta olen vakuutettu että tämä kysymys, esimerkiksi juuri vankilakysymys, on kokonaan unohtunut meiltä; sitä ei ole vielä herätetty alkuunkaan, niin tärkeä kuin se onkin kansalliselle elämällemme, sillä todellisen ja kestävänsivistystyön tulee alkaa pohjasta asti.

Mielestäni on tämä kysymys niin tärkeä ja niin läheisessä yhteydessä kansallisen työmme kanssa, että ei liene liian aikaista vaikka tässä asiasta ryhdymme vakavasti kirjottamaan ja puhumaan. Tuskin monellakaan kansalaisistamme on aavistustakaan kuinka suurilukuinen joukko heimolaisiamme on tämän maan vankiloihin teljettyinä. Minä olen tehnyt laskelman, joka mahdollisesti voi jonkun verran muuttua tarkkojen numeroitten rinnalla, sen mukaan vähintään 400 kansalaistamme on eristettyinä elämän vapaudesta, teljettyinä synkkään vankilaelämään. Mielisairaitten lukua en laske liian korkeaksi, kun sanon että vähintään yhtä paljon on mielisairailoissa ja sanitaarioissa. Vanhojen ja köyhien hoitoiloissa myös viruu useita satoja kansalaisiamme. Laskelmani tulos osottaa että suomalaisia on eristettyinä

SUOMEN KIRJAVARASTON

Joulukirjallisuutta

SIVITYS JA OMINPÄIN OPISKELU, kirj. Hans Larson	\$0.75
ETSIJÄIN SEURA, kirj. Charles Dickinson,	0.80
HYVÄ KOTI, kirj. J. R. Miller,	sid. 0.75
VORNA, kirj. Osmo Iisalo, hist. romaani	1.10
LEPPIRANNAN LAURI, kirj. Jaakko Nikkinen, romaani	0.80
TYTÖISTÄ PARHAIN, kirj. Louise Alcott, romaani	0.80
KULTAINEN LYYRA, kirj. Maila Talvio, romaani	0.95
SATA RUNOA MAAILMAN KIRJALLISUUDESTA, koko. Valter Juva	0.90
ERI TASOILTA, kirj. Toivo Tarvas, romaani	0.95
AARNIOMETSÄN SYDÄN, kirj. Charles Roberts, romaani	sid. 1.10
BUROOPPALAINEN KIRJALLISUUS, kirj. Erik Lie	sid. 2.00
RUNOJA, kirj. Aaro Hellaakoski	0.50
TUHOTULVA, kirj. Hilja Haahti, sävelrunoelma	0.50
NUORISON JOULULEHTI	0.20
JOULUTUNNELMA, runsaasti kuvitettu	0.70
NUORI SUOMI ALBUMI	0.75
KANSANVALISTUSSEURAN KALENTERI v 1917	sid. 0.45
KANSANVALISTUSSEURAN TIETOKALENTERI v. 1917	sid. 0.50
LASTEN JOULUKIRJA	0.20
KOLME KAROLIINIA, kirj. Eemeli Jaakkola, hist. romaani	0.90
RAUHAN ERAKKO, kirj. Juhani Aho, romaani	1.00
EROITTAVA SEINÄ, kirj. Florence Barclay, romaani	1.10
AJAN RATAS, kirj. Florence Barclay, romaani	0.35
PSYKOLOGIA, kirj. Hans Larsson	0.65
NUORUUS JA IHANTEET, kirj. Rope Kojonen	0.70
VELKA, kirj. Viljo Kojo, romaani	0.90
KATRI VUORENPÄÄ, kirj. Vänö Kolkkala, romaani	0.60
SILKKIÄISPUUN ALLA, kirj. Florence Barclay, romaani	0.90
NELJÄS KÄSKY, kirj. Wilho Reima	0.15
VANHAT JA NUORET NYKYAIKANA, kirj. Paavo Wirkkunen	0.30
KÄYTÄNNÖLLINEN KIRJOITUSTAIDON OPAS, kirj. K. Raitio	0.30
SALASSA MAAILMALTA, kirj. Emilie Flygare Carlen, romaani	0.30
MUISTEMIA HYÖNTEISMAAILMASTA, kirj. J. H. Fabre, kuvauksia	0.95
HARMAAN KARHUN ELÄMÄNTARINA, kirj. E. Thompson Setton.	sid. 1.20
SINISTÄ VERTA, kirj. Elinor Glyn, romaani	0.70
SUKELLUSLAIVALLA MAAPALLON YMPÄRI, kirj. Jules Verne, seik. rom... sid.	1.25
KOSTON HENKI, kirj. Aug. Blanche, romaani	0.60
LAKKO, kirj. K. V. Piilonen, romaani	0.55
VUOSIEN VARRELTA, kirj. J. V. Miesmaa, muistelmia ja tutkielmia	0.90
VANHAA JA UUTTA, kirj. A. R. Cederberg, hist. tutkielmia	0.90
KIELIOPAS, kirj. K. Cannelin, ohjeita suomenkielen käyttäjille	0.75
MARJASANDO, kirj. Bernt Lie, romaani	0.80
MANON LESCAUT, kirj. Antoine-Francois Prevost, rakkausromaani	0.75
KULTTUURIN ALKUHISTORIA, kirj. H. Schurtz	sid. 5.50
KIRKKOMME JA KANSAMME, kirj. J. A. Mannermaa	0.45
SUOMALAINEN SUOMI, Snellmanin 110 vuotispäiväksi	0.70
RIKOTTU RUUKKU, kirj. H. von Kleist runom. näytelmä	0.40
TYTÖJEN KOTITOITA, kirj. Eva Somersalo	0.25
PUUN KÄSITTELY TYÖKALUILLA JA KONEILLA, kirj. J. Kekkonen	sid. 0.75
ELÄMÄN IHANTEITA, kirj. W. James	sid. 0.65
RUUMILLINEN KASVATUS AMERIKAN YHDYSVALLOISSA, kirj. A. Kolan	sid. 1.75
HÄNEN AITINSÄ JUMALA, kirj. Elisabeth Beskow, romaani	0.90
JÄNIS WEMMELSAAREN SEIKKAILUT, kirj. Anni Swan, nuorisokirja	sid. 0.30
NUORI PUOLA, kirj. Reino Silvanto, kaunok. kokoelma	0.90
PEIK, kirj. Barbara Ring, erään lapsen romaani	sid. 0.45
ONNEN UNELMA, kirj. Martti Wuori, romaani	1.15

Tilatkaa osoitteella:

Suomen Kirjavarasto

4221—8th Avenue,

BROOKLYN, N. Y.

Päivälehti

Päivälehti on ensimmäinen Suomalainen joka päivä ilmestyvä sanomalehti Amerikassa. Horjumatta se on taistellut jo vuosikymmenen niiden ihanteiden ja aatteiden puolesta, mitkä ovat kalliita kansallisesa sivistystyössämme. Tämä lehti ansaitsee Teidän kannatuksenne ja se palkitsee kannattajansa.

Päivälehdessä on erikoiset osastot joissa käsitellään Nais- ja Maanviljelyskysymyksiä, opettavaisesti ja mielenkiintoisesti. Päiväntapahtumia se seuraa puolueettomasti ja valppaasti. Tilataan osoitteella:

Finnish Daily Publishing Co.

L. Box 455.

DULUTH, MINN.

McDONALD—GILL

Asioimisto ja Vakuutusliike

Toimittakaa vakuutus tämän vanhan, tunnetun toimiston välityksellä. Puhelin 514.

Konttoorimme

AMERICAN EXCHANGE BANK BLDG.
VIRGINIA, MINN.

E. NIEMISEN

Ruokatavaraliike

DeKalb, Ill.

toistatuhatta elämään surullista ja yksinäisyyden kuihduttavaa elämää vankiloissa, horjuhuoneissa ja köyhientaloissa. On merkillistä kuinka me olemme saattaneet kulkea pitkät vuodet kuin peite silmillämme, huomaamatta että vähitellen on kasvanut Amerikan suomalaisista kokonainen ryhmä, eristetty joukko, tuhatlukuinen, joka on murheen muurilla saarrettu. Tämä on maailman murjoma sortuneitten ja unhotettujen joukko. Vaikka raamatullinen vertaus, itsekkäästä ihmisestä, "olenko minä veljeni vartija", ei sovi meihin suomalaisiin, niin sittekin meissä on paljo kostonhenkeä, "silmä silmästä, hampaas hampaasta", jälellä ja lienee sekin osaltaan syytä siihen että me emme ole tehneet mitään niiden kansalaistemme hyväksi, jotka ovat joutuneet joukkoihmisten koston alaisiksi tekemiensä erheitten tähden.

Sivistyskansojen keskuudessa on voimakkaana kehittymässä aate, että vankila on muutettava kurtuushuoneesta kasvatuslaitokseksi, jossa kaikkia ihmellisiä avuja käytetään erehtyneiden ja langenneiden kansalaisten parantamiseksi, eikä kahleita ja ruoskaa heidän paaduttamiseksi. Tarkotus tällä uudella vankilajärjestelmällä on avata erehtyneelle ja kansalaisoikeuksista suljetulle henkilölle portit uudestaan elämään, vapaaseen elämään, ja kasvattaa hänestä hyödyllinen yhteiskunnan kansalainen. Ei ole epäilemistäkään että tämä periaate ei olisi parempi tuota vanhaa "silmä silmästä ja hampaas hampaasta" oppia, sillä rakkaudella on suurin voima ja sitä voimaa pyrkivät suuret kasvattajat käyttämään entisen raa'an kasvatusalan tilalle.

Kun me ajattelemme, että jokainen näistä koivaosaisista ja unhotetuista kansalaisistamme rangaistusajansa loputtua vaistomaisesti pyrkii omien heimolaistensa seurapiiriin, että he haluaisivat uudestaan elää ja toimia, uudestaan saavuttaa kansalaismaineen ja luoton, niin luuletteko te kukaan sen olevan mahdollista sellaisten suhteiden vallitessa kuin meillä nyt on olemassa vankilaelämään tuomitutuja heimolaisiamme kohtaan? Emmehän me ole tehneet puolestamme mitään vankiparkojen hyväksi heidän vankilassa ollessaan eikä yhtään enempää sieltä päästyään; pikemmin olemme olleet heille osottamassa tietä takasin vankilaan kuin avaamassa tietä uuteen elämään. Olen ollut tilaisuudessa kokemaan heimolaistemme kylmyyttä ja ylenkatsetta vankilasta vapautuneita kansalaisiaan kohtaan ja monesti on johtunut mieleen, tätä kaikkea nähdesäni, että entisen rikoksellisen tulisi olla pyhä ja puhdas kuin taivainen enkeli ja tarmokas ja rohkea kuin Leonidas voidaksensa seisoa murtumatta sen painostavan tuomion alla, minkä hän saa osakseen

sen tähden että hän kerran on ollut rikksellinen. Amerikan suomalaisten menestys ja tulevaisuus riippuu siitä, kuinka terve ja elonvoipa, henkisesti ja ruumiillisesti, on jokainen heimomme jäsen. Velvollisuutemme on siis huolehtia että ei yksikään heimolaisemme jää kasvatuksen ja siveellisen ohjauksen puutteeseen, sellaisen kasvatuksen, joka oikeuttaa nauttimaan niitä oikeuksia, joita kansallisuutemme sivistyslaitokset takaavat jäsenillemme. Jos ken epäkelpoisena suletaan pois yhteiskuntaoikeuksista, on meidän seurattava häntä, vaikka vankilan kome-roihiin asti; vaalittava häntä, opetettava häntä ja kärsittävä hänen kanssansa ja vihdoin autettava häntä löytämään tie ja portti uuteen elämään. Se paha mikä kansalaisiamme rikoksen tielle vie, voi puhjeta vielä pahempaan uudestaan vapauteen päästyään, jos he eivät tule keskuuteemme uusina ihmisiä, jos heitä ei ole opetettu sopivalla tavalla tuntemaan hyvän kansalaisen velvollisuuksia yhteiskunnassa.

Mikä ammottava puute kansallisessa työssämme ilmeneekään, kun tämän kysymyksen olemme kuuroina ja sokeina jättäneet huomioonottamatta! Tila ei salli tästä kysymyksestä laajemmin kirjoittaa, vaikka siitä voisi kirjoittaa kokonaisen kirjan, ja siitä tulisi kirjoittaa, sillä niin monta synkkää ja epätoivoista hetkeä vietetään noiden kolkkojen seinien sisällä, ja jos osankin niistä voisimme kertoa vapautta nauttiville heimolaisillemme, niin ehkä vihdoinkin heräisimme jotain tekemään vankilaelämään tuomittujen hyväksi. Mielisairasten ja köyhäin hoitoloista tekisi mieli kirjoittaa myöskin, sillä niiden asukkaat samoin ovat jääneet vaille meidän myötätuntoamme, mutta sekin täytyy sivuuttaa vain mainitsemalla.

Ulkomaalaisen kohtalo tämän maan vankiloissa on kerrassaan surullinen ja sääliävä, sillä kykenemättä ajatuksiaan tulkitsemaan kohtalotovereilleen niinä muutamina hetkinä, mitkä heille sitä varten sallitaan, on moninkerroin ankarampaa vankeutta ja vapauden sortoa kuin mitä ne tuntevat, jotka voivat edes puhua keskenään ja ymmärtävät mitä heille puhutaan. Niillä vangeilla, jotka voivat puhua, on valonhetkiä toisinaan, sillä armeliaat ihmiset eri yhdistysten lähettäminä koettavat tehdä parhaansa luodaksensa valoa vankilan synkkien muurien sisälle, valoa ja lohtua toivottomiin ja masentuneihin sydämiin, mutta suomalainen vankiparka jää osattomaksi kaikesta mitä hyvät ihmiset heidänkin osalleen tekisivät, sillä ei hän voi edes vankilan kappelissa sunnuntaiaamusin syventyä hartaustoimitukseen samalla hartaudella kuin kohtalotoverinsa, ja harvoinpa on tilaisuus meidän hengellisillä opettajillamme olla

Sähkö Lahja

on käytännöllinen

LAHJA

Se on sellainen lahja, jolle hän antaa arvon joka päivä vuodessa. — Antakaa hänelle joku seuraavista esineistä:

Sähkö-Pöytäkeittiö.
Sähkö-Kahvipannu.
Sähkö-Silitysrauta.
Sähkö-Paahdaja.

Meillä on mainio valikoima Näyttely Huoneessamme, josta voitte valita mieluisenne esineen.

Duluth Edison Electric Co.

216 West First St.

DULUTH, MINN.

kutsumustansa täyttämässä vankeihin nähden. Harvoin, vain ani harvoin, on näillä kovaosaisilla onni kuulla äidinkielellään heille puhuttavan. Lukuunottamatta joitakin pastoreitamme, tuskinpa kukaan muu tahtoo uhrata aikaansa sortuneiden lohduttamiseksi. Mutta ette voi ajatella, kuinka suurella ilolla ja riemulla siellä synkässä yksinäisyydessä otetaan vastaan pieninkin huomionosoitus, joko kirje tai sanomalehti tai muuta sellaista, joka tulee ulkoa, jonka on lähettänyt kansalainen tai ehkä ystävä. Sellaisen tervehdyksen mukana tulvehtii aina toivoa ja rohkeutta elää, elää vapauden tähden. Joskus taas, kun elämä tuntuu siellä pimeydessä aivan loppumattoman tyhjälle, silloin epätoivoinen mies tarttuu kynään ja kuin uhmaten hän painaa mustat ja harmaat ajatuksensa paperille, aivan kuin sodanjulistuksena koko vapaata maailmaa vastaan. Olin hiljan tilaisuudessa lukemaan kirjeen, joka oli kirjoitettu Utahin valtion vankilasta, ja vaikka miesparka silminnähtävästi oli koettanut hillitä itseään, niin jopa loppu viimein tavalla raivosi: "— hyvä teidän on vapaudesta nauttia, joille ei koskaan ole koettelemuksia ja esteitä tiellenne sattunut," hän sanoo, ja uhkahenki jatkuu sitte koko lopun kirjettä. Mutta eihän tämä ole kuin avunpyyntiä, toivomusta, että me, joitten eteen elämässä ei ole kiusauksen paha-

TÄYDELLINEN VARASTO JOULUTAVAROITA

Mitä milloinkaan on näytetty Carlton kauntissa, on nyt näytteillä kaupasamme. Hyödyllisiä ja käytännöllisiä lahjoja, jotka on ilo sekä antaa että vastaanottaa jokaiselle perheen jäsenelle samaten kuin ystävillemekin. Me kutsumme teitä ystävällisimmin käymään liikkeessämme, koska niiden nimen mainitseminen antaa teille ainoastaan vähäisen käsityksen mitä ne todellakin ovat.

JOHNSON BROTHERS
CLOQUET, MINN.

henki paulojansa virittänyt, tekisimme jotain heidän hyväksensä, jotka ovat ansaan joutuneet.

Samalla kuin kehoitan että eri yhdistykset ryhtyisivät jotain tekemään Amerikan suomalaisten vankien tilan parantamiseksi, heidän yksinäisyytensä synkkiä hetkiä valaistaksensa, samalla pyydän että jokainen yksityisenä muistaisi, että meidän ei sovi olla "minä en ole veljeni vartija" ajatuksen kylmä seuraaja.

Mitä tulee seuroihin ja yhdistyksiin. varsinkin kirkkokuntiin, niin helppohan olisi nyt jo yhteisin voimin palkata kaksi tai kolme vankila-saarnaajaa, jotka olisivat alituudessa liikkeessä tällä työalalla. Sitte kun näin päästäisi alkuun, niin voisimme voimia lisätä ja alkaa kasvatustyö perinpohjaisesti, sillä tässä jos missään se tulisi tuottamaan meille sadan kertaisen kasvun.

Yksilöihmisenä me voimme tehdä myös arvaamattoman paljo tätä samaa työtä, jos meillä vain on todellista harrastusta. Se mies ja se nainen, joka tyytyy osottamaan kansalaiskuntoaan ainoastaan juhlatilaisuuksissa, joka pyrkii loistamaan ensimmäisten joukossa, mutta kieltäytyy tarttumasta hukuttavan käteen tai taluttamasta raihnaista sokeaa, se kansalainen on juuri hän, joka kopeasti vastaa: "Olenko minä veljeni vartija?" Jos tahdot tehdä

työtä sortuneiden ja unhotettujen hyväksi, älä pelkää että tulet lialla ja synnillä tahratuksi, vaikka sinun tarvitsisi astua vankikomeroihinkin, sillä rakkaus, joka on suurin voima kaikista, varjelee sinua. Ystäväni, muistakaamme veljiämme, jotka ovat vankiloiden yksinäisyyteen sulettuja!

MUISTELMIA KONSERTTI- MATKALTANI

HANNA KURIKKA.

OLI kesän mitä suloisimpia viimeisiä päiviä syyskuussa, kun saavuin ensimmäiseen konserttikaupunkiin Fitchburgiin, Massassa. Fitchburgin suomalainen väestö vaikuttaa energisesti eteenpyrkivänä, mutta musikaaliset harrastukset tuntuivat sängen vähäisiltä.

Fitchburgista jouduin Maynardiin ja sieltä Quincyhin. Suureksi ilokseni huomasin että näissä kahdessa kaupungissa oli todellakin musikaalisesti vireätä väkeä. — Seurasin sitten Rockport, aivan erikoinen laatuaan. Mikä romanttinen kalastajakaupungin leima! Vanhanaikaisia tätejä ja kalastajaukkoja tulee tuontuostakin vastaan. Rockportin suomalaisessakin väestössä on säilynyt tuo oikea teeskentelemätön maalaishenki. Täältä pistäydyin Peabodyssä ja viimeinen konserttikaupunkini Massassa oli Worcester. Näitäkään ei voi muuta sanoa kuin hyvää. Yleisvaikutus Massassa, Amerikan "sydämessä", oli kaikin päin miellyttävä ja ilolla muistan sitä sydämellistä ystävällisyyttä, jota sain siellä osakseni, liukuinpa raittiusväen, "punasten" tai "keltasten" taholla.

Eräänä sateisena lokakuun aamuna matkustin nokiseen Pennsylvaniaan. Istuin aivan toivottomana ja mieli mustana, katsellen junan akkunasta mustaa ja rumaa maailmaa. Monessen oli päämääräni, ja niin saavuin sinne, pahantuulisena, ikävä kyllä. Lähdettiin sitten kapuamaan suomalaisten asuinmaille. Kavuttiin ja kavuttiin, eikä tie tuntunut loppuvan — "ain ylös mäkihin". Tämä vanha virsi tuli vaistomaisesti aina mieleeni kiivetessä ylös mäen rinnettä. Olisihan se voinut olla miellyttävää jossakin muussa kaupungissa, esim. Fitchburgissa, mutta tässä nokisessa ympäristössä oli kiipeäminen todellakin

Varmaankin on Mieluistanne

Se on parasta sillä hinnalla myytyä kahvia. Sitä on kaikilla kauppiilla.

rangaistusta! Vaivalla sitten perille päästyä ja levätyä pois kaikki pahantuulosuus, näytti maailma taas valoisammalta herttaisten monessa ilaisten parissa. Tunnustus on annettava monesseni aisten harastuksille yleensä, ja varsinkin musikaalinen puoli on siellä näihin oloihin nähden pitkälle kehittynyt. Sielläpä "Sibelius-seura" on saanut alkunsa. Tämän seuran tarkoitus on kohottaa suomalaista musiikkia Amerikassa, ja olisipa syytä toivoa että se saisi myös yhdistymään kaikki riitelevät puolueet. Sen luulisi voivan käydä päinsä, sillä onhan musiikki yhdistävää, joka kohottaa ihmiset arkipäiväisyydestä yläilmoihin ja kaikki itsekkäät pyyteet unohtuvat. Musiikin vaikuttamina ihmiset ikäänkuin sulautuvat toisiinsa ja jalommat tunteet pääsevät voitolle. Ihana olisi tämä puolueeton ja kanssaihmiänsä ymmärtävä aika! Toivokaamme, että se ei ole kaukana!

Jättäessäni Monessenin, tuntui tämä kylä jo paremmalta, ehkäpä kauniimmaltakin. Se johtui siitä, kun ihmiset siellä olivat niin perin erilaisia kuin ympäristönsä.

Siirryttyäni Ohioon, ajattelin Ashtabulaa pelolla ja jännityksellä. Minulle oli jo etukäteen ilmiannettu salaliitto, joka oli pantu toimeen minun vapauttani vastaan. Olin jo vähällä jänistää, mutta

rohkaisin itseäni ja kannustauduin erikoisen vahvasti, niin menin kuin meninkin Ashtabulaan. Onneksi kuitenkin suoriuduin kaikella kunnialla sieltäkin, vaikka osa sydäntäni jäikin "Huminan" reippaille pojille.

Clevelandin suomalaisten pyrinnoista on vaikea puhua. Ihmiset asuvat siellä kovin hajallaan. Virkeältä ja innostuneelta tuntui sielläkin yleisö, ja varsinkin oli hauska tavata muutamia yksilöitä, jotka työnsä lomassa kehittävät musikaalisia taipumuksiansa. Se on todellakin kunnioitettavaa ja sydämestäni toivon että he opiskellessaan tuntevat aina suurta työniloa, sillä se voi vaikka vuoria siirtää. Jällellä on vielä Chicago, DeKalb ja Waukegan ja voin ainoastaan yleisesti kiittää siitä lämmöstä, jota olen tuntenut kaikkialla.

Olen nyt saapunut kuuluisan kylmään Minnesotaan. Duluthiin saavuttuani oli pureva pakkaspäivä. Kuitenkin jo samana päivänä tunsin vaistomaisesti sisäistä lämpöä ja uskon tämän vaiston olevan oikean. — Niin menee ajatukseni yhä kauemmas länteen ja täytyyhän tuo ajatus toteutua, kun oikein voimakkaasti sitä toivoo.

PELASTETTU

EVA M. WITKALA.

KATRI Ohmero oli yksi noita Amerikassa syntyneitä ja kasvaneita siirtolais-vanhempien lapsia, jotka eivät suohein silmin katsele suomi-syntyisten elämänpyrkimyksiä. Mutta hänen sydämensä silti oli hyvin herkkä vastaanottamaan niitä vaikutelmia, joita naapurin poika, Jussi Suomalainen, lietsoi heille ja pakotti Katrin tunnustamaan itsensä suomalaiseksi.

Siitä asti, kun tämä muutos tapahtui Katrin elämässä, oppi hän rakastamaan Jussia enempi kuin ketään muuta. Tässä sentään ei nyt olisi ollut mitään niin merkillistä, vaan Jussin sieluntilanne se herätti isä Ohmerossa niin äkäisiä muutoksia että hän kutsui tyttärensä puheilleen ja tiuskasi:

”Mitä sinä ajatteletkaan, kun kylällä huudetaan että Jussilla on luvattomia suhteita sinun kanssasi! Vastaa minulle, tyttö, onko siinä perää?”

Katri punastui ja hätääntyneenä koetti soperata: ”Minä rakastan Jussia — —.”

”Vai rakastat sinä, ja kenenkä luvalla? Enkö minä ole tuhannesti sanonut, että sellainen juopporatti kuin Jussi on, ei saa lähennellä minun tytärtäni! Vai rakastat sinä! Tiedä huutia —!”

Isän sanatulva loppui ja hän löi nyrkkiä pöytään.

”Isä, älkää syyttäkö Jussia. . .,” Katri pillahiti itkemään.

”Mitä? — Pyydätkö sinä tuollaisen rätyksen puolesta!” huudahti suuttunut isä. ”Jos sinulla on edes sinapin siemenen verran älyä jälellä, niin pitäisihän sinun käsittää mitä hän on miehiään. Laiska ja juoppo hän on —.”

”Te tuomitsette väärin!” puollusti Katri pelostavapaisevana. ”Jussi rakastaa minua ja me olemme aikoneet mennä —.”

”Mihin?”

”Naimisiin ja — ja —.”

Isä päästi leveän naurun: ”Vai naimisiin!”

”Mutta isä, ajatelkaa miten minä rakastan Jussia.”

”Hullutusta, mieletöntä hullutusta!” pauhasi kiivastunut isä ja hän käveli huoneen lattialla kuin vihainen härkä.

”Kuulkaa, isäkulta!” alotti Katri aralla äänellä. ”Jos te olisitte Jussille suopeampi, niin —”

”Suopeampi! Mene hiiteen!”

”Mutta, rakas isä —”

”Mene hiiteen Jussinesi ja tuki suusi!” jyrähti isän suuttunut ääni. ”Jos vielä puhut halaistua sanaa, niin sinä et ole minun tyttäreni.”

Katri nieli kyynelensä ja hiipi ulos huoneesta. Hän juoksi omiin suojiinsa itkemään, kun pääsi pois ankaran isänsä näkyvistä.

Isä Ohmero jäi kiivaasti imemään piippuaan. Kun vihansa alkoi lauhtua, hän jo katui liikaa ankaruuttaan, sillä Jussi ei nyt sentään ollut miesten pahimpia, vaikka väliin otti ryydyn ja tapella nujutti kylän poikien kanssa. Sekin oli anteeksi annettava synti, mutta eniten häntä suututti Jussin uudet aatteet, joita hän Katrinkin päähän oli saanut juurtumaan, ja sitä ei isä voinut sietää.

”Mikä hitto tuon tytön pitikin noitua sellaisen lurjuksen pauloihin kuin Jussi on! Mies ei viitsi edes nenäänsä niistä, saatikka sitten työtä tehdä isänsä maalla, joka on joutunut velkoihin ja saanee mennä sitä tietään,” ajatteli harmistuneena. ”Mutta kyllä minä tiedän keinon, mil’ä nuo rakkauden houreet sammuvat,” riemastui hän itsekseen ja jatkoi: ”Katrin täytyy mennä naimisiin Heikki Sampsun kanssa. Niin, asia on selvä, Heikki tulee minulle vävyksi.”

Isä Ohmero painoi karvalakin päähänsä ja ja lähti Heikin luokse. Hän ei välittänyt, vaikka lunta sataa vihmoi sakeana pyrynä ja matkaa oli lähes kaksi mailia käveltävänä.

Heikki Sampsun maatila näkyi jo Ohmeron terävien silmien ihailtavana, sillä niin hyviä peltoja ei vain ollutkaan joka miehellä. Ja olihan tuolla Sampsun tallissa vielä pulskia hevosia, navetassa ammu lypsäviä lehmiä ja lihavia sikoja röyki sikakarsinassa pelkästä hyvinvoinnista. Mitä sillä oli väliä, vaikka itse isäntä kantoikin harmaita hapsia päässään ja lesken vuode ei lämmittänyt enää hänen raihnaisia jäseniään. Kyllä kai Katri saisi sitten pian periä kaiken tämän rikkauden. Niin, ja sittempä-hän nuokin rakkauden houreet unhottuisivat.

Näissä tällaisissa ajatuksissaan avasi isä Ohmero Sampsun talon oven ja astui sisälle. Heikki tuli hymyssä suin vastaan.

”Mikä ihme se nyt naapurin isännän on saanut liikkeelle tä’laisessa juma’anilmassa?” ihmetteli hän.

”Lähdinpähän vähän jalottelemaan, kun oli asiaakin samalla kertaa. Tuota noin, miten se emännätöin talo nyt Heikkiä viihdyttää?” alotti isä Ohmero puhettaan.

”Eipä se — kovin tuntuu ikävälle tämä yksin olo. Sekin muija sattui kuolemaan juuri kevätkylvöjen aikana,” huokasi Heikki.

”Jaa — niin tuota — eikö se Heikki ole vielä katsellut uutta emäntää itselleen?” uteli isäntä Ohmero.

”Eipä tuota vielä ole sattunut sopivaa löytymään,” päivitteli Heikki ja lausui: ”Jos se teidän

Katri tulisi, niin mitäpä niistä muista hempukoista olisi vähäkään!"

Isä Ohmero hymyili leveästi.

"Kyllä minä toimitan asiat sille kannalle että Katri tulee teille emännäksi."

"Mutta jos ei hän —"

"Hoh hoh! Älä nyt, veli hyvä, pelkää edeltäpäin! Katri on kyllä nuori ja haaveellinen, mutta hän taipuu, kun taivutetaan!" lohdutteli Ohmero ja löi Heikkiä olalle.

Siinä sitä sitten tehtiin lopullinen sopimus isäntien kesken, ja keveällä mielellä pistettiin tupakkia piippuun. Katseltiin tallit ja navetat, kehuttiin hevokset ja lehmät. Katrikin sai kuulla hyvistä ominaisuuksistaan.

Kun isä hommasi tyttärelleen häitä Heikki Hampsun kanssa, niin Jussi tuli kovin mustalle mielelle. Hän joi entistä enemmän ja napsutteli huvikseen juomatoveriensa neniä tukevilla nyrkeillään.

"Mitä minulla on enää väliä!" ajatteli hän katkerasti. "Katri menee vanhalle leskelle vaimoksi ja minä — pyh! minä juoksen järveen!"

Mutta Katri ei unhoittanut Jussia. Hän salaa koetti päästä entisen lemmittynsä puheille ja pyytää, että Jussi lakkaisi juomasta ja pelastaisi hänet Heikin käsistä, mutta loukattu mies ei tahtonut enää nähdä Katria, joten heidän elämänsä toiveet raukesivat siihen.

Viikot vierivät tuskallisesti Katrivan mielestä ja hän vapisi, kun joulun pyhät lähestyivät, sillä jouluna piti Heikin tulla Ohmeroon papin kanssa ja solmita avioliitto juhlien kunniaksi.

Nyt olivat kaikki häävalmistukset laitetut ja Katrilla oli ainoastaan kolme päivää jäljellä, jolloin hänet vietäisiin pois. Mutta nuo lyhyet hetket tahtoi hän nauttia kotijoen jäällä, muiden nuorien kanssa hupaisessa luistelussa ja unhoittaa julman tuskansa edes yhdeksi hetkeksi.

Katri etsi kiitävät luistimensa ja riensi muiden huomaamatta ulos kylmään pakkaseen. Hän juoksi kapeata tietä aina metsänlaitaan asti ja pysähtyi joen rantatöyräälle hengähtämään.

Alhaalla jäällä vilisi iloisia tyttöjä ja poikia. Heidän raikas naurunsa ja vallaton iloisuutensa tarttui Katriinkin, joten sen enempiä ajattelematta hän syöksähti muiden joukkoon ja alkoi liidellä notkeasti ympäri kierrostaan.

Nauru muuttui kimakaksi ihailuhuudoksi, kun Katri näytti miten hän rytmillisellä joustavuudella saattoi kuvata kiiltävään jäähän omia mielialojaan, jotka milloin esittivät kiihkeää riemua, milloin raskasta surua. Mutta eniten hivelivät katsojain näkö-

— JOULUTAVAROITA VARTEN TULKAA —

— The —
MINNESOTA DRY GOODS
COMPANYN

Hyvin varustettuun liikkeeseen

VIRGINIASSA,

MINNESOTA

MOUNTAIN IRON STORE
JA LIHAKAUPPA

MOUNTAIN IRON,

MINN.

TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPPA

Puhelin 151-K-1.

—Pääkortteeripaikka Tavaraille Juhlia varten—

aisteja nuo notkeat, voimakkaat liikkeet, jotka nuoruuden kukkeudessa uhkuivat terveyttä ja suloa.

Kun Katri huomasi tuolta katsojain joukosta Jussin surulliset kasvot, loittoni hän etäämmälle joen rannasta ja liiteli yksinään erille tovereistaan. Jussi huomasi sen ja hän seurasi Katria, saavuttaen tämän lähellä vanhaa avantoa, johonka jää oli kylmettynyt ja lumi peittänyt sen näkyvistä. He pysähtyivät äkkiä ja Jussi ojensi Katrille kätensä.

"Iltaa, Katri," sanoi Jussi hiljaa.

"Hyvää iltaa," vastasi Katri ja katsoi Jussia surullisesti silmiin.

"Onko sinulla hauskaa?" kysyi Jussi värähtelyllä äänellä.

"En tiedä, ei minulla ole hauska olla — näin!" sai Katri sanotuksi.

"Eikö? Sinä et siis ole onnellinen, Katriparka!" säällitteli Jussi.

"Ei, en minä ole onnellinen, Jussiparka!" huokasi Katri.

Kumpanenkin huokasi ja Katri alkoi itkeä.

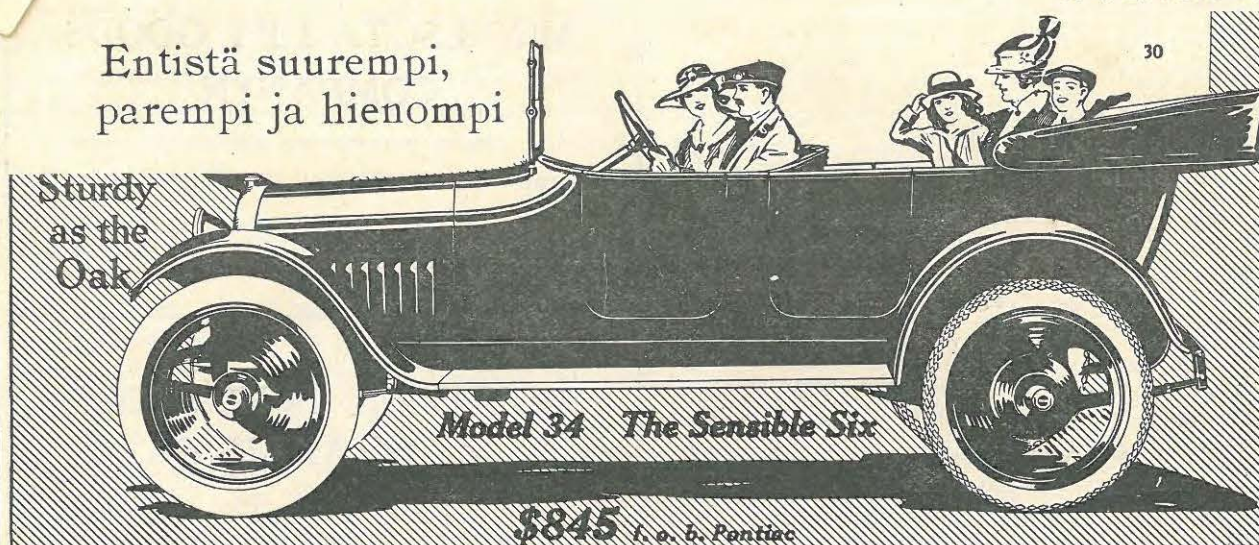
"Älä itke — kuule —", sai Jussi sanotuksi, vaan hänenkin silmänsä kyyneltyivät.

"Miksi sinä et auttanut minua, kun isä pakotti Heikille lupautumaan?" kysyi Katri itkunsa lomasta.

AKLAND kuuden hengen Automobiili

Mallia 34.
Hinta \$845
F. O. B. PONTIAC

Entistä suurempi,
parempi ja hienompi

Interstate Auto Company

206 E. Superior St.

DULUTH, MINN

“En minä ymmärtänyt! Isäsi uhkasi ampua minut, jos tulisin lähellesi.”

“Voi kun minulla on paha olla! Toivoisin että kuolisit!” valitti Katri.

Jussi säpsähti ja lähenei Katria.

“Sinä et saa puhua mitään kuolemasta. Sinulla on —.”

“Mitä? Heikkikö?” ja Katri suuttui. “Sinä olet ilkeä, kun viitsit pilkata minua — minua, vaikka olen rakastanut sinua niin paljon ja —.”

“Katri, enkö minä ole sitten sinua rakastanut. Jos sinä et olisi suostunut isäsi mieltä noudattamaan, niin me olisimme menneet salaa vihille —.”

“Ja miksi et sinä ennemmin siitä puhunut?”

Jussi oli tullut Katria niin lähelle, että hänen poskensa kiveli tytön päähinettä.

“Minä olin hullu,” kuiskasi Jussi. “Join niin paljon etten ymmärtänyt ajatella. Katri, onko tämä viime kerta?”

Hän veti tyttänsä rintaansa vasten rajusti, painaen värisevät huulensa viimeiseen suudelmaan.

Katri aivankuin huumaantui. Hän tempasi itsensä irti Jussin sylistä ja astui askeleen taaksepäin. Mutta samalla murtuikin jää hänen allansa ja Jussi näki vain vilahdukselta, kun Katri painui jokeen.

Onneton tyttö nousi pian särkyneen jään laidan alta ja ehti huutamaan: “Apua!” mutta kuta

enempi hän ponnisteli ylös, sitä enempi särkyi jää ja Jussin oli mahdoton ulottaa apuaan paljain käsin.

Melkein hulluina kirkuivat äskeiset toverit pelosta ja kauhusta, vaan Jussi yksin oli tyyni. Hän näki ettei Katri jaksa enää ponnistella jäitä vastaan, joten muuta neuvoa ei hän tuossa hädässään tiennyt kuin riisua tukevat sarkahousunsa jaloistaan ja kontaktata niin lähelle jään reunaan, että hän ulottui heittä-mään toisen pään housuista Katrille. Tyttö tarttui-kin lahkeesta kiinni ja Jussi veti varovasti toisesta lahkeesta, jolloin hukkuva solui jäänreunan ylitse ylös ja pelastui.

Väristen vilusta, tempasi Jussi pelastamansa Katrin syliinsä ja kantoi hänet kotiinsa, jossa isä Ohmero sai nousta lämpimästä vuoteestaan ja häätäntyneenä juosta vaatesäilystä hakemaan Jussille uudet juhlahousunsa.

Katri ei tosin saanut mitään muuta kuin kylmän kylvyn, mutta Jussin tilanne muuttui sairaudeksi. Hän pysytteli vuoteessa seuraavan päivän, mutta sitten hän nousi ylös ja lähti isä Ohmeron puheille.

Nämä kaksi niin tukevaa vihamiestä löivät toisilleen rauhan kämmentä ja isä Ohmero alkoi haastella:

“Olkoon nyt rauha meidän välillämme ja minä toivon että sinä tulisit Katrin häihin jouluna!”

Jussi katsoi tyynesti isä Ohmeroa silmiin ja hymyili. "Kiitoksia paljon, mutta Katri ei mene Heikille vaimoksi! Me olemme ottaneet avioluvan ja menemme vihille huomenna!"

"Mitä sinä sanot! Jottako Katri on —?"

"Kuten sanoin, Heikki on muuttanut mielensä ja Katrilla ei ole mitään tekemistä muiden kuin minun kanssani!" lausui Jussi niin lujalla äänenpainolla että isä Ohmero jäi ääneti tuijottamaan Jussia silmiin.

"No hitto vieköön sinut Katrinesi!" ärähti isä Ohmero lopuksi ja raapi päätänsä. "Kukapa tässä on ehtinyt päimentämään tyttärtään! Ennemmin minä vartioisin kapallisen kirppuja kuin kaksi rakastunutta hullua!"

Sen enempää ei isä Ohmero puhunut, mutta hän ei liioin katunutkaan vävyajan vaihtoa. Jussi ja Katri tulivat onnellisiksi, vaikka isä ensin pelkäsi noita tukevia nyrkkejä, joilla Jussi oli ennen juomatoveriensa neniä listinyt. Nyt hän oli raitis mies ja iski ijänikuisia kantoja isänsä peltomailta, joilla vuosien kuluessa lainehti uljasta viljaa. Ja Katrin polvella keikkui pikku-Jusseja isä Ohmeron suureksi ylpeydeksi.

"Hitto tuota Katria, kyllä siitä tuli komea emäntä tuolle Jussille!" naureskeli appiukko vävyleen. Ja niin se elämä kului onnellisesti tässä suomalaisen Jussin onnellisessa kodissa.

GLORIOUS BLUE AND WHITE

GLORIOUS is the flag of Finland,
The flag of the noble and brave!
Blue and white is our standard,
Rise it to flow and to wave!

Cheer to the flag, blue and white,
Cheer to the Finland so brave!
Forward march, fight and hale,
To the flag that lead us to fame!

All for the liberty, heart and soul,
All for the freedom and light!
Dreary force is weak and blind
We shall not die for the night!

Our spirit is bright and great
Our heart will not feel no fear!
Defend the freedom and greet
All that is good and dear!

Eva M. Witkala.

Hyödyllisiä Kirjoja

Suomalais-Amerikalainen PERHE-KEITTOKIRJA

Sidottu hyviin kansiin \$1.00

Tämä kirja olisi jokaisen perheen emännän hankittava, sillä siinä on satoja ohjeita keittämiseen ja leipomiseen.

Suomalais-Englantilainen SANAKIRJA

\$1.00

Jokaisen vasta-alottavan tulisi hankkia itselleen tämä käytännöllinen sanakirja; sen avulla voi helposti oppia — "auttamaan itse itseään"

AMERIKAN YHDYSVALTAIN ITSENÄISYYDEN JU- LISTUS JA PERUSTUSLAKI \$0.15

Jokainen joka pyrki Amerikan kansalaiseksi on velvollinen tuntemaan tämän maan perustuslait; sitä tietoa erityisesti vaaditaan ennenkuin kansalaiseksi hyväksytään. Hankkikaa tämä kirja ensin ja te helposti opitte nämä tärkeät asiat.

YHDYSVALTAIN HISTORIA

\$0.50

Supistetussa ja helpotajuisessa muodossa tämä kirja käsittelee Pohjois-Amerikan historian Columbuksen ajoista nykypäiviin saakka.

PARLAMENTTAARINEN LAKI JA ESITYSLISTA

\$0.50

Tärkeä jokaiselle aikaansa seuraavalle henkilölle, että voi kokouksissa esiintyä ja toimia parlamentaaristen tapojen mukaan.

Tilataan osoitteella:

Finnish Daily Publishing Co.
Box 455 DULUTH, MINN.

DULUTHIN SUOMALAINEN LEIPOMO

INDEPENDENT BAKERY

24 Ave. W. & Superior St.

Valmistaa parasta leipää, leivoksia ja korppuja.

Koettakaa palvelustamme. Vakuutamme, että tulette olemaan tyytyväisiä.

INDEPENDENT BAKERY

HEINO & MERIKANTO, omistajat.

Uusi tel. Lincoln 195-A.

—The— Golden Rule

CLOQUET,

MINN.

Suurin Osastokauppa Duluthin ja St. Paulin välillä. Meillä on Hart Schaffner & Marx-Pukuja miehille ja nuorukaisille.

Koko toinen lattiamme on jätetty Naisten, Neitosten ja Lasten valmiiksi tehdyille Puvuille.

Erikoismyynti tästä lähtien jouluuun saakka kaikille Naisten Takeille ja Puvuille. Säästää 20 pros. aina 50 pros. tämän myynnin kuluessa.

The Golden Rule

CLOQUET,

MINN.

MARYN KOSIJAT

E. POLVENMAKI

KUN kiertomatallani täällä laajassa Setä Samulin valtakunnassa eräänä vinkeätuulisena maraskuun päivänä pohjastuin Kalliolähteen kolkonnäköiseen kaivantokylään, kuulin, että siellä oli kaikki niin nuoret, kuin vanhatkinpojat vallannut tavaton ihailu ja innostus. Joka ainoan huulilta se vain kuului tuo yksi ja sama nimi, ja se ei ollut edes niin erittäin sointuvakaan. Kun sen ensi kerran kuulin tuohon amerikalaiseen tapaan äänettynä, "Meeri", eivät minun paksut, suomalaiset korvani siinä tahtoneet eroittaa ensin mitään sointuisuutta, Kuvitelinhan vain mielessäni merta, laajaa, avaraa ja pohjatonta merta. Mutta eihän merta tietysti voi verrata herttaiseen, hellään naisolentoon, jos eivät nuo korvani olisi vain sitä siksi selittäneet tuon äänteen yhtäläisyyden vuoksi. Siltikin — voihan noissa silmissä olla jotain niin pohjatonta, niin syvää, että sitä voisi vaikka mereksi nimittää, ja minä luulen, että niissä se lumous piilikin, joka oli kaikki nuoret ja vanhatpojat lumonnut Kalliolähteen kaupungissa. En tiedä sitten mistä se tuli, mutta kaikki ne vain "Meeriä" mainitsivat. Kuurtanelaiset kyllä sanoivat häntä toisinaan totuttuun vanhanmaan tapaan Maijaksi, mutta sekin tavahtui vain poikkeus-tiloissa, esim. kun joku iltamatilaisuuksissa kysäsi: "Eikös Maija lähdetä kahville?" Ja kun kehoitukseen tavallisesti tuli myöntävä vastaus, oli aina useita mustasukkaisten silmäpareja seuraamassa, jotka olivat joko hitaudesta tai ujoudesta jääneet syrjään, toisen ehtiessä eteen.

Mary olikin kuin joku herttainen, hento kukkanen, joka jonkun kohtalon käsittämättömän oikun kautta on joutunut karua kangasta koristamaan. Hieno, vaaleakutrinen pellavatukkansa, kaksi herttaista, lempeää sinisilmää, hieno supukka suu, joka näytti ihan kuin luodun suuteloä varten, ja hento, solakka vartalonsa — ne ne yhdessä miellyttävän käytöksen kanssa saivat aikaan, että vanhainpoikainkin, noiden välinpitämättömmimpien visapäittenkin, täytyi rakastua. Luonnollisesti tuli kosimatarjouksia tusinoitain, sillä kukapa ei olisi tahtonut kiittää kättään tuon viehättävän vartalon ympäri tai ei olisi hurmaantunut noiden sinisien silmien sulosta.

Mary nuo kosijat oli kuitenkin tähän asti kaikki hyljännyt, antanut arvelematta rukkaset, joten arveltiin hänellä olevan "joku", erityinen mielitietynsä siellä sydänsopukassaan. Ja ihan säännöllisesti nuo rukkaset saaneet poikaset myöskin koettivat tuon harminsa upottaa — whiskypulloon tai olutlasiin "Knakku-Heikissä" tai muissa anniskeluissa,

niin että paikkakunnan raittiusseurassa ilmeni tämän tästäkin lupauksensa rikkoneita. Lienee joku juopotellut vain omia aikojaankin ja sitten vain saanoi rukkasten saannin takia harmiansa huojenteluvansa.

Seikka oli kuitenkin semmoinen, että monta raittiuslupausta rikottiin, niin nuorten kuin vanhainpoikain keskuudessa. Paljonko niitä rikottiin juuri Maryltä saatujen rukkasten vuoksi, ei ole tiedustella, sillä semmoisethan asiat pitäisi olla salaisuuksia ainoastaan rakastuneitten kesken. Jos ne jokainen kuitenkin olisivat joutuneet rukkasten saajain joukkoon siitä ihailevasta poikasten parvesta, jotka joka iltamatilaisuudessa olivat hänelle lahjoittaneet huutokaupasta, mikä huivin, mikä röijyn, esiliinan y. m. tytöille soveltuvia esineitä, niin varmaankin niiden luku oli monta tusinaa. Sitä ainakin todisti se iso vaatekasa, joka vähitellen alkoi Marylle kokoontua. Emme niiden lukumäärästä nyt väitäkään, niitähän oli koko joukko, sillä kaikkihan hänestä pitivät.

Muiden muassa oli eräs vanhapoika joutunut tuliseen lemmen kuumeeseen Maryä kohtaan. Se vain oli taasen tuo sama, epätoivoinen kohtalo edessä hänelle kuin toisillekin kosijoille. Mutta Paavo oli Saarijärven kärsivällisen Paavon luontoinen ja luotti: vaikka kokee, eipä hylkää Herra, toivoi ja odotti sopivaa tilaisuutta, saadakseen hehkuvan hellät tunteensa sanoiksi pukea ja ilmaista ne hellimmästi rakastetulleen. Tuota sopivaa tilaisuutta ei vain tahtonut saada ja Paavo oli kuin kuumilla hiillillä.

Raittiusseuran toimesta oli sitten eräänä lauantai-iltana iltama tulossa, jossa oli esitettävänä Matti Kurikan kirjoittama näytelmä "Viimeinen ponnistus". Nyt iski Paavon päähän onnellinen ajatus. Hän menisi pyytämään Mattia, jonka hän piti luotettavimpana koko Winolan ruokatalon suuresta poikajoukosta, että eikö mentäisi yhdessä Maryn lukekse, pyytämään "paartnaria" iltamaan. Voisihan Matti, kun oli jo ennestään tuttu sen toisen "tiskarin" kanssa, pyytää häntä sitten myöskin tulemaan kansaan.

Matti myöntyi, ja niin sitä mentiin. "Visiitti" päättyi siihen onnelliseen lopputulokseen, että tytöt lupasivat lähteä mukaan ensi lauantai-iltana.

Palatessa ei Paavon ilolla tahtonut olla rajoja. Poikettiin ottamassa oikein "Puro" sikaarit suihin, jotka siihen aikaan olivat parhaita savukkeita Kalliolähteen kaupungissa. Olisi Paavo vielä "poppiakin" ostanut Matille ja itselleenkin, kun "Heikkiin" ei sopinut kumpaisenkaan poiketa "väkevämpää".

Tunnettu ON JO Totuus

Se on kaikkien tiedossa, että ulkolähetysliikkeet myyvät tavaraa halvemmalla.

Teidän ei tarvitse enää tilata Chicagon ulkolähetysliikkeistä ja maksaa kallista rahtikustannusta, jonka vaikuttaa matkan pituus. Teidän "Sears Roebuck" on lähempänä.

Meidän liikkeemme on uusi, mutta jo olemme ehtineet näyttää maailmalle mitä voimme tehdä. Tuhansissa jo voimme laskea liiketuttavamme, vaikka liikkeemme on vasta puoli vuotias.

Jos tarvitsette ruokatavaraa, kenkiä y. m. taloudessanne, niin kysykää hintojamme. Hintamme kestävät kaiken kilpailun. Jos paikkakunnallanne ei ole vielä asiameistämme, niin ruvetkaa siksi. Asiamesiä meidän lähetämme pyydettäessä.

Rauhaisaa Joulua ja toivorikasta Uutta Vuotta toivotamme kaikille vanhoille ja uusille liiketuttavillemme.

PYKÄRI & SUHONEN CO.

(Suomalainen Ulkolähetysliike)
27 East Michigan St. DULUTH, MINN.

MUISTAKAAPA SE

Että parhaimman ruoka- ja lihatavaran saatte Evelethissä

PENTTILÄ & MATTSON

RUOKATAVARAKAUPASTA

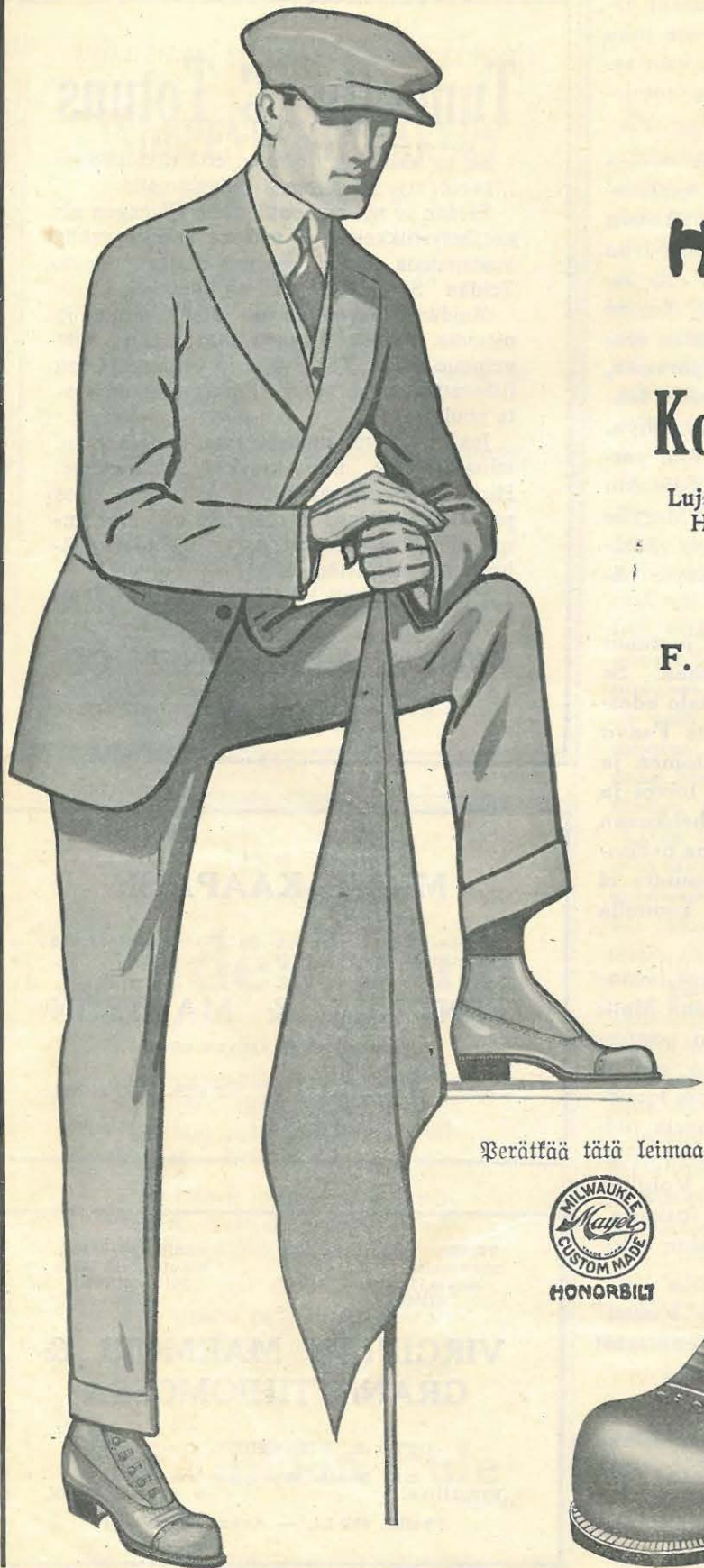
Puhelin 96. Grant Ave. EVELETH, MINN.

Tämän maan ja ulkomailten Marmoria ja Granittia.

Muistopatsaita, Hautakiviä kirjoituksineen y. m.

VIRGINIAN MARMORI & GRANIITTIHIOMOSSA

OTTO R. SCHOCHOW, Omistaja
210 North Wyoming avenue MINN.
Phelin, 492-L1. — Asuntoon, 492-L2

Mayer's

HONORBILT SHOES

Koko Perheellenne

Luja teko ja hyvät kuosit ovat hankkineet Honorbilt Kengille niiden hyvin ansaitun maineen. Sopivaisuuteen ja kestävyYTEEN nähden niillä ei ole vertaisia huolimatta miten kalliit Kengät ostate.

F. Mayer Boot & Shoe Co.

MILWAUKEE WIS.

Perätkää tätä leimaa.

HONORBILT

ottamaan. Mutta sen sijaan sai Matti useita sikareja vielä taskuunkin.

Tuli tuo odotettu launtai-ilta. Paavon oli oltava työssä kello kymmeneen iltasella, mutta jo kello 7 oli hän kaivannosta saapunut ylös kovalla kiireellä, koettaen saada kaikki reilaan niin pian kuin mahdollista. Puolessa tunnissa se jo olikin suoritettu ja Paavo parhaissa pukineissaan, korkea, lähes korviin ulottuva kaulus kaulassa, valkoiset mansetit kalvosimessa, hienot hansikkaat käsissään ja pitkä palttoo yllään, joka Wesmannissa oli erityisesti tätä tilaisuutta varten puhdistettu, harjattu ja prässätty, seisoi valmiina lähtökunnossa. Iltasesta ei nyt ollut puhettakaan, piti hän sinne tyttöjen luokse ehtiä aikaiseen.

Matti oli myös kohta valmis ja niin sitä mentiin. Paavo kuitenkin kohteliaisuudesta tarjosi edes tikaareja, oikein 25 sentin hintaisia, sillä eihän niitä huonoja viitsi polttaakaan tyttöjen matkassa ollessa. Olisi vielä "poppiakin" juotu, mutta kiireen takia se jätettiin "myöhemmälle", joka onkin paljon haus Kempaa, kun ovat työtökin matkassa.

Lähtihän ne tytöt mukaan, kun olivat kerta luvanneetkin. Paavo vain heti alkumatkalla huomasi, että Mary on hyvin harvapuheinen. Olisi hän jo ottanut käsikoukustakin kulettaakseen, mutta ei vielä oikein arvannut. Niin, ei vielä, kylläpä hän sitä vielä tässä ehtii — mielti Paavo. Ei se taida sittenkään olla oikein suostuvainen tuo Mary — tuumi Paavo, kun Mary pakkautui kävelemään toiselle puolen katu, sivukäytävälle. Mutta Paavo kun kerta oli tilaisuuden saanut, ei niin hevillä hellittänyt. Hän astua tepitti jälessä, aina vähän väliä pyyhkien silkisellä nenäliinallaan hiestyneitä kasvojaan, jotka täksi illaksi oli erityisen huolellisesti ajeltu puhtaiksi, ettei vain parran säntki silmään pistäisi.

Raittiushaalissa oli jo näytelmä alkanut, kun he saapuivat portaille. Tytöt työntyivät heti ovesta sisään ja Paavo, ehättäen sanomaan: "kyllä minä maksan kaikkien puolesta", kourasi taskustaan kymmenen dollarisen ovilipun myyjälle. Kiltisti Paavo sitten Matin mukana asettui toiselle puolelle haalia, miesten joukkoon istumaan, vilkkuen silmillään sinne päin, missä tytöt kaikessa rauhassa istuivat, ketään huomaamatta. Se kuului ennestään paikkakunnalla opittuun, siivoon tapaan, että sitä ei sopinut sekaisin istua siellä ja täällä, vaan tarkasti erossa eri puolilla, toisella puolella miehet ja toisella naiset. Ei siinä auttanut edes sekään, jos olisi vaikka kuinkakin ollut "korvia myöten rakastunut" — täytyi noudattaa tuota penkkijärjestystä. Siksi ei Paavokaan ollut millänsäkään, vilkasihan välistä vain josko e Mary siellä istuu yhä paikoillaan, tuon tuostakin

Dollari säästetty on Dollari ansaittu

Sijoittakaa säästöne missä ne ansaitsevat teille päivää ja yötä, sunnuntai- ja juhlapäivinäkin.

Me maksamme 3 prosenttia korkoa talletuksille.

Pyydämme teidän liikettänne.

FIRST NATIONAL BANK

BIWABIK,

MINN.

pyyhkien hikeä nenäliinallaan, jota piti yhtämittaa kädessään, liehutellen sitä viuhkan asemasta vasten kasvojaan, viileyttä saadakseen, sillä ilma haalissa oli jotenkin raskas ja lämmin, kesä kun juuri teki tuloaan ja ilma ulkonakin oli helteinen.

Näytelmä oli jo onnistuneesti esitetty loppupuoleen, jota palkittiin hyvin vilkkailla kättentaputuksilla joka näytöksen lopussa. Viimeinen näytös oli tulossa ja pidettiin väliaikaa. Paavo hikoili, huohotti ja viuhoi nenäliinaansa, joutamatta juuri paljonkaan "apoteeraamaan". Samassa huomasi he, että Mary oli väliaikana kadonnut salaa takaoven kautta. Liina, toinen tytöistä, siellä vain nyt istua kökötti. Se oli Matti, joka sen ensin huomasi.

Paavo ei ensin ottanut uskoakseen, viuhoi vain nenäliinaansa, huohotti ja pyyhkeili hikeä tuon tuostakin. Mutta totta se sittenkin oli. Toinen tytöistä, se Matin "molla", siellä yksin vain istua kökötti. Matti ehdotti, että lähdetään nyt mekin heti pois, jääköön nyt tuo toinenkin tuonne yksin kököttämään. Saahan sen kanssa sopia jälestäpäin, onhan se niin kuin vastakkain — sopikoot siitä tytöt vaikka keskenään. Paavo vain valitti kuumuutta, huohoteli ja viuhoi, toivoen Maryn palaavan.

Viime näytös oli jo menossa, eikä Maryä kuulunut. Jo nyt suostui Paavokin lähtemään. Poiket-

KUITU & MATTINEN

GENERAL MERCHANDISE

CLOQUET,

MINNESOTA

UN teette ostoksenne nykyisten nousevien hintain aikana, on luonnollista että voitte löytää itsellenne edullisempia kauppoja senkaltaisesta varastosta kuin meillä on, syystä että me olemme varanneet suuren määrän tavaraa varastoomme ennen viimeisiä nousuja, joten ottaessanne koko varastomme hinnat huomioon, on helposti huomattavissa edut ostajalle.

Meidän uunimme ovat parhaimmat mitä myödään, emmekä silti pyydä niistä kohtuuttomia hintoja.

Meidän ruokatavara varastomme on täydellinen, huolellisesti ostettu ja tuoretta.

Me myymme kuuluisia "Fairbanks" kasoliinikoneita, pumppuja, vesisäiliöitä ja kaikenlaista rautatavaraa.

Meidän varastomme, jota tulisi tässä pitkäksi yksitellen luetella, on teidän palveluksessanne ja olemme aina valmiit sitä teille näyttämään jos teitä miellyttää etsiä tai ei, niin on sekin hyvä, kaikessa tapauksessa on se ollut meille ilo palvella teitä.

Kunnioittain,

KUITU & MATTINEN

CLOQUET,

MINN.

tiin läheiseen, Lakson makeiskauppaan, josta Maryn sanottiin juuri vähää ennen lähteneen kotiinsa. Ei siis enää auttanut ahkera takaa-ajokaan. Matti kävellä viuhtoi nyt oikein vinhaa vauhtia kotia kohden ja Paavo koetti pysytellä perässä, lähättäen ja pyydellen hiljentämään kävelyä.

Päätettiin pitää asia salassa kaikilta ja niin puheihin painautui kumpanenkin levolle kotiin päästyään.

Liekö Paavokin sen jälkeen rikkonut raittiuslupauksensa, en tiedä. Se vain on varmaa, että Paavo ei enää sen jälkeen milloinkaan yrittänyt kosiutumissa tyttöjen kanssa seurustella. Vähän aikaa jälkeenpäin osti hän "farmin", jossa lienee vieläkin, viettäen vakaantuneen vanhanpojan elämää.

Liekö Marykään löytänyt sitä oikeaa mielitiettyään, jos sitä lienee siellä sydänsopukassaan todella ollutkaan. Mutta kun Kalliolähteen kaupunkiin saapui Suomesta uusia ruusuja, silloin jo alkoi olla aika ohi, jolloin Maryllä oli jos kuinka paljon kosojoita, ja sen jälkeenpä ei enään kuultu, että Kalliolähteellä olisi kukaan poikasista Maryltä saamiensa rukkasten takia väärän lohdutuksen poluille pyrkinyt.

VELVOITUS NUORISOLLEMME

JOHN MANNI

"**N**UORISON on tulevaisuus", sanotaan, ja sehän onkin luonnon järjestyksen mukainen totuus. Ne ihmiset, jotka tänään johtavat yleisiä asioita ja määräävät kansakuntien kohtaloja, elivät lapsina vain muutama vuosikymmen sitten. Kuitenkaan ei silloin kukaan olisi voinut sanoa, missä määrin kukin yksilön elämä tulisi ympäristöönsä vaikuttamaan muuten kuin tekemällä johtopäätöksen siitä minkälaisessa vaikutuspiirissä kukin kehittyi ja mitä tämän perusteella itsekunkin henkilön suhteen voitiin edellyttää. Lapsena kylvetään meihin se siemen ja annetaan meille jokaiselle se pohjalasti tulevaisuutta varten, joka suurimmaksi osaksi määrää meidän vastaisen kehityksemme ja toimintamme. "Minkä lapsena opimme, sen vanhana taidamme."

Niille, jotka Suomessa ovat syntyneet ja kasvanneet ja saaneet siellä lapsuutensa viattomat, huolettomat päivät viettää, on synnyinmaa läpi elämän rakkaassa muistossa. Vaikkapa he olisivat tässä maassa jo vuosikymmeniä olleet, on heidän herttaimmat muistonsa kuitenkin kotoisin siitä maasta, joka on kaukana pohjolassa, ja vaikkapa se myö-

HUOMATTAVA KIRJAUUTUUS!

Kaikille englanninkielen opiskelijoille on tunnettu ARMISEN ENGLANTILAISSUOMALAINEN SANAKIRJA, josta jo on ilmestynyt KOLME painosta. Se on kaikkialla saanut suurta suosiota osakseen ja on TUNNUSTUSTI PARAS ja KÄYTÄNNÖLLISIN sanakirja mitä tähän saakka on ilmestynyt. Alkuperäinen painos siitä julkaistiin keuhkokuumeella v. 1904. Se oli ensimmäinen englantilais-suomalainen sanakirja mitä siihen saakka oli ilmestynyt tässä maassa tai Suomessa. Sen jälkeen on enemmän tai vähemmän EPAONNISTUNEITA JÄLJITTELYJÄ SIITÄ ilmestynyt useampiakin.

Tämän Sanakirjan tekijä on alkanut valmistamaan uutta PÄINVASTAISTA SANAKIRJAA jo toistakymmentä vuotta sitten, mutta kun häneltä ei riittänyt aikaa tämän työn loppusuorittamiseksi, hankki hän avukseen tunnetun kielimiehen ja kirjailijan, Maisteri Eetu Aaltion, joten nyt tämän yhteistyön tuloksena tulee ilmestymään

Suomalais-Englantilainen SANAKIRJA

jonka ovat toimittaneet

K. V. Arminen

ja

Eetu Aaltio

Filosofian kandidaatti, lääketieteen tohtori

Filosofian maisteri, kirjailija

Suomalais-Englantilainen SANAKIRJA

tulee olemaan 6¼x4¼ tuumaa eli aivan samaa kokoa kuin ennen julkaisemamme ENGLANTILAISSUOMALAINEN SANAKIRJA. Siihen tulee noin 400 sivua ja sidotaan se samanlaisiin lujisiin vaatekansisiin. Painotyö tulee selvää ja siistää, joten kirjan ulkoasu tulee moitteettomaksi.

Teos tulee sisältämään kaikki tavallisessa suomenkielessä esiintyvät sanat sekä niiden selitykset ja vastaavat englanninkieliset merkitykset. Useammassa merkityksessä käytetyt sanat selitetään riittävän laajasti. Esi-merkkejä ja usein käytettyjä puheparsia tulee siihen runsaasti.

Sanakirjan Hinta tulee Olemaan \$2.00 Kappaleelta.

Nyt siis vihdoinkin, kun tämä Suomalais-Englantilainen Sanakirja valmistuu ensi tammi- ja helmikuun jaksossa, on poistunut kansalaisiltamme, jotka opettelevat tai käyttävät sekä suomen- että englanninkielistä, puute kunnollisista apuneuvoista näiden kielten käytössä. Ennen nimittäin on kustannuksellamme ilmestynyt tohtori K. V. Armisen toimittama ENGLANTILAISSUOMALAINEN SANAKIRJA, josta aivan äskettäin ilmestyi jo kolmas painos. Näitä molempia, sekä ENGLANTILAISSUOMALAISSA että SUOMALAISSUOMALAISSA sanakirjaa tarvitaan täkäläisissä oloissa joka päivä. Yhdellä ei tule kukaan toimeen, sillä toisinaan tarvitsemme saada SELKOA englanninkielestä ja toisinaan tarvitsemme saada asiamme SELITETTYKSI englanninkielellä. — Kun sanakirjain tarve on näin tuntuvan suuri, olemme asettaneet uudenkin Sanakirjan hinnan yhtä alhaiseksi kuin edellisenkin, nim. \$2.00 kpl., sen takia ettei ole kukaan pätevää syytä olla hankkimatta näitä verrattomia kielilisiä apuneuvoja itselleen, jotka eivät yhteensäkään tule maksamaan kuin \$4.00 ja sisältävät lähes kahdeksansataa (800) sivua. Näillä sanakirjoilla on vielä se etu, että ne ovat apuna MOLEMMISSA TAPAUKSISSA, tarvitsitpa saada selkoa englanninkielestä tai tietää, miten joku asia jonka osaatte suomenkielellä selittää, selitettäisiin englanninkielellä. TÄTÄ ETUA ETTE SAA MITENKÄÄN MUUTEN KUIN NÄILLÄ KAHDELLA SANAKIRJALLA.

Kun siis ostatte sanakirjoja, niin katsokaa, että saatte ne kunnollisia. Se kokemus ja kielimiesmaine, joka näiden kustantamaimme sanakirjain tekijöillä on, on takeena siitä, että ostettuanne juuri NÄMÄ SANAKIRJAT, olette saanut täysiarvoisia, eikä mitään arvaillemalla tehtyjä kokeilutuotteita.

ALKAA TUHLATKO RAHAA OSTAAXSENNE KOKEMUSTA, VAAN KÄYTTÄKÄÄ ILMAISEKSI HYVÄKSEN-
TE TOISTEN KOKEMUKSIA.

Tri K. Armisen toimittamaa Englantilais-Suomalaisita sanakirjaa käyttää jo noin 20,000 henkilöä

Nämä sanakirjat tilataan osoitteella:

SUOM. LUT. KUSTANNUSLIKE, Hancock, Mich.

Remington, Monarch ja Smith Premier

Avonaisia Kirjoituskoneita

MYÖSKIN yhdistettyjä kirjoituskoneita ja yhteenlaskukoneita yllämainittua tekoa. Ei löydy sopivampaa Joululahjaa. Asiamiehemme Antti Lahtinen antaa teille kaikkia haluamianne lisätietoja. Koneita lähetetään kaikkialle.

Remington Typewriter Co., Inc.

20 Fourth Ave. West,

DULUTH, MINN.

Puhelimet: Melrose 230.

Grand 181

hempinä aikoina olisi antanut köyhyytensä ja niukkojen toimeentulomahdollisuuksiensa vuoksi heille aihetta katkerimpiinkin muistoihin, palaa heillä poikkeuksetta kuitenkin aina halu saada vielä joskus sinne palata; nähdä uudelleen niitä seutuja missä lapsena leikittiin; päästä kerrankin vielä näkemään maata, missä on tuhansia peilikirkkaita järviä, puroja, jotka lirisivät viehättävimmin kuin missään muualla, missä lintujen laulu suloisimmin soi ja kesäiseen aikaan pimeys oli tuntematonta. Onko ihme että tänne saavuttuaan, kaikki nämä muistot mielessään, elämä heistä tuntui vieraalta, kun sen lisäksi kieli

tässä maassa oli outoa, kansa tavoiltaan erilaista kuin synnyinmaassa, ja kaikki ympärillä uutta ja kodi-tonta. Näille täysiaikaisina tänne muuttaneille siirtolaisille onkin luonnollisista syistä suomalaisuus ja kaikki mitä siihen kuuluu perinnöllisesti läheistä ja omaa — vielä sittenkin, vaikka ulkonaisesti koitetaisiin olla jotain toista ja halveksuttaisiin omaa kansallisuutta. Mutta jos näiden joukossa on tällaisia luopioita olemassa, voidaanko pitää kummana, jos tässä maassa kasvanut nuorisoo, joka lapsuudestaan saakka on saanut tilaisuuden perehtyä englanninkieleen ja tämän maan tapoihin, ajattelee ylenkatso-

vasti ja halveksuvasti kansallisuudesta ja pitää häpeänä sen että he ovat suomalaisia? Tiedämme että tällaisia nuoria miehiä ja naisia on olemassa, ja mikä pahempi, ei aivan vähääkään. Mutta asia kuitenkin on siten että kun kerran olemme suomalaisiksi syntyneet, emmehän voi muita olla kuin suomalaisia. Eihän luonnollinen veli ja sisar voi väittää etteivät he olisi samaan perheeseen kuuluvia, verisukulaisia keskenään, ja samaten on asianlaita samaan kansallisuuteen kuuluvien välillä. Mutta niinkuin joku perheen lapsista voi alaspainaa ja häväistä sukunsa mainetta huonolla käytöksellään ja elämällään, niin voi myöskin samaan heimoperheeseen kuuluva häväistä koko kansallisuutensa mainetta omalla käytöksellään, ja kun tällaisia häväisijöitä on monta, sitä suurempi ja laajakantoisempi näiden yksityisten kansallisuudelleen tuottama häpeä on. Sen häpeän poistaminen, joka meitä monin paikoin, erittäinkin viimeisten kymmenen vuoden aikana on kohdannut, ja kansamme parempien ominaisuuksien ja kykyjen tunnetuksi tekeminen, ja yleensä kansallisen maineemme kohottaminen sille tasolle, missä sen oikeastaan olla pitäisi, antaa työtä ja tekemistä nuorisollemme — se on oleva pyhä velvoituksena heille. Minkätähden tämä juuri velvoittaa nuorisoa? Ensiksikin sen tähden että heidän huostaansa on kansamme uskottava tulevaisuutensa ja heidän on siitä huolta pidettävä silloin, kun vanhempi väki on näyttämöltä poistunut. Toisekseen sentähden että maankieleen perehtynyt ja täällä koulukasvatuksensa saanut nuoriso voi tämän työn paremmalla menestyksellä suorittaa kuin se sukupolvi, joka on tänne täysi-ikäisenä tullut ja jolle englanninkieli on vierasta ja jonka syyn tähden vain harvat heistä voivat läheisemmin ottaa osaa yleisiin asioihin.

Mutta mitä vaaditaan etupäässä siltä nuorisolta, jolle näin kallisarvoinen asia uskotaan ja jolta voidaan oikeudella olla näin paljon toivomassa? Siltä vaaditaan ennen kaikkea sitä että he tuntevat olevansa suomalaisia ja eivät häpeä sitä olevansa. Mutta miten voidaan toivoa että he sen tekevät, ellei heille kansallisuusasiaamme läheisemmin valaista, vaan sensijaan vanhempikin väki halveksuu omaa kansalaisuuttaan. On erittäin tärkeä että täällä kasvanut nuoriso oppii puhtaasti ja murteettomasti käyttämään suomenkieltä ja arvossa pitämään sitä kalliina perintönään läpi elämän. Kun kaikki saamansa vaikuttimet on kotoisin siitä ympäristöstä, missä he ovat kasvaneet, on tarpeen että Amerikan suomalainen nuoriso tutustuu kansansa menneisyyteen, elämään ja vaiheisiin suomalaisen kirjallisuuden avulla. Puhtaaseen, kansamme elämää ja sen historiaa käsittele-

TILATKAA

Rattiuslehti-Siirtolainen

TÄMÄ lehti läheisesti edustaa Amerikan suomalaisten kansallisia raittiusharrastuksia ja sentähden tämä lehti tulisi olla jokaisen kodin johtavana sanomalehtenä. Saadaksemme tälle lehdelle tuhansia uusia tilauksia, olemme päättänyt julkaista sitä entisellä hinnalla, huolimatta siitä että melkein jokaisen tässä maassa ilmestyvän sanomalehden on pakko kohottaa tilausmaksujaan tuntuvasti.

Tilaushinnat ovat:

Yhdysvaltoihin:	Ulkomaille
Koko vuosi\$2.00	Koko vuosi\$3.00
Puoli vuotta\$1.00	Puoli vuotta\$1.50

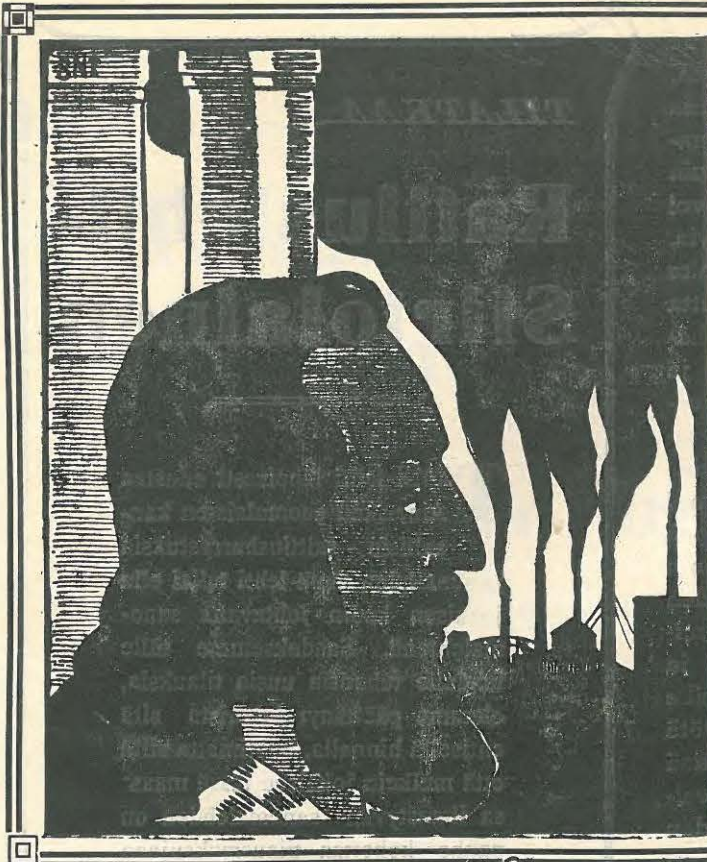
PALKKIO!

jokaiselle koko vuoden tilaajalle annamme 50 sentin kirjan ja puoli vuoden tilaajalle 25 sentin kirjan lahjaksi, jos tilaus saapuu meille ennen helmik. 1:tä p.vää. Tilataan osotteella:

RAITTIUSLEHTI-SIIRTOLAINEN

Box 455.

DULUTH, MINN.

NATSARETIN KIRVESMIES

(THE CALL OF THE CARPENTER)
Kirj. Bouck White. — Suom. Kalle

Tähtelä. — Sivuja 384. Hinta \$1.50

“Tämän teoksen tarkoituksena on tehdä Jeesuksesta historian mieltäkiinnittävin henkilö, ja siinä se onnistuu loistavasti. Se on kirja, joka jokaisen Kristuksen uskoon innostuneen tulisi lukea.” — John Howard Melis, Brooklyn, N. Y. “Pyhän Kolminaisuuden kirkon” pastori.

“Teos on Raamatun jälkeen parhain kirja maailmassa,” sanoo eräs lehti.

“Tällaisia kirjoja saattaa ilmestyä vain yksi vuosisadassa,” sanoo eräs hengemies.

Teos antaa historiallisille tiedoille perustuvan kuvauksen Jeesuksen aikaisesta Roomasta; ja samalla kun se tarjoaa jännittävää ja viehättävää lukemista ajankuluksi, loihtii se eteemme kirkastettuna tuon salaperäisen galilealaisen kirvesmiehen elämäntarinan. Sen luettuamme joudumme ymmärtämään Raamattuakin oikeassa valossa.

Olkoon uskontunnustuksesi mikä hyvänsä, lukematta “Natsaretin kirvesmiestä”, et kykene Jeesuksesta, etkä kristinuskosta oikeata käsitystä muodostamaan.

Kirjan ulkoasu on yhtä loistava kuin sen sisällyskin ja hinta on saatu näin halvaksi siten, että on otettu suuri painos siitä.

Tilataan osotteella:

TYÖMIEHEN KIRJAKAUPPA
Box 553, Superior, Wis.

Suomalais-Englantilainen

SANAKIRJA

TOIMITTANUT, SEVERI ALANNE

KUSTANTANUT

TYÖMIES KUSTANNUSYHTIÖ

SIVUJA 700

HINTA \$4.00

SUOMALAIS-ENGLANTILAINEN SANAKIRJA, joka nyt tarjotaan tilattavaksi, on laatuun suurin suomalainen kustannusyrittäjä Amerikassa. Sanakirjaan tulee yli 50,000 hakusanaa, ollen teos lähes 700 sivua laaja. Se on viisi kertaa niin laaja kuin Armisen vastaava sanakirja. Tulee maksamaan n. \$14,000 ennenkuin on valmis. Nykyään työskentelee seitsemän henkilöä sen valmistamisessa. Huolimatta laajuudestaan maksa tämä sanakirja ainoastaan \$4.00. Armisen sanakirjan hintaperusteeseen mukaan olisi sen hinnaksi pitänyt asettaa \$10.00. Sanakirjamme on laatuunsa katsoen halvin sanakirja tässä maassa. Ajoissa tilaaminen edellyttää, että tilaaja saa kirjan heti kun se valmistuu. Voittamattomien esteiden takia sanakirja myöhästyi kaksi kuukautta. — Leikatkaa kulmassa oleva tilauslappu ja lähettäkää kirjakauppaan. Ennakkotilaukset numeroidaan, joten ensin tilannut saa nopeammin. Tilaukset voi lähettää osotteella: Työmiehen Kirjakauppa, Box 553, Superior, Wis.

SUOMALAIS- ENGLANTILAISEN SANAKIRJAN

Tlauslippu, Lähettävä Työmiehen Kirjakauppaan
Box 553, Superior, Wis.

Rahaa \$

Nimi

Osoite

vään kirjallisuuteen tutustuminen avaa heille uusia katsantokantoja ja näkökohtia. Se synnyttää heissä rakkautta ja myötätuntoa tuohon kansaan, joka niin paljon on kokenut, kärsinyt ja taistellut, ja he tuntuivat lämpenevänsä tietäessään kuuluvansa tuohon samaan mainehikkaaseen rotuun, vaikkakaan eivät ole sitä maata, missä nämä vaiheet on saatu kokea ja missä tuo kansa on taistelunsa taistellut, milloinkaan nähneet. Ellei heillä ole mitään syvällisempää tutustumista ja valaistusta näissä asioissa, onko ihme, jos moni heistä häpeää tunnustaa olevansa syntyperältään suomalainen. Onhan heillä riittävästi syitä, seuratesaansa kansamme vaiheita tässä maassa, mistä heidän saamansa vaikuttimet ovat kotoisin, menettelläkseen vieraiden pariin joutuessaan juuri siten kuin monikin heistä menettelee — että muuttavat suomalaisen nimensä joksikin epämääräiseksi, välttävät puhua sanaakaan suomea muiden kuullen ja sanovat mieluummin olevansa joko ruotsalaiseen eli johonkin toiseen kansallisuuteen kuuluvia, jonka nimellä heidän mielestään on parempi sointu. Syy tähän ei useastikaan ole näissä nuorissa miehissä ja naisissa, joista monikin muuten saattaa olla käytökseltään kaikin puolin moitteeton, vaan on syy siinä että heillä ei ole syvällisempää kunnioitusta kansaansa kohtaan, eivätkä he käsitä velvoitustaan sitä kohtaan yksilöinä.

Tässä maassa kasvaneen nuorison keskuudesta meidän on myöskin syytä odottaa joskus nousevan miehiä ja naisia, jotka voivat tarttua siihen tärkeään tehtävään käsiksi kansallisella työvainiollamme, että suomalaista kirjallisuutta alettaisiin kääntämään suoremassa määrässä englanninkielelle, suuren amerikalaisen yleisön luettavaksi. Sen kautta tulisi kansamme paremmin oikeassa valossaan amerikalaisille tunnetuksi ja he pääsisivät näkemään minkälaisia saavutuksia henkisenkin työn alalla Suomen kansa on kyennyt voittamaan, pienilukuisuudestaan ja soralaisesta valtiollisesta asemastaan huolimatta. Kansallinen kirjallisuus on se peili, jossa selvimmin kuvastuu jonkun kansan luonne, tavat, pyrkimykset ja harrastukset, niin hyvät kun huonotkin puolet. Meillä on kirjailijoita ja muita merkkimiehiä, joiden tunnetuksi tekeminen on oleva yksi tärkeimmistä apukeinoista kansallista asiaamme ajettaessa. Muut kansallisuudet viittaavat ylpeydellä merkkimiehiin; miksi me emme tekisi samaten.

Mutta kuitenkin nyt sovinnon ja rauhan juhla-na olisi etupäässä ja ennen kaikkea tärkeää että jokainen meistä heittäisi syrjään pienet, vähäpätöiset pikkuriitansa, kaiken turhan toran ja kamppailun, joka meitä tähän saakka on pitänyt toisistamme loitolla ja hajottanut voimamme, ja joka on ollut es-

teenä ja jarruttajana kaikille hyvälle pyrinnoillemme, ja alkaisimme tositeolla tekemään itsekukin kohdaltamme voimaimme mukaan työtä sen eteen että kansallisuutemme saisi säilyä eheänä ja päästä edistymään tässä maassa. Ellemme me itse itseämme tässä suhteessa auta, turhaa on luulla että muut sen tekisivät. Meidän ei sentähden tarvitse ryhtyä minikäänlaisiin sopimattomiin ja muiden etuja vastustaviin keinoihin, kuten jotkut kansallisuudet nyt sodan aikana isänmaallisessa innostuksessaan ovat tässäkin maassa tehneet, sillä meillä ei ole sellaiseen syytä ole-massa, vaan saa kaikki tapahtua julkisen, luvallisen pyrkimyksen muodossa, sitä periaatetta silmällä pitäen että itse eläisimme ja antaisimme muiden elää onnellisina, kansalais- ja ihmisoikeuksistaan nauttien. Tämä antaa työtä ja tekemistä meille jokaiselle, mutta erittäinkin on se velvoituksena sille nuorisolle, jonka synnyinmaa on Amerika, mutta jonka isänmaa on kaukana pohjolassa, valtamerten tuolla puolen, mistä heidänkin sukujuurensa on kotoisin.

MITÄ VÄKIJUOMAT SAAVAT AIKAAN

HULDA M. POLLARI

ERÄÄSSÄ Keski-Suomen maaseurakunnassa sijaitsevassa maatalossa asuva pariskunta oli uut-teralla työllä ja säästäväisyydellä onnistunut vuosikymmenien kuluessa kohottamaan taloutensa yhdeksi ympäristönsä parhaista. Kartano, jossa tuo pariskunta lapsineen asusti, oli mitä mallikelpoisin. Sitä ympäröivät hyvin muokatut viljavainiot, joista saatiin riittävästi viljaa sekä karjan rehua. Runsaina vilja- ja heinävuosina voitiin myydäkin viljaa ja karjanrehua. Talonsa kun oli tuo pariskunta saanut kaikin puolin tuottavaan kuntoon, olivat he tilaisuudessa säästämään vuosien kuluessa useampia tuhansia Suomen markkoja rahaa pankkiin.

Mutta kuten tavallista on, ihmiset aina vanhenevat ja vanhuuden päivien tavatessa parhaimmatkin ihmisvoimat heikkenevät. Niin kävi tämänkin pariskunnan. Tultuaan vanhuuden tähden kykenemättömiksi talouttaan hoitamaan ja kunnossa pitämään, päättivät he luovuttaa sen hoidon pojilleen. Pojat, saatuaan valtaansa talouden, alkoivat keskenään jutella, etten minä halua tässä sinun kanssasi yhdessä olla. Vihdoin sanoi yksi pojista: "Osta sinä minun osuuteni, niin minä lähdän muille markkinoille tästä talosta." Kun kiista ei lopu, päättää toinen

CORNISH PIANOT URUT

JA FONOGRAFIT OVAT PARHAITA

Niissä kun on yhdistettynä mainio laatu ja alhainen hinta

KUN ostate CORNISH tekoisen soittokoneen tiedätte saavanne enemmän rahanne edestä kuin missään muualla. CORNISH yhtiön maine on siitä takeena. THE CORNISH CO. on toiminut menestyksellisesti yli puoli vuosisataa ja sen valmistamat soittokoneet ovat kuuluisia hienon laatusa ja erinomaisen kestävyytensä takia. Voitte helposti saada CORNISH Soittokoneen kotinne; ensin vapaasti koetteelle ja sitten teille sopivilla helpoilla maksuehdoilla. Miksi ette tekisi sitä nyt?

KOETTAKAA TÄTÄ PIANOVAUOSI.

SOITTAKAA sillä, kuunnelkaa toisten sillä soittavan; nauttikaa sen soinnukkaasta äänestä; olkaa ylpeä sen mainiosta teosta; huomatkaa miten se lisää kotinne kodikkautta. Niitä on monen mallisia ja kalkki ovat taattuina 25 vuodeksi. Milloin tahansa ensimmäisen koetusvuoden aikana voitte, jos niin haluatte, palauttaa pianon kustannuksellamme ja maksamamme rahat palautetaan teille.

CORNISH FONOGRAFI

Soittaa kaikenlaisia Fonograffilevyjä. Teitä heti miellyttää sen ihmeellisen tarkka äänensynnyttäjä laite. Vieressä oleva kuva esittää suosituimman mallisen CORNISH Fonografi Kaapin. Kalkki ovat hienopiirteisiä ja sievästi viimeistelyjä. Pyytäkää tänään kirjeellä CORNISH fonografi kataloogia, valitkaa siitä haluamanne malli ja me lähetämme sen teille Koetteelle. Ette voi menettää senttiäkään. Jollette halua sitä pitää, niin voitte sen palauttaa meidän kustannuksella. Sen mukana me lähettämme 12 kaksipuolista soittolevyä, joissa on 24 soittokappaletta. Voitte itse määrätä maksuehtonne.

SUORAAN TEHTAASTA TEILLE

CORNISH soittokoneille on voitu asettaa niin ihmeellisen halvat hinnat, koska me myymme suoraan tehtaasta koteihin. Siten säästyvät välityspalkkiot ja varastovuokrat ja ne SÄÄSTYVÄT teiltä. Muistakaa ettette voi olla tyytymätön tehdessänne kauppa CORNISH CO:n kanssa. Sen me takaamme.

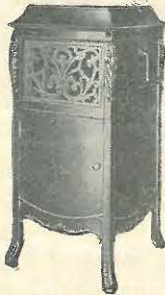
KAUNIS KATALOOGI VAPAASTI

Pyytäkää tänään kirjeellä kataloogiamme nimeltä "The Cornish Book", jonka monet tunnustavat kauniimmaksi piano ja urku-kataloogiksi mitä on julkaistu. Siinä mainitaan halvat hintamme ja muita tarpeellisia tietoja joista teidän tulisi olla selvillä ennenkuin ostate soittokoneen. — Kirjoittakaa tänään osoitteella:

CORNISH COMPANY,

DEPT. P. X. R.

WASHINGTON, NEW JERSEY

veljistä ostaa veljen osuuden ja jäädä yksin isännäksi taloon.

Vanhukset kuultuaan poikain hönnyä, e. sin vastustavat heidän päätöksensä käytäntöön paroa, kehoittaen heitä elämään ja asumaan taloa sovinnossa. Vaan kun ei kehoitus näytä auttavan, niin he lopulta suostuvat veljesten riidan ratkaisutapaan. Kaupat tehdään ja rahat parisenkymmentä tuhatta Suomen markkaa luetaan eroavan pojan kouraan. Saatuaan rahat, nuorin veli lähtee maailmalle onneaan koettamaan, vanhemman veljen jäädessä taloa asumaan.

Maailmalla ei nuorin veli välitä perinnöksi saamaansa rahaa sijoittaa mihinkään hyödylliseen paikkaan, vaan alkaa niitä tuhlailla yhteen ja toiseen, etupäässä väkijuomiin. Hän kulkee kaupungista toiseen juoden siellä ja eläen kevytmielistä elämää. Täten pojan elettyä jonkun vuoden, alkavat perintörahat huveta hyvin vähiin. Nuorukainen ei kuitenkaan hiisku naapureilleen kuinka hänen taloudellinen asemansa on, joten hänellä on tilaisuus kosia naapuritalonsa tytärtä ja päästä vihdoinkin hänen kanssaan avioliittoon.

Huikentelevaiseen elämään tottunut nuorimies

jatkaa yhä samallaista elämää, kulkien kaupungista toiseen, kuluttaen aikansa ja rahansa anniskeluissa.

Sellaista elämää viettäen alkaa nuorelta parilta rahat loppua ja köyhyys kurkistaa heidän asuntonsa ovesta. Tämän huomattuaan päättää tuo nuori, vasta avioliittoon mennyt nainen, sanaakaan miehelleen hiiskumatta, lähteä Amerikkaan pakoon sitä häpeällistä ja puutteellista taloudellista asemaa, joka näyttää uhkaavan. Aikeensa panee tuo nuori nainen päättävästi käytäntöön. Sanaakaan kenellekään puhmatta jättää hän tuon juopotteluun tottuneen miehensä yksin Suomeen.

Amerikkaan päästyään asettuu hän eräaseen rautakaivanto kylään asumaan ja olemaan. Jonkun ajan kuluttua kuitenkin muistuu hänelle mieleen synnyinmaahan jääneet lapsuuden ystävät. Hän ei malta olla heille kirjoittamatta ja kertomatta oloistaan ja näkemistään Amerikassa. Siitä saa tiedon myös hänen sinne jäänyt miehensä, samoin vaimonsa olinpaikasta Amerikassa. Siitä tiedon saatuaan, hänen

miehensä lähtee myöskin Amerikkaan, ja niin hän saapuu tänne juuri samaan ruokataloon, missä hänen vaimonsa on palveluksessa. Tavattuun sieltä Suomesta tänne Amerikkaan paenneen vaimonsa, alkaa hänen miehensä uudelleen pyytää häntä yhteiselämään. Miehensä pyyntöä ei vaimo voi vastustaa, vaan vihdoinkin siihen suostuu. Ja niin sitä taas eletään yhdessä elämään ja olemaan ja mies menee vuokraamaan asuinhuonetta. Sen saatuaan, menee hän ostamaan sinne tarvittavat talouskapineet huonekalukaupasta. Näin kun on toimittu, on tuo hajoanut koti uudelleen koossa. —

Vaan kuinkas käy? Säilyykö tuo uudelleen perustettu koti koossa? Ei pysy, vaan pian se uudelleen hajoaa, johtuen siitä syystä, kun mies on väkijoumien nautinnoissa y. m. huikentelevaisesti eläen turmellut terveytensä niin pahoin, ettei hän kykene enää tekemään raskasta kaivantotyötä. Siten ei hän voikaan saada niitä elämän tarpeita kuin taloudessa tarvitaan. Sen jälkeen lähtee tuo nuori nainen toisen kerran karkuun, jättäen taas miehensä yksin.

EVANKELISTA WILLIAM SUNDA Y HERÄTYSSAARNAAJANA

A. RIIPPA

MAAILMANHISTORIA osoittaa miten aika-ajoittain, milloin kansojen uskonnollinen elämä on huomattavammin köyhtynyt ja tapainturmelus saanut jalansijaa, on noussut herätysaarnaajia ja profeetoita, joiden vaikutus yksityisiin ihmisiin ja kokonaisiin kansoihin on ollut suurempi kuin tavallisten saarnamiesten ja pappien. Senpä tähden he ovatkin jättäneet aikansa historiaan pysyvän leiman ja erityisen voimakkaan piirteen kansansa uskonnolliseen elämään. Tunnumme sellaisia jo vanhimmilta ajoilta saakka itämaisten kansojen historiassa, eritoten Israelin kansan, jonka historia meille uskontomme tähden on tutuin. Merkillisiä ilmiöitä ovat Israelin suuret profeetat, voimakkaita luonteita, väkeviä hengen miehiä, jotka kansasta nousseina kansalle puhuvat rohkeasti, nuhdellen ja neuvoen, varoittaen ja rohkaisten, osoittaen mihin yksityiset ja kansan vievät kansallisen hengen surkastuminen, juoppous, tapainturmelus ja elämä ilman Jumalaa. Milloin kansan henkisen elämän taso laski, milloin sen siveellinen tarmo oli taittumaisillaan, milloin luottava usko elävään Jumalaan alkoi horjua, silloin aina ilmestyi näitä suuria hengen miehiä kohottamaan kansaansa alennustilastaan.

Eivätkä Suomen kansallekaan ole outoja tällaiset väkevähenkiset herätyksen saarnaajat, paheiden ruoskijat ja uuden uskon luojat. Tuon tuostakin on

niitä meidänkin pienen kansamme kesken nousut, kun kansan uskonnollinen elämä on ollut kuolemaisillaan kirkon kylmään kirjainoppiin, virittämään uutta tulta, ohjaamaan uskon tielle. Parhaiten tunnetuita ja syvällisimmän vaikuttaneita sellaisia ovat olleet laestadiolaisuuden isä Lars Lewi Laestadius ja herännäisyyden synnyttäjä Paavo Ruotsalainen. Miten syvällisesti he ovat Suomen kansan uskonnolliseen elämään vaikuttaneet, siitä on parhaana todistuksena se että vainon voimakaan ei ole voinut heidän alkuunpanemiansa herätysuuntaa tukahduttaa. Syvät jäljet ovat he kumpikin jättäneet kansamme sieluelämään.

Tarkoitus olikin tässä muutamalla sanalla kosketella sitä herätysliikettä, joka Amerikassa on käymässä ja jota johtaa pastori William Ashley Sunday — "Billy" Sunday, jolla nimellä hän yleisesti täällä tunnetaan.

Billy Sunday on ehkä kaikkien aikojen kaikkein vaikuttavin saarnamies ja raittiuspuhuja. Hypnoottisella vaikutusvoimallaan lumooa hän kuulijansa, tuhansiin nousevat ihmislaumat, jotka kerääntyvät hänen saarnojaan ja puheitansa kuuntelemaan. Tuhannet paatuneet pahantekijät ovat hänen saarnoistaan parantuneet uuteen elämään ja tuhannet auttamattomina pidetyt juopot jättäneet lasin — ainaiseksi. Ihmeellinen on tuon entisen pallonpela-

STRICTLY HIGH CLASS
MERCHANT TAILORING
SATISFACTION GUARANTEED

LONG DISTANCE PHONE
WITH PRIVATE EXCHANGE
TO ALL DEPARTMENTS
FRANKLIN 4052

OVER 15000 SATISFIED
CUSTOMERS TESTIFY
TO THE SUPERIOR VALUE
OF OUR GARMENTS

Standard Union Tailoring Co.
INCORPORATED
MERCHANT TAILORS

GENERAL OFFICES 186 NO. LA SALLE ST.
CHICAGO.

UNION TAILORING Co.

Northern Office Bldg., Chicago, Ill.

KANSALAISET!

Älkää ostako uut-
ta pukuanne en-
nen kuin olette ta-
vanneet liikkeem-
me asiamiehen ja
tarkastaneet hän-
nen näytevalikoi-
mansa. — Meidän
valmistamat vaat-
teet ovat **Union
Made.** Uusimmat
ja parhaat kuosit.
Valmistettu teidän
mittojenne mu-
kaan. Taatut sopi-
maan. Yhtä huo-
keat hinnoiltaan
kuin valmiina os-
tetut vaatteet, työ
ja aineet vaanpa-
remmat. Vertail-
kaa valmisteltam-
me toisten kanssa
ja tulkaa vakuute-
tuksi niiden todel-
lisesta arvosta. **Me
takaamme kaiken
työmme.**

Kunnollisia paikal-
lis- ja matkusta-
via asiamiehiä ha-
lutaan.

**TOVERINNE VOIVAT NÄHDÄ, ONKO PUKUN-
NE RÄÄTÄLIN ELI TEHTAAN VALMIS-
TAMA. PITÄKÄÄ TÄMÄ MIELESSÄNNE**

Jos annatte meidän valmistaa pukunne, niin ette milloinkaan halua käyttää "READY MADE" vaatteita. Toverinne eivät enää kysy, että mistä ostitte pukunne, vaan kuka pukunne on tehnyt. Jos tilaatte tänään, niin annatte meille tilaisuuden toteuttaa väitteemme.

Asiamiehiä kaikista kansallisuuksista kaikkialla Yhdysvalloissa. SUOMALAISIA ASIAMIEHIÄ HALU-
TAAN paikkoihin, joissa ei entuudestaan ole.

STANDARD UNION TAILORING CO.
Incorporated
186 NO. LA SALLE STREET, CHICAGO, ILL.

jan ja elostelijan puheen hurmaava vaikutus kuulija-kuntaan. Sanotaan että hän puheessaan kansalle on epähieno, raaka, joskus törkeäkin. Itse hän sanoo käyttävänsä kieltä, jota kansan kaikki kerrokset käsittävät, vertauskuvia, joita on otettu elävästä elämästä, jokapäiväisestä toiminnasta. "Jos ne ovat raakoja, silloin on elämä kokonaisuenaan raakaa." Kansaa ymmärtää parhaiten sitä, mikä on sen sydäntä lähimpänä.

Saarnatessaan äskettäin ihmeistä, kuvasi hän esimerkeillä miten maailmassa on paljo, äärettömän paljo sellaista, jota ei ymmärretä, mutta kumminkin uskotaan.

"Jos sanotte että sellaista ette usko, jota ette käsitä, saatte hämmästyksestä vaijeta havaitessanne kuinka vähän itse todellisuudessa tiedätte. Ette käsitä miten ruoka kiteytyy ruumiiseen, mutta siitä huolimatta syötte!

"Tänne te synnyitte tahtomattanne; tulitte sieltä, mitä ette tunne, ettekä tiedä minne menette. Ette tiedä mitä on kuolema, paitsi että se muuttaa elävän, älyllisen ihmisen maamöhkäleeksi. Ette tiedä mitä on elämä, paitsi että kun teillä se on, te liikutte ja puhutte, ja että kun teillä sitä ei ole, olette kuolleet! Miksi sitten ette uskoisi Jumalaan, vaikka ette ymmärräkään?

"Jotkut ihmiset sanovat että he eivät usko ihmisiä, esim. kertomusta miten viidellä leivällä ja kahdella kalalla ruokittiin viisituhatta ihmistä. Sittekin satoja miljonaa busheleja vehnää kasvaa monistuneina siemenistä auringonsäteiden vaikutuksesta. Kuinka moni ymmärtää maan ja siemenen kemian? Mutta me vain uskomme!

"Järki ei tiedä kaikkea. Järki voi laskea että 50,000 vuoden kuluttua tulee olemaan auringonpimennys, mutta ihmiset eivät tunne Jumalaa ennen kuin hän ilmestyy, eivätkä he tunne häntä viisautensa avulla, vaan näyrytyksellä.

"Ette te lakkaa syömästä sen tähden että ette käsitä mitä ruoka on. Olette pakoitettut uskomaan vain sen hyötyyn.

"Kukaan ei ole nähnyt taikka käsin pidellyt voimaa — tunnemme vain sen seuraukset; siitä huolimatta olemme pakoitettut uskomaan energiaan.

"Uskonossa on paljon sellaista, jota emme käsitä, mutta jos uskon ja luotan Jumalaan lapsen mielellä, täytyvät toiveeni, ja minä en kieltäydy Häneen luottamasta sentähden etten ymmärrä, eikä Jumala rankaise minua siitä mikä on käsitykseni ulkopuolella.

"Kaikki filosofit myöntävät että Jeesus Kristus on siveellisen käsityskannan aurinko, ja kaikkien

Rahaa Suomeen Täydellä Takuulla

JOS Te aiotte lähettää rahaa omaisillenne ja tuttavillenne SUOMEEN teette Te viisaasti jos lähettätte rahanne meidän kauttamme, sillä euroalainen sota ei vaikuta meidän liikkeeseemme. Kaikki meidän ulosmaksumme Suomessa toimittavat täsmällisesti ja ehdottoman varmasti meidän takuullamme hyvin tunnetut pankit:

**SUOMEN YHDYSPANKKI — KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
POHJOISM. OSAKE-PANKKI — WAASAN OSAKE-PANKKI**

Niin että vastaanottaja saa nostaa rahat Suomen markoissa lähimmästä postikonttorista. — Pankkiiriliike

NIELSEN & LUNDBECK

24 STATE STREET,

NEW YORK, N. Y.

Vanhin ja Suurin Pankkiiriliike ja Pilettitoimisto Amerikassa. New Yorkin Valtion Pankki Departmentin kontrollin alla.

ajatukset liikkuvat hänessä. Renan sanoi: 'Jeesusta ei kukaan voita', ja Straus huudahti: 'Pitemmälle kuin Jeesus Kristus ei ihmisluonne voi päästä'.

"Jos jokin antaa ymmärtää että hän on liiaksi viisas uskomaan Jumalaan, sen ihmisen vaikutusvoima on lopussa. Se on viheliäinen, helvetistä lähtöisin oleva käsite, että niiden ihmisten, jotka ajattelevat, täytyy välttämättömästi epäillä Raamatun totuuksia. Se on joko kääpiöymmärryksen taikka mustan sydämen merkki. Jos 99 sadasta epäilijästä luopuisi synneistensä, ei uskon epäilystä löytyisi."

Näin saattaa pastori Sunday saarnata tuntimää-

kainen käsittää ja jotka jokaiseen vaikuttavat. Ei hän jamaile yhtä ja samaa, ei liiku kaavojen keskellä eikä kirkon asettamien rajojen sisällä. Ja siksi hänen elävä sanansa löytää vastakaikua kuulijainsa sydämissä, löytää vastaanottavan maan, jossa se itää ja hedelmää kantaa.

Samoin ovat hänen raittiuspuheensa voimakkaita, sanansa kuin kaksiteräinen miekka, joka lävistää ihmisen ja saa hänet ajattelemaan itseänsä ihmisenä, isänä, äitinä, poikana ja tyttärenä juoppouden tiellä, esimerkkinä muille, kirouksena omaisilleen, inhona yhteiskunnalle.

sanoa että kapakka on häntä auttanut, tehnyt hänet rikkaamaksi, lisännyt terveyttä, parantanut tapoja, saanut hänen kotinsa iloisemmaksi, vaimonsa ja lapsensa onnellisemmiksi? — Missä on hän?

“Kapakka se on, joka syöksee teidät lokaan, saa kotinne surkeuden synkimmäksi luolaksi, koiran asunnoksi, missä vilu, nälkä ja kurjuus ovat alinomaisia vieraita.

“Kuka tahtoo tätä ihmiskunnan suurinta vihollista vastaan nousta taistelemaan?”

“Kaikki mitä minä voin, tulen itsepuolestani tekemään. En jätä mitään tekemättä. Saatan kärsiä kaikki, uhrata kaikki ollakseni edes pienenä apuna siinä että maamme vapautetaan tuosta hirvittävästä kirouksesta. — Kuka tahtoo mukana olla, kuka seuraamme yhtyä, kuka maansa vapauttajien riveihin liittyä taistelemaan sitä liikettä vastaan, jonka päällä lepää Jumalan kirous — — Jumalan kirous?”

Tuollainen puhe, joka näyttää sydäimestä läheneeltä, valloittaa kuulijat. Siitä heidän sydämensä värisevät, mielensä heltyvät, kovinkin rinta pehmetee ja sadat ja tuhannet tekevät mielessään lupauksen ettei myrkkylasi enää heidän huulillensa kohoa, että he tulevat uhraamaan voimansa väkijuomaliikkeen vastustamiseksi, sen hävittämiseksi ja ihmiskunnan pelastamiseksi Jumalan kirouksen alaisen liikkeen vallasta — niiden miesten vallasta, joista pastori Sunday sanoo:

“Kerran tulee päivä jolloin kapakoitsijat uudelleen tapaavat ostajansa, mutta silloin ei ole kapakkapaari heidän välillensä. Kapakoitsijain työ on silloin maanpäällä loppunut ja he astuvat korkeimman tuomarin eteen saamaan palkan liikkeestään. Kaikkien turmelemiensa miesten ja naisten sielut kokoontuvat heidän ympärillensä ja ne vuodattavat katkeran valituksen heidän korviensa kuultavaksi. Ne tulevat näyttämään haavansa ja sanomaan: ‘te nämä iskittel!’ Ne tulevat näyttämään kalisevia kahleitansa ja huutamaan: ‘te nämä taoitte!’ Niillä käsillä, joista kapakoitsijat ovat riistäneet nikkelin nikkelin jälkeeseen, kymmensenttisen kymmensenttisen jälkeeseen, niillä käsillä syöksevät he kapakanpitäjän alas hornan jyrkän teitä, ja samalla aikaa epätoivon manalasta kohoavat ylös heidän huutonsa, tunkien kautta toivottomuuden kuilujen ja kukkuloiden ja sekaantuen kuoleman kauhuihin:

“Voi sitä, joka lähimäisellensä antaa juovuttavaa kuoleman juomaa!”

*

Sanotaan että Billy Sunday on saarnoillansa kääntänyt useamman henkilön kuin kukaan muu ja että hän raittiuspuhujana on pelastanut enemmän kuin kaikki muut yhteensä. Liioittelua saattaa olla tässä väitteessä, mutta kukaan ei kiellä sitä ettei hän

olisi aikansa suurin saarnaaja, vaikuttavin raittiuspuhujana, herättäjä, uuden uskon ja hyveellisemmän elämäntavan profeeta, jonka ääni kuuluu tämän maan laidasta toiseen, valtamerestä valtamereen.

Kansan Henki

The Spirit of the People.

KANSAN Hengen tarkoituksena on luoda eheyttä ja yhtenäisyyttä Amerikan suomalaisen siirtokansan keskuuteen, virittää sen kansallista henkeä, herättää sen itsetuntoa, kohottaa sitä ihmisellisessä kehityksessä. Se tahtoo koota täällä asuvia suomalaisia yhteisen heimoustulen ympärille, tekemään henkistä ja aineellista kasvatustyötä yhteisvoimin, yhteistoimin. Se tahtoo saada suomalaisen siirtokansan elävästi ymmärtämään että me olemme osa Amerikan suurta kansaa, uskollinen, lainkuuliainen, kaikessa hyvässä etenpäin pyrkivä osa, jolla on velvollisuutensa Yhdysvaltain kansalaisina, mutta myös, kin velvollisuutensa Suomen heimon jäseninä. Se tahtoo saada jokaisen Amerikan suomalaisen käsittämään että ollaksemme hyviä amerikalaisia, meidän täytyy olla oikeita kansallistuntoisia suomalaisia, joilla on sama kutsumus, sama suuri päämäärä ja samat yhteiset velvollisuudet.

Kansan Henki

The Spirit of the People.

IT is the purpose of “Kansan Henki” (the Spirit of the People) to unify the Finnish people in America; to create in their hearts a true national spirit, awaken their self-consciousness, and to elevate them to a higher plane of human evolution. It wishes to rally them around a national health, to encourage them to labor with united strength and effort for the advancement of their mutual, spiritual and material welfare. It wants every Finn to feel the inspiration of the knowledge that we are a part of the great American people, and withal a loyal, law-abiding part, participating in all worthy efforts, who, while recognizing their obligations as citizens of the United States, still keep in mind their relation to the Finnish people. It wishes to impress upon every Finn in America that in order to be loyal Americans, we must first be inspired by a true national spirit as Finns, bound with the same duties and inspired by the same lofty purposes and inspirations.

FINNISH DAILY PUBLISHING CO.

31 East Michigan St.

Duluth, Minn.

Ihmiselämän KAUNEIN IHANNE

☪ on: Saada omistaa tilkkunen sen maan kamarasta, jossa me aherramme, paikan, jota voi sanoa omakseen, oman kodin. — TE VOITTE HELPOSTI TOTEUTTAA TÄMÄN SUUREN UNELMAN JA IHANTEEN!

Meiltä saatte valmiita, asuttuja Farmeja,

jotka sijaitsevat Lännellä, Oregonin kuuluisassa

“SAVON TARHASSA”

☪ Meillä on myöskin Minnesotassa, monessa eri paikassa, farmeja myytävänä. — Käykää puhuttelemassa tai kirjoittakaa.

Puutavaraliikkeemme

☪ on myöskin melkoisen iso. — Ostamme ja myymme kaikenlaista puutavaraa semmoisilla hinnoilla, jotka ovat aina edullisimmat teille.

Ystävyydellä,

Saari Brothers

LÄNNEN KONTTORI:
954 Northwestern Bank Bldg
PORTLAND, OREGON.
John Saari, Liikkeenhoitaja.

Eveleth,
Minnesota

IDÄN KONTTORI:
The Miners National Bank Bldg.
EVELETH, MINNESOTA
Jacob S. Saari, Liikkeenhoitaja

Savolaisten Kellokaupoissa

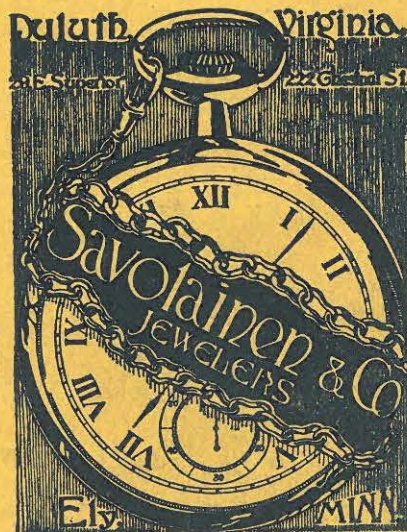
On teillä aina valikoitavana mielenmukais-
ta. — Liikkeistämme tulette myös aina
saamaan rahanne arvosta, jonka me ta-
kaamme. — Kunnioituksella,

SAVOLAINEN & CO.

DULUTH,
29 E. Superior St.

VIRGINIA,
222 Chestnut St.
MINNESOTA

ELY,
Sheridan St.

— POSTILÄHETYKSET TOIMITAMME HUOLELLISESTI —

Amerikan suomalaisten kannokirjallinen aikakausjulkaisu

Kansan Henki

— on —

Heimoushenkeä sytyttävä ja kansallista kokoamistyötä järjestelevä sydämmiemme tulkki, sanoisimmeko nuor-amerikansuomalainen ajan henki, joka tahtoo liittää sen, mikä on revitty, rakentaa siellä, missä on hajoitettu, ja so- vittaa siellä missä väärinymmärretään; se on kipinä hillok- sesta, joka hiljaisena mujuna hehkuu siirtokansammekin sydämissä. Tämä julkaisu tulee ilmestymään eri vuoden ai- koina: keväällä, keskikesällä, syksyllä ja jouluksi, samoin se omistaa nimensä eri vuodenaajoista: Kevät, Juhannus, Kekri ja Joului.

Tilauhinnat:
AMERIKASSA: Koko Vuosi \$1.00
AMERIKASSA: Puoli Vuotta 0.60

SUOMEEN: Koko Vuosi \$1.20
SUOMEEN: Puoli Vuotta 0.70

Tilataan Osoitteella:

FINNISH DAILY PUBLISHING COMPANY

Box 455, DULUTH, MINN.

